

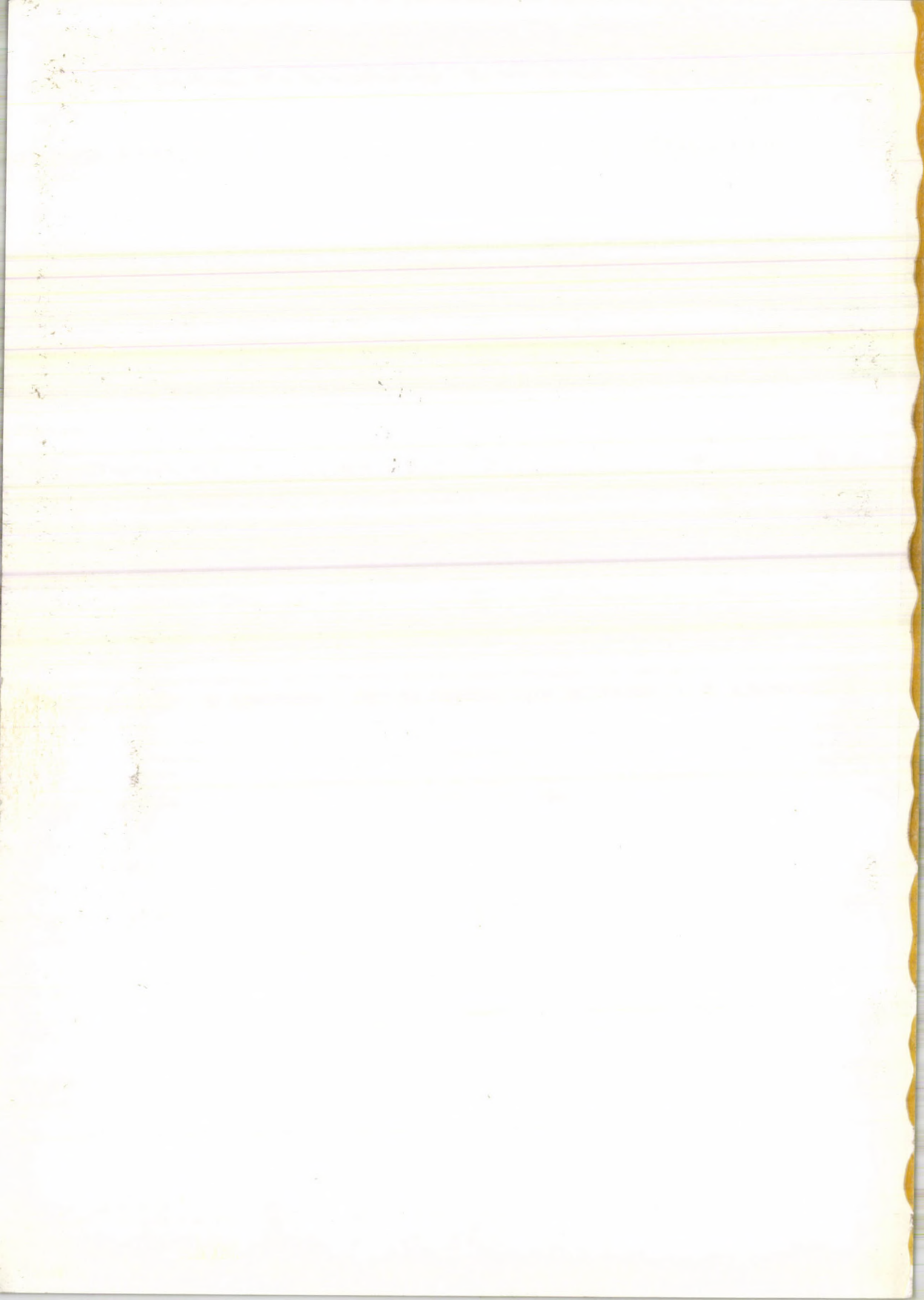
A Vatikáni Államtitkárság Történeti Levéltárának inventáriumai

A Magyar Nemzeti Levéltár e-segédlet sorozata

Budapest, 2022

1-2.

A Vatikáni Államtitkárság Történeti Levéltára
hungarika anyagainak inventáriuma

Első és második periódus:
VII. Piusz, XII. Leó, VIII. Piusz, XVI. Gergely,
IX. Piusz és XIII. Leó pápasága
1803–1903.

**Vatikáni Államtitkárság Történeti Levéltárának
inventáriumai 1-2.**

A Magyar Nemzeti Levéltár e-segédlet sorozata

A Vatikáni Államtitkárság Történeti Levéltára hungarika anyagainak inventárium

Első és második periódus:
VII. Piusz, XII. Leó, VIII. Piusz, XVI. Gergely,
IX. Piusz és XIII. Leó pápasága
1803–1903.

Válogatás

Szerkesztette
Dr. Eördögh István

Budapest, 2022

Kiadja
a Magyar Nemzeti Levéltár

© Vatikáni Államtitkárság
Államközi Kapcsolatok Szekciója

© Dr. Eördögh István

Felelős kiadó:
dr. habil. Szabó Csaba főigazgató

Fordította:
Galamb György

Lektorálta
Csorba László

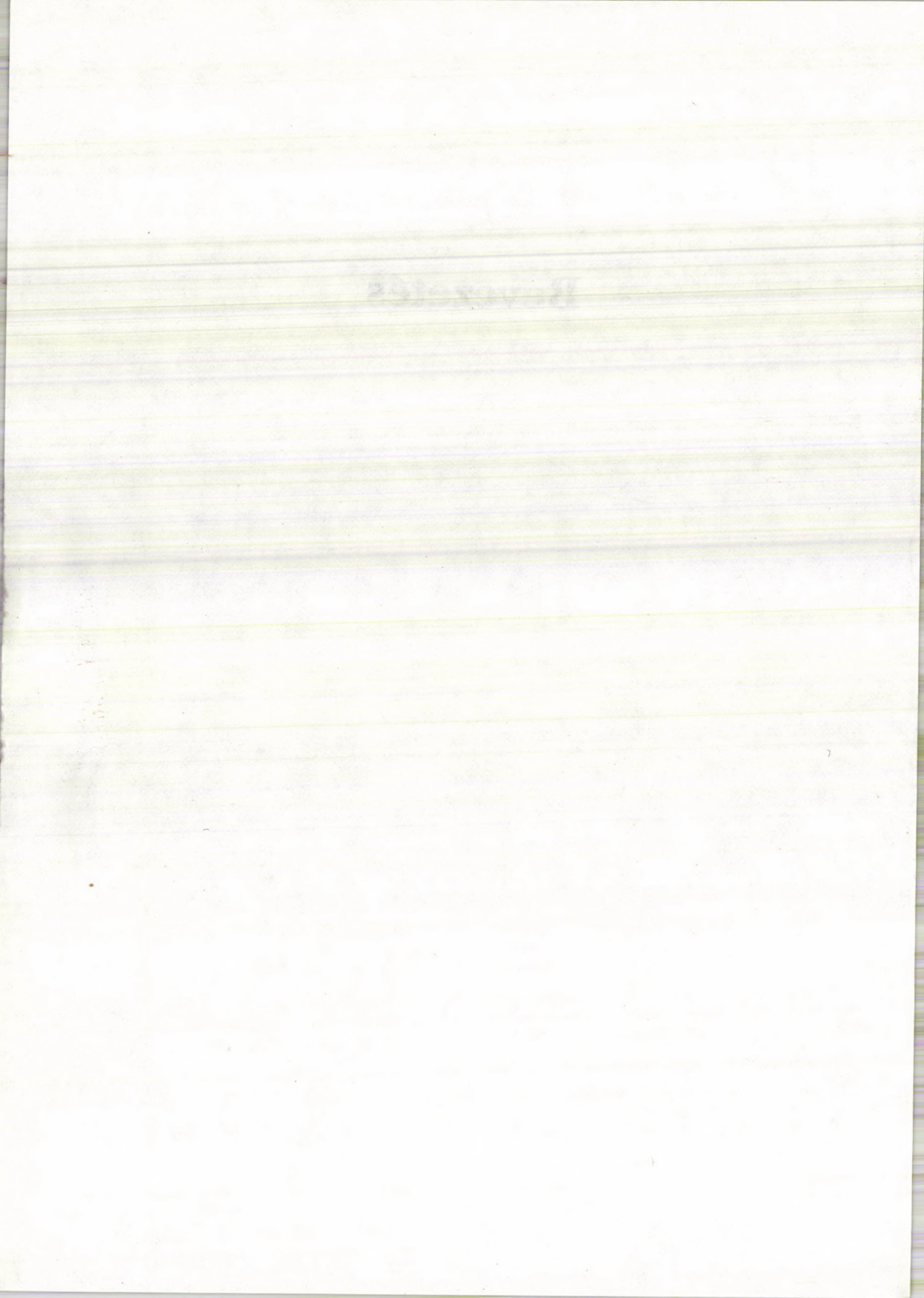
A borítón a vatikáni Belvedere-udvar felől a Borgia-torony,
melynek legalsó szintjén van a levéltár bejárata
(Somorjai Ádám OSB felvétele)

ISBN 978-963-631-286-2

Borítóterv:
Nagy Attila

A kötet az Európa Alapítványnál, Szeged,
1992-ben megjelent összeállítás digitális kiadása.

Bevezetés

A Rendkívüli Egyházi Ügyek Szent Kongregációját 1814. július 19-én hozta létre VII. Pius, kibővítve a VI. Pius által 1793-ban létrehozott „super Negotiis Extraordinaris Regni Galliarum” kongregációt.

Feladatai közé tartozott püspökségek létesítése és megosztása, a püspökök kinevezése — működjenek azok bárhol — olyan esetekben, amikor erről kormányokkal kellett tárgyalni, valamint azoknak a kérdéseknek a vizsgálata, amelyeket a Szentatya a bíboros államtitkár révén eléje utalt, különösen amelyek a polgári törvényekkel és a konkordátumokkal vagy egyéb, a Szentszék és különféle országok között megkötött egyezményekkel voltak összefüggésben (lásd: *Annuario Pontificio, Città del Vaticano*, 1967, 1407. l.)

X. Szent Pius az 1908. június 29-i „Sapienti Consilio” konstitúcióval az Államtitkárságot három szekcióra osztotta, melyek közül a Rendkívüli Egyházi Ügyek Szent Kongregációja lett az Első Szekció (lásd: *u.o.* 1415. l.).

Később, az 1967. augusztus 15-én kibocsátott „Regimini Ecclesiae Universae” apostoli konstitúcióval VI. Pál pápa Egyházi Közügyek Tanácsára változtatta az intézmény elnevezését.

Ez a Tanács, bár leválasztották az Államtitkárságról és az *Annuario Pontificio*-ból törölték az „Államtitkárság Első Szekciója” címszót, az említett apostoli konstitúció 26. pontja értelmében folyamatos kapcsolatot tartott fenn az Államtitkársággal.

Így az Egyházi Közügyek Tanácsa tárgyalta a polgári kormányokkal, megvizsgálta a Szentatya által eléje utalt kérdéseket, különösen azokat, amelyek polgári törvényekkel voltak kapcsolatosak, gondoskodott az egyes országokkal fenn tartott diplomáciai kapcsolatokról, a pápai képviselőket illetően az Államtitkársággal egyetértésben. (lásd: *u.o.*, 1968, 1419. l.)

Nemrégiben az 1988. június 28-i „Pastor Bonus” apostoli konstitúcióval II. János Pál megreformálta az Államtitkárságot: az Általános Ügyek Szekciójára és az Államközi Kapcsolatok Szekciójára osztotta azt. Az Egyházi Közügyek Tanácsa ez utóbbiba olvadt be.

A Második Szekciónak meghatározott számú bíboros, valamint néhány püspök a tagja, legfontosabb feladata pedig az, hogy elsősorban diplomáciai

téren kapcsolatot tartson fenn a világi kormányokkal és a nemzetközi szervezettekkel. Ez a Szekció, rendkívüli körülmények között, a Szentatya megbízásából, a római Kúria megfelelő hatóságaival egyeztetve eljár mindabban, ami az egyes egyházakról való gondoskodással, azok szervezetének fölépítésével és megváltoztatásával kapcsolatos. Az egyházakról való gondoskodás keretében, kivált ott, ahol konkordátum van érvényben, hatáskörébe tartoznak azok az ügyek, amelyek világi kormányokkal való tárgyalást igényelnek (lásd: *u.o.*, 1989, 1612. l. és 1991, 1680. l.)

Ez a rövid, a Rendkívüli Egyházi Ügyek Szent Kongregációjának eredetéről és feladatairól, hatáskörének alakulásáról szóló bevezető is jelzi, hogy mennyire fontosak a Kongregáció levéltárában található történeti források.

Magyarország XIX. századi történetéből, különösen pedig az egyháztörténetből bőséges anyagot találunk a következő témákra vonatkozóan: a Szentszék és a magyar állam kapcsolatának kérdései, a magyar egyház hierarchiája, tanítói szerepe és fegyelme, egyházpolitikai kérdések, a közép-európai régiónak Ausztriát és az akkori magyar királysághoz tartozó különféle területeit érintő, nemzetközi jelentőségű kérdései.

1. A Szentszék és a magyar állam kapcsolata

Gazdag dokumentáció idézi fel az ún. „ultramontanizmus” érvényesülését és azokat a törekvéseket, amelyek a jozefinista világi hatalom bitorlásnak ítélt politikája ellenében visszakövetelték az egyház jogait, különösen a „*ius supremus patronatus*” területén.

Ezzel kapcsolatosan külön figyelmet érdemelnek a következő tárgykörök:

- a magyar királyság püspökeinek királyi kinevezései 1770 és 1810 között;
- a pápai bizottságok szavazatai a királyi pátensekről, amelyeket az egyes magyar prímások kinevezéséhez csatoltak;
- a magyar és a birodalmi püspökökhöz intézett kultuszminiszteri körlevelek;
- magyar püspököknek azok a folyamodványai, amelyeket az osztrák kormánynak a magyar egyházi ügyekbe való beavatkozásai miatt a Szentszékhez intéztek;
- egyházi tisztségekre tett javaslatok és azok betöltése;
- a püspökök közötti viták néhány plébánia patronátusi jogáról;
- a magyar prímások és püspökök kinevezésével kapcsolatos érdekes hírek.

A bécsi Apostoli Nunciatúra tevékenységének iratanyaga az egyházpolitikai események eddig kevésbé ismert oldalaival ismerttet meg:

- a szentszéki diplomácia szempontjai a magyar egyházi ügyek és politikai események megítélésében;

— a Szentszék állásfoglalása és szerepe az Ausztria elleni 1848–49-i magyar forradalom és önvédelmi háború, valamint annak elnyomása idején;

— az erdélyi és a magyarországi románok érdekében Luca bécsi apostoli nunciusnak az osztrák kormányhoz intézett 1859. augusztus 9-i memoranduma, s az azt követő intézkedések;

— a csehországi szláv és német népcsoportok között 1866 körül lezajló etnikai villongásokra vonatkozó értesülések.

2. A magyar egyház hierarchiája, tanítói szerepe és fegyelme

IX. Pius rendeletére Caterini bíboros, a Zsinati Szent Kongregáció prefektusa 1865. április 20-i levelében óvatosan a katolikus világ néhány, különböző nemzetiségű főpapjához fordult, hogy kikérje véleményüket: elérkezettnek látják-e az időt arra, hogy egyetemes zsinatot tartsanak a modern kor okozta, a Syllabus által is elítélt bajok orvoslására és az egyházi reform megkezdésére.

Az I. vatikáni zsinathoz vezető többi esemény összefüggésében is szinte teljes képet kapunk a hazai doktrinális és egyházfegyelmi irányzatokról és a hierarchia állapotáról a következő iratokban:

— az 1850 augusztusában Esztergomban, 1893 február-márciusában, 1897. november 11-én és 1902. január 9-én Budapesten tartott zsinatok, püspöki konferenciák és kongresszusok;

— a Magyar Királyság különböző részein és a vele szomszédos területeken (például Moldvában, Havasalföldön, Szerbiában) végzett apostoli vizitációk és a hozzájuk csatolt feljegyzések;

— a különböző magyar püspökségek helyzetéről szóló, maguk a püspökök által készített jelentések, a Szentszékhez a püspökök ellen különféle ügyekben benyújtott folyamodványok,

— a különféle hivatalok részéről a magyar papsággal, a birodalomban működő papneveldéssel, 1843-ban a skizmatikus, 1848-ban a forradalmi papsággal kapcsolatban tett észrevételek;

— a magyar püspökségek és a Szentszék dicasteriumai közötti adminisztratív ügyek;

— a különböző egyházmegyék sematizmusai.

3. Egyházpolitikai kérdések

A polgári házasság társadalmi igénye és a vegyes házasságok akkori állapotának fájdalmas következményei hozzájárulnak azon történelmi okok jobb megértéséhez, amelyek már a múlt század folyamán meghatározóaknak bizonyultak egész kontinensek demográfiai és szociális fejlődése szempontjából.

Terjedelmes iratanyag vonatkozik a következő résztémákra:

- a magyarországi protestantizmus, az 1859. szeptember 1-i császári pá-
tens;
- a polgári házasságról szóló 1881-i törvénytervezet és annak 1894. június
21-i elfogadása;
- a polgári házasság érvényessége az egyházi bíróságok előtt, a házassági
ügyekben benyújtott folyamodványok, valamint házassági diszpenzációkra vo-
natkozó kérelmek;
- a vegyes házasságokból születettek megkeresztelése körüli bonyodal-
mak;
- az 1892-ben benyújtott Wekerle-féle házassági törvény kötelező jellege;
- a Szentszék által adott felhatalmazások;
- a Magyarországon élő szlávok egyházi és politikai ügyei (összefonódva a
szláv népek körében olykor vallási mezben jelentkező feszültségekkel és politi-
kai mozgalmakkal);
- az 1848-49-ben kompromittálódott egyháziak ügyei és a Szentszék állás-
foglalása az eseményekkel kapcsolatban;
- az 1871. évi Kongresszus által megszavazott katolikus egyházi autonó-
mia ügye;
- magyarországi egyházpolitikai ügyekről szóló feljegyzések és történeti
összegzések 1893-ból;
- magyar megyéspüspököknek szóló szentszéki körlevelek (Püspöki Szent
Kongregáció, 1895. november 8.) a püspöki kar és a bíboros prímás egyházpo-
litikai tevékenységéről;
- az 1895 augusztusában Budapesten tartott nemzetiségi kongresszus;
- a magyar nyelv liturgiai használatának elítélése 1896. szeptember 2-án.

4. *A közép-európai régiónak Ausztriával és a történeti Magyarországhoz tarto- zó különféle területekkel kapcsolatos nemzetközi jelentőségű ügyei*

a) Mivel az ausztriai egyházpolitika közvetetten, de annál erősebben hatott a magyarországra, a felvilágosult abszolutizmus „joezefinizmus”-ként ismert időszakára, továbbá a nemzeti ébredés jelenségei láttán jelentkező konzerváló irányzatok közelebbi tanulmányozásra érdemesek.

Az Ausztriával kapcsolatos iratanyagban a következő témák szerepelnek:

- az osztrák császárság egyházügyi helyzetének leírása a XIX. században;
- az osztrák kormány beavatkozása egyházi ügyekbe;
- a Polgári Törvénykönyv és a házassági törvények megreformálásának
tervei 1856 októberében;
- az 1846. évi osztrákellenes galíciai felkelés, a lengyel papság abban való
részvétele és a Szentszék állásfoglalása;
- az egész monarchia számára adandó új alkotmány hívei 1848-ban;

— a görög és a latin rítusú katolikus papság közötti egyetértés helyreállítására, valamint a görögkatolikusok és az Apostoli Szék kapcsolatainak megerősítésére irányuló kísérletek 1852-ben;

— az 1855. augusztus 18-án IX. Pius és I. Ferenc József osztrák császár által megkötött konkordátummal kapcsolatos tárgyalások;

— a birodalomban működő vallási felekezetek „status quo”-ja (az 1861. április 8-i Protestanten-Patent);

— az osztrák birodalomban tartott püspöki konferenciák jegyzőkönyvei (1856 június, 1877 április, 1879 április, 1903 február);

— a XIX. századi szociális kérdés az osztrák püspöki kar kollektív pásztorlevelének tervezetében (1895. március 14.);

— a würzburgi püspöki szinódus iratanyaga (1848-50);

— a birodalom politikai újjászervezése 1859-60-ban;

— a birodalom szláv népeinek jövőjével kapcsolatos, a császárhoz és a Szentszékhez címzett feljegyzések 1880-tól;

— a pápák és a Habsburg-uralkodók levelezése.

Az erdélyi, a szamosújvári, a fogarasi, a gyulafehérvári, a nagyváradi és a lugosi egyházmegyék iratai hűen dokumentálják a nemzetté válás első jelenségeit ebben a régióban, a magyarok és a románok között ennek nyomán kialakuló feszültségeket.

Már Haynald Lajos püspök esetében megmutatkoztak az erdélyi románoknak a dunai fejedelemségekkel való egyesülését, majd az erős és egységes román állam kialakítását célzó politikai törekvések. Haynald, aki az egész erdélyi latin egyház vezetője kívánt lenni, igyekezett megakadályozni, hogy az erdélyi katolikusok elfogadják az „ortodoxiát”, amelyet a román nemzeti törekvések hathatós eszközként használtak ahhoz, hogy az osztrák kormány tendenciózus segítségével előjogokhoz juthassanak.

Az Erdélyre vonatkozó iratanyagban a Haynald-kérdésen¹ kívül szó esik a következő témákról is:

— a keleti egyházak rendje;

— a román görögkatolikus egyház;

— a „görögkeleti egyház” elnevezés eredete;

— a román unitus püspökök tartományi és egyházmegyei zsinatai;

— az okok, amelyek miatt Erdélyben nem tartottak tartományi zsinatot;

— a Hitterjesztés Szent Kongregációjának szerepe Erdély történetében;

— a görögkatolikus püspökök gyűlése Gyulafehérváron 1858-ban;

— a kizárólagosan a gyulafehérvári egyháztartomány román fiataljai számára Bécsben alapított Kollégium ügyei;

— különféle egyházi méltóságok betöltése;

— dogmatikai és egyházfegyelmi ügyek az új (1853) fogarasi és gyulafehérvári egyháztartományban.

b) A Lengyelország harmadik felosztása nyomán (1795) Ausztriához csatolt Galícia iratanyagából világosan kitűnik, hogy mennyire szomorú realitásként érvényesült két politikai szándék ebben a térségben. Az egyik Oroszországé, amely egyre inkább arra törekedett, hogy a „rutén (unitus) rítust” a „moszkovita rítusba” olvassza be, a ruténokat elszakítsa Rómától és fokozatosan, szinte észrevétlenül az orosz államegyházba illessze be őket. A másik Ausztriáé, amelynek éppen ellenkezőleg az volt a célja, hogy a ruténok és az oroszok közötti vallási, rituális és nemzeti különbségeket hangsúlyozza, hogy ezáltal az előbbieken elültesse a lengyel nemzethez való tartozás érzését, Lengyel-Galíciához való csatolásuk reményében latinizálva őket.²

Magyar szempontból érdekesnek ítélni lehető irategyüttesek:

— a tarnówi, a lembergi és a przemysli egyházmegyék helyzete és egyházi ügyei;

— a latin rítusú katolikusoknak a görögkeleti rítusra történő gyakori és önkényes áttéréséből fakadó, a vallásra nézve súlyos károkról szóló hírek;

— a ruténok és a latin vallásúak közötti nemzeti ellentétek az 1860. október 20-i császári diploma kiadása után;

— a helyi földbirtokosok által a világi kegyuraság alá helyezett plébániák alapítása esetén gyakorolt „ius patronatus” problémája;

— a gondnokság alatt álló javadalmakra történő pályázatok esetén alkalmazott módszerekről szóló hírek;

— a papság sematizmusai.

c) A mai Szlovákiát, a történelmi Magyarország északi részét, ahol többségében szlovákok laktak és laknak, a cseh és a morva források csak 1512-től fogva nevezik „Slováky”-nak vagy „slovenská zeme”-nek.³ Ezért a „Szlovákia” elnevezést történelmi kontextusban nem szabad a jelenlegi értelemben vett földrajzi területekre alkalmazni, hiszen a XV. századig nem létezik semmilyen forrás, amely bizonyítaná, hogy maguk a szlovákok a „szlovák” kifejezéssel mint etnikumot megkülönböztették volna magukat más szláv népektől.⁴

Sőt a legújabb tanulmányok megállapítják: „...ismeretes, hogy a Szlovákia kifejezést 1840 előtt politikai értelemben soha nem használták; kizárólag etnográfiai tényezőkre vonatkoztatva is csak 1790-től fogva”.⁵

A mai emigráns csehszlovák történetírás ideológiai és politikai töltésű hagyományos véleményének⁶ korrekciója érdekében nagyon értékesek a következő iratcsoportok:

— a nyitrai, a kassai, a rozsnyói és a szepesi egyházmegyék egyházi ügyei;

— a különböző egyházi méltóságokba való előléptetésekre vonatkozó értesülések;

— az észak-magyarországi szlovákokról szóló jelentések (1881);

— a magyarországi szlovákok panaszai és folyamodványai arról, hogy milyen helyzetbe kerültek az oktatásban és az egyházban folyó magyarosító akciók folytán;

— a papság sematizmusai.

d) Ukrajnáról itt mint a Kárpátok keleti területeiről lehet szólni, amely a XII. század végétől kétséget kizáróan a Magyar Királyság részét alkotta és elsősorban a kárpátaljai területet értették rajta. Az óslakos rutén népesség az 1054-es egyházszakadás után a görögkeleti, majd az erős lengyel-litván állam kialakulásától (1386) kezdve a római katolikus egyház erős befolyása alá kerül, ami az unitizmus néven ismert folyamatba torkollik (1646).

Etnikai és vallási szempontból különösen hasznosnak ígérkezik az alábbi levéltári anyag:

— a rutén unitus rítus vallási ügyei a munkácsi egyházmegyében;

— rutén zárándoklatok Rómába;

— kormányzati intézkedések a Kanadába és az Egyesült Államokba kivándorolt magyarországi és galíciai rutének lelki gondozásának elősegítésére (1901);

— a magyar nyelvnek a liturgiába történő bevezetésére irányuló szervezkedések.

Ami a délszlávokat illeti, a legfontosabb jelenség, ami a Rendkívüli Egyházi Ügyek Levéltárának forrásaiból kitűnik, a nemzeti tudat megerősödése. Ez az egyik legegységesebb kollektív jog követelésében nyilvánult meg, a saját nyelvnek vallásuk liturgiájában történő használatával is kifejezésre kívánták juttatni nemzeti azonosságukat.

e) A Dalmáciára vonatkozó iratok között található:

— az ósláv nyelv liturgiai használatának kérdésére vonatkozó történeti főljegyzések;

— a Szt. Cirill és Metód⁷ ünnepén ósláv nyelven tartott liturgikus megemlékezés (1903) ügyei.

A Rendkívüli Egyházi Ügyek levéltárában található dokumentumok arra utalnak, hogy nem az idézett „elnyomás”, hanem a délszláv népek különféle nemzeti mozgalmi álltak az események fókuszában Horvátországban, Dalmáciában és Szerbiában. Éppen a Szentszék volt az, amely állást foglalt az ósláv nyelv Szent Cirill és Metód 1883. július 5-i ünnepén történő liturgiai használata

ellen (Lásd: A[ffari] E[cclesiastici] S[traordinari], pos. 529, fasc. 245.), hogy elkerülje e szentek tiszteletének politikai eszközzé válását és sovíniszta célokra való felhasználását.

f) A Horvátországról szóló anyag a következő érdekesebb tételeket tartalmazza:

- a „glagolita” szláv nyelv liturgiai elfogadásának kérdése (1882);
- a horvát püspökök gyűlésének terve 1890-ból;
- a magyar kisebbség beadványai nyelvük vallási téren való szabad használata érdekében (1897);
- a javadalmak fölötti királyi patronátusi jog Horvátországban történő érvényesítésével kapcsolatos utasítások.

g) Érdekesek a Bosznia-Hercegovinára, különösen pedig arra a konvencióra vonatkozó iratok, amelyet a Szentszék és az osztrák kormány 1881. június 8-án kötött az egyházi hierarchia e tartománybeli megszervezéséről.

h) A szerbiai források megismertetnek:

- a Szentszékkel kötött Konkordátummal kapcsolatos, 1887-ben lezajlott tárgyalásokkal;
- a szláv nyelvű liturgia bevezetésének kérdésével;
- a magyarországi szerb egyház autonómiára vonatkozó igényével.

i) Végül Montenegróval kapcsolatban az iratok között megtaláljuk azoknak a mozgalmaknak a gyökerét, amelyek a latin rítusú katolikusok körében a „glagolitá”-nak nevezett ószláv nyelv liturgiai alkalmazása kérdésében támadtak. A Rítusok Szent Kongregációjánál elért 1887. március 31-i Dekrétum hasonló engedmények hiú reményét keltette a szomszédos nemzetek körében.

A Montenegrónak adott engedményt követően ugyanis a bécsi apostoli nuncius 1888-ban körlevelet küldött a birodalom, valamint Dalmácia, Horvátország és Szlavónia püspökeinek, hogy megakadályozza annak kiterjesztését.

JEGYZETEK

1. A Haynald-ügyről széleskörű dokumentációt ad: Ion DUMITRIU SNAGOV, *Le Saint-Siège et la Roumanie moderne, 1850—1866*, Roma, 1982, 176—187, 313—317, 537—563, különösen pedig: 548. V.ö.: MARTINA, Giacomo, S. J., *Pio IX. (1851—1866)*, Roma, 1986, Editrice Pontificia Università Gregoriana, 210—211. A román nemzetiségű, a bukaresti egyetemen végzett Snagov a Keresztény Egység Titkárságának ösztöndíjasaként 1978-ban iratkozott be a Gregoriánumba, ahol egyháztörténetből szerzett diplomát. Ezután Bukarestben, az Állami Levéltárak Igazgatósága alkalmazottjaként dolgozott, miközben folytatta kutatásait a Vatikáni Levéltárban és számos tanul-

mányt publikált, amelyek híven tükrözik a román történetírás jelenlegi vélekedéseit. Így Snagov nacionalistának, sovínisztának látja Haynaldot: „...a Szentszék különbséget tudott tenni Haynald püspök egyházi kvalitásai és sovén nacionalista elgondolásai között.” (Lásd: SNAGOV, i. m. 228.). A románellenes propaganda szolgálatába álló magyar hierarchia tipikus képviselőjét véli felismerni benne: „Egyházi szempontból ekkor Szcitovszky esztergomi érsek (magyar prímás) és Haynald gyulafehérvári püspök pasztorális tevékenységének fölerősödése figyelhető meg a Kárpátokon túl, Havasalföldön és Moldvában, ám ezt a pasztorális expanziót a románellenes nacionalista propaganda élesedése kísérte.” (Lásd: u. o. 135.). Emellett olyan kiegyensúlyozatlan politikusnak találja, aki nélkülözi az egészséges ítélőképességet: „De Haynald botanikai érdeklődésén fokozatosan a politika szenvedélye lett úrrá, amelyből, amint a későbbiekben látni fogjuk, hiányzott minden realista tárgyilagosság.” (Lásd: u. o. 69.). Méltányolva a másképpen vélekedés jogát, ha a tények megállapításáról azok értékelésére helyeződik át a hangsúly, azt mindenesetre magától érthetődőnek tartjuk, hogy a Haynaldra vonatkozó tanulmányok további kiegészítéseket és elmélyülést igényelnek.

2. V.ö.: MARTINA, Giacomo, S. J., Pio IX. (1867—1878), Róma, 1990, Editrice Pontificia Università Gregoriana, 320.

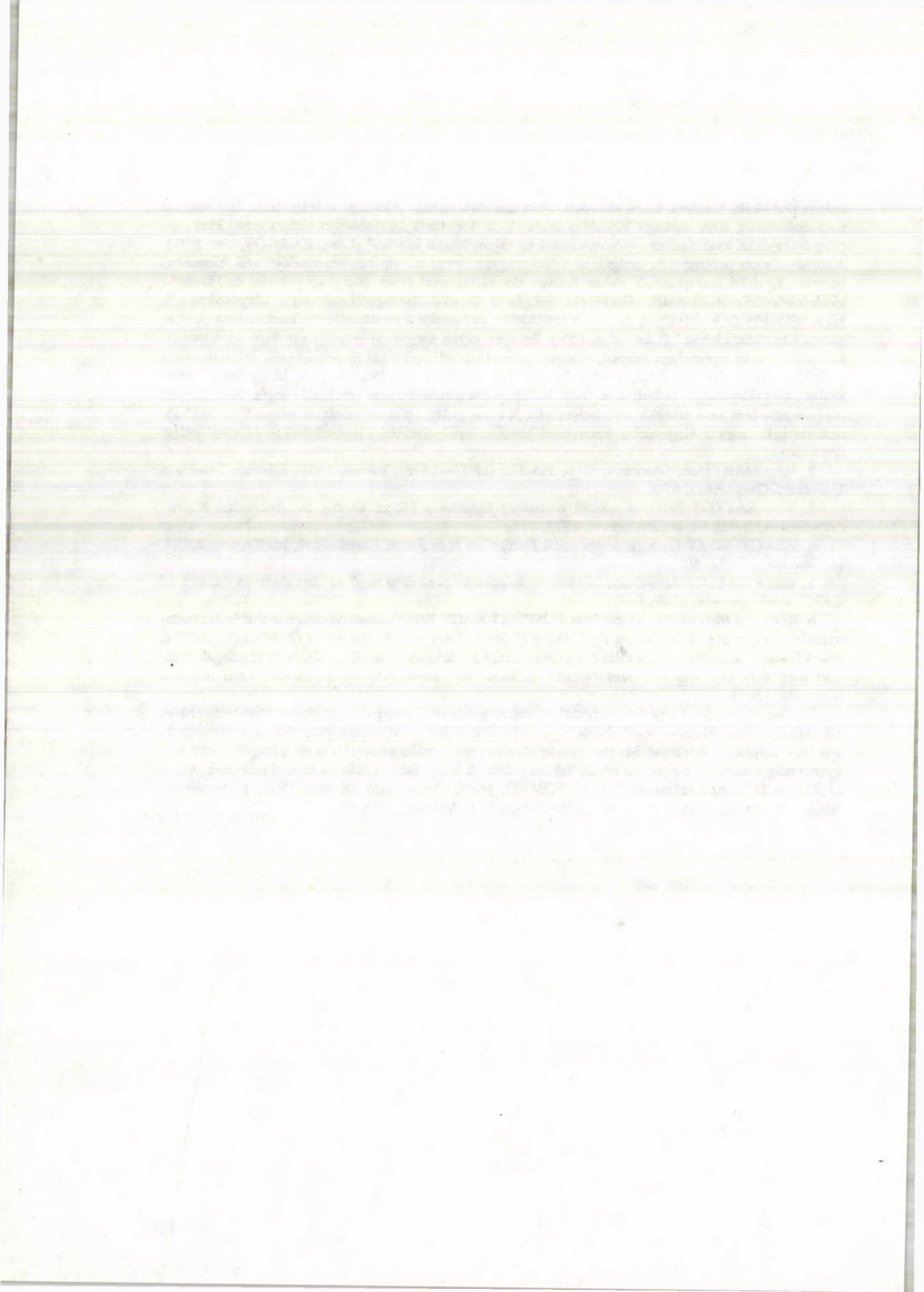
3. V.ö.: RÁTKOS Péter, *A szlovák nemzetiség fejlődése a 16. sz. végéig*, in: *Értekezések a történettudomány köréből*, 64. sz., Budapest, 1972, 115.

4. V.ö.: GYÖRFFY György, *Néppé válás Európában és az Északi Kárpátokban*, in: *Kortárs*, XXVI. sz., Budapest, 1982, 301.

5. V.ö.: PITASSIO, Armando, *Alle origini del concetto di nazione negli scrittori slovacchi del XVI. ed il XVII. secolo*, Brescia, 1989, 6—7.

6. Bár ezt a történetírói véleményt PÜSPÖKI-NAGY Péter pozsonyi magyar történész tudományosan elemezte és cáfolta *On the Location of Great Moravia: A Reassessment* (Pittsburgh, 1982) c. munkájában, tarthatatlansága ellenére Olaszországban még mindig elterjedt. Nemrég fogalmazódott meg újra egy kollektív szerzőgárda tollából. Vö.: *Storia religiosa dei cechi e degli slovacchi* (Gazzada, 1987).

7. Megjegyzendő, hogy Olaszországban mind a mai napig napvilágot látnak tanulmányok és előadások, amelyekben — legtöbbször dokumentáció híján — olyan megállapítások szerepelnek, amelyek súlyosan eltorzítják Magyarország történetének reális képét: „Tíz év leforgása alatt Magyarország a nemzeti elnyomás olyan fokára jutott el, hogy Szent Cirill és Metód nevének még a kiejtése is árulásnak számított.” (V.ö.: TOMKO, Jozef, *L'importanza dei santi Cirillo e Metodio nel cattolicesimo e nella storia slovacca*, in: *L'altra Europa*, n. 5, Milano, 1988, 55.

Fondo Austria

**Első rész
1803–1878**

1807-1812

1807-1812

9

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
1	1	<i>Ungheria</i> 1802–1803	A magyarországi, pannonhalmi Szt. Márton apátságra vonatkozó ügy. Lásd még: „ <i>Fondo Caprano</i> ”, Vol. A., P. I., fasc. n. 13.
8	3	<i>Vienna</i> 1813	Névtelen levél a Szentatyához bizonyos, Bécsben terjedő hibás nézetekről.
13	4	<i>Ungheria</i> 1814	Lambruschini atya véleménye az osztrák császárnak VII. Pius pápához írt leveléről, amelyben azt kéri, hogy a saját bizalmát élvező püspököket ruházzák fel azzal a széles és korlátlan joggal, hogy a kizárólag apostoli hatáskörbe tartozó ügyeket elbírálják Magyarországon. Választervezet.
15	4	<i>Ungheria</i> 1814–1815 KÓRÖS	I. Ferenc osztrák császár levele, amelyben bemutatja a Szentatyának a görögkatolikus rítusú kőrösi egyház új püspökének megbízandó személyt. Ehhez a levélhez csatolva található egy, szintén a császár által kiadott, a fent említett püspökséggel kapcsolatos okirat. Az ebben használt kifejezések vizsgálata. Ide tartoznak a Magyar Királyság püspökeinek királyi kinevezését tanúsító korábbi levelek, 1770-től 1810-ig.
19	5	<i>Ungheria</i> 1815 CINQUE CHIESE	Kajdacs Mihály Antal pécsi püspök különböző bűnbocsánatokat kér a Szentatyától és beszámol az ezen a vidéken az egyháziak által elkövetett rendbontásokról.
28	6	<i>Ungheria</i> 1817 PEST	Simony Andrásnak, a királyi udvar familiárisának rövid levele.
32	7	<i>Ungheria</i> 1817–1818 SABARIA	A szombathelyi püspök Szentatyához intézett panasa az ágostonrendiek konventjének bezárásáról a hozzá tartozó plébániával együtt, mely utóbbit az osztrák kormány egy világi plébánosnak adott át. A Szent Kongregáció határozata. Lásd még: <i>Sess. n. 78, IV (1818. VI. 18.)</i>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
39	8	<i>Ungheria</i> 1822 <i>STRIGONIA</i>	Caprano bíboros javaslata a Rudnay Sándor Magyarország prímásává és esztergomi érsekké való kinevezéséhez csatolt királyi pátenstről.
39	9	<i>Ungheria</i> 1822	Az ausztriai tartományok egyházai által elszenvedett sérelmekről. Lásd még: <i>Regno Lombardo Veneto, Pos. 71.</i> A Pozsonyban a magyarországi prímás, esztergomi érsek elnöklete alatt összeült magyarországi nemzeti zsinatról. Lásd még: <i>Pos. 58.</i>
47	14– 16	<i>Ungheria</i> 1824–1826 <i>TRANSILVANIA</i>	Az 1822-ben Szepesy Ignác erdélyi püspök által összehívott zsinatról, amelyet följelentettek a Szentszéknél, mert hibás szabályoknak és tanításoknak adott helyt. XII. Leónak a szóbán forgó püspökhöz írt brevéje. Ez utóbbi helyes rendelkezései, hogy bukását elkerülje. Javasolja, hogy más tisztségbe helyezték át. A püspök körlevele, amelyben a zsinati határozatok különféle helyesbítéseiről és módosításairól esik szó. A körlevél vizsgálata. Dr. Dereser 1807-ben közreadott breviáriumáról, amelyet a püspök a zsinat által már módosított egyik rendelkezésében az orsolyarendi apácák részére előírt. Határozat arról, hogy pápai brévében fognak ítéletet mondani fölötte. Lásd: <i>Pos. 51.</i> <i>Affari trattati nelle Sessioni 99, II del 1–XII–1825 2 101, I del 9–VII–1826.</i>
48	16	<i>Ungheria</i> 1826 <i>KOLOCZA</i> <i>TRANSILVANIA</i>	A kalocsai érsek és az erdélyi püspök újra fölveszik címükbe az „Apostolica Sedis Gratia” (az apostoli szék kegyelméből) kifejezést, amit korábban nem használtak.
51	17	<i>Vienna</i> 1826	Tadeo Antonio Dereser 1807-ben Bécsben megjelent breviáriumáról. Az ezt elítélő bréve tervezete.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
51	17	Vienna 1826	A bécsi apostoli internuncius dr. Dereser-ről közölt értesülései. Lásd még: Pos. 47. „Confederazione Germanica”, Pos. 168.
55	17	Ungheria 1827 TRANSILVANIA	Ugo Spinola bécsi apostoli nuncius beszámolója az erdélyi görögkeletiekkel támadt ellentétről és a görögkeleti püspök ezzel kapcsolatos reményeiről.
59	19	Moldavia 1822–1838	Paroni Ioani püspök moldvai apostoli vizitációjáról és a szükséges intézkedésekről tett jelentés. A moldvai misszió ügyeinek rendezéséhez szükséges intézkedések kivonatai az összeggessel együtt. A Hitterjesztés Szent Kongregációjának négy nyomtatott előterjesztése az 1822-es, 1825-ös és az 1838-as évből.
61	20	Ungheria 1831 Transilvania	Nicolae Kovrios erdélyi püspök írása XVI. Gergelyhez, hogy felhatalmazást kérjen néhány házasság felbontására.
62	20	Ungheria 1831 CINQUE CHIESE, STRIGONIA	Frezza bíboros véleménye Szepesy Ignác volt erdélyi püspökről, akit a pécsi egyházmegyébe helyeztek át, és akit jónak látnak az esztergomi egyház élére, Magyarország prímásának javasolni. Lásd még: Pos. 47, 48.
68	20	Ungheria 1833 NITRA	Jelentés a nyitrai püspöki egyház anyagi és szervezeti helyzetéről, amelyet Vurum József püspök küldött 1832 vége felé és Acton bíboros terjesztett elő.
69	21	Ungheria 1833	A felsőtábla által kiküldött, a magyarországi vallásszabadság helyzetét vizsgáló bizottságról szóló hírek és a püspökök véleménye a bizottságról, amelyet Pietro Ostini, bécsi apostoli nuncius továbbított. Lásd még: <i>Russia e Polonia</i> , Pos. 61.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
76	21	<i>Ungheria</i> 1834 KOLOCZA– BACHIA	„Az érseki jövedelmek és ingatlanok megosztása a püspöki székhely káptalanjának támogatása céljából.” Lásd még: <i>Sess. n. 143. II. (1834. április 10.)</i>
77	22	<i>Ungheria</i> 1834 GIAVARINO	Ószentsége X. Leó által a Szt. Márton, más néven pannonhalmi apátság „nullius” apátjának engedélyezett kiváltságáról. Az apátnak biztosított hatáskörökről, valamint jogcselekményeinek szentesítéséről. Lásd még: <i>Pos. 101.</i>
78	22	<i>Ungheria</i> 1824 ROSNAVIA	Engedély a rozsnyói püspöknek, hogy mentesítsen a korhatár alól nyolc egyházi fiataalt a szent egyházi rendekbe való fölvételük érdekében.
82	22	<i>Ungheria</i> 1835 SZATMAR	Megjegyzések a Hám püspök által a Zsinati Szent Kongregációhoz küldött, a szatmári püspöki egyház helyzetéről szóló jelentéshez.
83	22	<i>Vienna</i> 1836	A Szent Stúdiumoknak az osztrák birodalomban tervezett új rendjéről.
87	23– 38	<i>Vienna</i> 1830–1838	Tárgyalások és tervek az osztrák igazságszolgáltatás reformjáról, annak az egyházi ügyekhez való viszonyáról. I. Ferenc és Metternich herceg jó rendelkezései annak érdekében, hogy véget vessenek a birodalom polgári és egyházi törvényei között függőben lévő vitás kérdéseknek. Azaria Aristace cereai címzetes érseknek (in partibus infidelium) Rómába érkezése és az e célból vele Luigi Frezza bíboros által folytatott megbeszélések. A közöttük folyt levelezés. XVI. Gergely sajátkezűleg írt levele a császárhoz a birodalom vallási ügyeinek tárgyában. A Aristace bíboros által tervezett és a császárnak javasolt, a Vegyes Egyházi Ügyek igazgatására Bécsben létrehozandó Egyházi Bizottság terve.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
87	23– 38	<i>Vienna</i> 1830–1838	<p>Az ezzel kapcsolatban Ostini bécsi apostoli nunciussnak adott utasítások.</p> <p>A házassági ügyekre vonatkozó törvények reformjának terve, amelyet Ostini javasolt az említett érseknek.</p> <p>Az említett reformtervekkel kapcsolatban Ostininek adott utasítások, a Szent Kongregáció 1834. április 17-i ülése határozatainak szellemében.</p> <p>I. Ferenc 1835 márciusában bekövetkezett halálával, az ő akaratából Wagner bíborost bízák meg a törvények reformjának végigvitelével.</p> <p>A házassági törvények reformjának általa készített terve.</p> <p>A bécsi apostoli nunciaturára vonatkozó utasítások.</p> <p>Anhalt-Coethen hercegnő levelei Lambuschini bíboroshoz az ausztriai vallásügyek tárgyában.</p> <p>Ludovico Altieri, az új bécsi nuncius jelentést tesz az osztrák törvények reformjának állásáról.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 125.</i> <i>R. Lombardo Veneto, Pos. 71.</i></p>
91	39	<i>Ungheria</i> 1839	<p>A Szent Hivatal által különféle magyarországi egyházi személyekről közölt értesülések.</p>
91	39	<i>Ungheria</i> 1839 <i>ALBAREALE</i>	<p>A székesfehérvári püspöknek engedélyezett egyházi büntetések eltörlése és az alóluk való föloldozás, mert a kassai püspök fölszen telésén nem tartotta meg a kánoni formákat.</p> <p>Lásd még: „<i>Raccolta dei Rescritti</i>” (11–X–1839)</p>
94	39	<i>Ungheria</i> 1840 <i>GRAN- VARADINO</i>	<p>Ludovico Altieri bécsi apostoli nuncius közli Samuel Vulcan nagyváradi görögkatolikus püspök halálának hírért.</p>
95	39	<i>Ungheria</i> 1840 <i>BANATO</i>	<p>Joan Csockerljan újbecsei görögkatolikus plébános kéri a Szentatyától, hogy a Szentszék nevezze ki a megüresedett dalmáciai görögkatolikus püspöki székbe.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
96	39-42	<i>Ungheria</i> 1840–1841	<p>Az osztrák kormány kéri, hogy az uralma alatt álló területeken fogadja el a Szentszék a plébánosok passzív jelenlétét a vegyes házasságok megkötésénél, amelyeket az ismert feltételek nélkül szoktak megkötni.</p> <p>A Szentatya, XVI. Gergely sajátkezű fejtegetései és észrevételei.</p> <p>A kérés teljesítésének ellen szóló nehézségek.</p> <p>Az e tárgyban az osztrák követnek adott válasz.</p> <p>Lonovics József csanádi püspök Rómába érkezése, akit Magyarország prímása és főpártársai azzal bíztak meg, hogy eligazítást kérjen a Szentszéktől a vegyes házasságok megkötésének súlyos kérdésében.</p> <p>Az ezzel kapcsolatos levelezés.</p> <p>A Szentatya brevije Magyarország prímásához és két érsekéhez, valamint az ezzel kapcsolatos utasítás, 1841. április 30-i keltezéssel.</p> <p>Lásd még: <i>Sess. n. 214. (1841. április 4.)</i> <i>Confed. Germanica, Pos. 469.</i> <i>Pos. 112.</i></p>
101	42	<i>Ungheria</i> 1842 <i>GIAVARINO</i>	<p>Ludovico Altieri, bécsi apostoli nuncius átadja a Szentatyának a pannonhalmi Szent Márton bencés apátság választott apátja megválasztásának, illetve még függőben levő megerősítésének ügyében írt levelét.</p> <p>Útmutatást kér.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 77.</i> <i>Confed. Germanica, Pos. 508.</i></p>
102	43-46	<i>Ungheria</i> 1842–1843 <i>Galizia</i>	<p>XVI. Gergely pápának az osztrák uralom alatti, magyarországi és galíciái görögkatolikusok javára tett intézkedései, melyekre a görögkatolikus egyház püspökének, Malinowskinak a feljegyzése nyomán került sor, egyetértésben a przemysli metropolitával, aki fönnyel kívánja tartani az egységet mind maguk között, mind a pápával.</p> <p>E célból javasolják:</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
102	43-46	Ungheria 1842–1843 Galizia	<p>I. A halicsi metropolitai széket pátriárkai méltósággá kell tenni,</p> <p>II. Emelni kell a rutén püspökségek számát,</p> <p>III. Meg kell akadályozni a római rítusú, különösképp a jezsuita papokat abban, hogy a görögkatolikusokat római rítusra térítsék át,</p> <p>IV. Rendezni kell a rutén-katolikus vegyesházasságok gyakorlatát.</p> <p>Metternich hercegnek küldött feljegyzés az osztrák uralom alatti görögkatolikus ruténokról.</p> <p>Nota bene: e jelzet alatt található a Hitterjesztés Szent Kongregációjának a románokkal kapcsolatos régi dokumentumokról készített másolatai, a Kongregáció nyomtatott előterjesztései.</p> <p>Lásd még: <i>Sess. n. 233. (1843. április 27.)</i> <i>Pos. 113, 118, 141, 164.</i></p>
106	47	Ungheria 1843	<p>Egy, a magyarországi skizmatikus egyházmegyék és klérus részletes leírását tartalmazó „sematizmus” elküldése.</p>
108	47–49	Ungheria 1832–1844	<p>Magyarországi, meghatalmazó brevével bíró házassági ügyekkel kapcsolatos folyamodványok, 1832-től 1843-ig.</p> <p>Más, házassági felmentésre irányuló, eredménytelen kérelmek 1843-tól 1844-ig.</p>
112	64–65	Ungheria 1843–1844	<p>A bécsi apostoli nuncius által a magyar országgyűlésről küldött hírek, ahol vallási témákról folyik a vita.</p> <p>Az 1843. július 5-i királyi határozat a Magyar Királyságban kötött vegyes házasságokról.</p> <p>Az általa az országgyűlésen keltett felháborodás.</p> <p>A szomorú következményeket sejtő püspökök megdöbbenése.</p> <p>Az államtitkár és bíboros tiltakozása Metternichnél ugyancsak az említett intézkedés ellen.</p> <p>Lützow gróf osztrák követ közlése a vegyesházasságok ügyében az országgyűlés elé terjesztendő új javaslatról.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
112	64- 65	<i>Ungheria</i> 1843-1844	Az erre adott válasz. A vegyes házasságokból született gyermekek nevelésére vonatkozó, 1844. március 25-i új királyi határozat vagy javaslat, amely megváltoztatja az 1843. július 5-it.
115	66	<i>Ungheria</i> 1844 VACCIA	A bécsi apostoli nuncius küldi a váci püspök által hozzá eljuttatott egyházmegyei „sematizmus”-t.
116	66	<i>Ungheria</i> 1844 COLOCZA	A kalocsai káptalani vikárius kérelme, hogy a nevezett és más egyházmegyék görögkeleti-jeit, akik kérelmezik visszatérésüket a katolikusok közé, megtéríthesse.
120	67	<i>Ungheria</i> 1844-1845	Olga hercegnő, az orosz cár lánya és István főherceg, József nádor fia házasságának tervéről. Lásd még: <i>Russia e Polonia</i> , Pos. 184.
122	67	<i>Galizia</i> 1846	Az Ausztria elleni felkelés Galíciában. Néhány krakkói egyházi személy részvétele ebben. Az ezzel kapcsolatos pápai levél a galíciai érsekekhez és püspökökhöz. Lásd még: Pos. 129, 160.
123	67	<i>Galizia</i> 1846	Andrea Macolondra kérelme a rutén rítusban eszközlendő változtatásokról és a rutén egyház szomorú állapotáról frott beszámolója.
124	67	<i>Ungheria</i> 1846	A skizmatikus egyháznak kedvező manővekről szóló hírek. A görögkatolikusok áttérése a skizmára (ortodoxia). Ennek császári engedélyezése. Az utóbbi módosítása.
131	68	<i>Vienna</i> 1848	Az egész osztrák monarchiának adandó alkotmány közzétételéről szóló hírek.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
131	68	<i>Vienna</i> 1848	Kormányközlemény arról, hogy a Bécsben kitört felkelést követően, melynek lényegbevágó alkotmányreform volt az eredménye, a császár és családja Innsbruckba utazott.
132	68	<i>Ungheria 1848</i> <i>GIAVARINO</i>	A győri káptalani vikárius néhány intézkedésre felhatalmazást kér.
133	68	<i>Ungheria 1848</i> <i>STRIGONIA,</i> <i>CINQUE CHIESE</i>	Kopácsy József, esztergomi érsek és Magyarország prímása várható halálára tekintettel az osztrák császár kéri a Szentatyát, hogy Szcitovszky János pécsi püspök kapjon felhatalmazást az egyházi fellebbviteli ügyekben történő ítélkezésre.
134	69	<i>Ungheria</i> 1848 <i>Croazia</i>	A szlávok vallással kapcsolatos szándékairól, tekintettel a jelenlegi magyarországi politikai eseményekre. Jelentés Magyarország és Horvátország politikai helyzetéről.
135	69	<i>Ungheria</i> 1848 <i>KOLOCZA</i>	A kalocsai érsek kérelme a Szentatyához, hogy befogadhassa a római katolikus rítusba azokat a görögkeletieket és skizmatikusokat, akik ezt kívánják. Lásd még: <i>Pos. 267.</i>
136	69	<i>Dalmazia</i> 1848 <i>RAGUSA</i>	A raguzai pápai konzul beszámolója különösen a montenegróiak által kifejtett pánszláv aknamunkáról.
138	69	<i>Ungheria</i> 1849 <i>SZATMAR</i>	A Hitterjesztés Szent Kongregációja előterjeszti a szatmári püspök kérelmét a görög-ruténról a római katolikus rítusra való áttérés ügyében. A válasz az, hogy ez nem tartozik a Rendkívüli Egyházi Ügyek Kongregációjára.
140	69- 70	<i>Ungheria</i> 1848-1850 <i>Transilvania</i>	Az új magyarországi prímás és új püspökök kinevezésére vonatkozó hírek. A magyarországi tizedjövedelmekről és más járandóságokról szóló információk. Az osztrák követ figyelmeztetése a fent említett püspökségekbe történő kinevezések függesztése érdekében.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
140	69–70	Ungheria 1848-1850 Transilvania	<p>Hám lemondása a prímási és az esztergomi érseki méltóságról, Szcitovszky kinevezése.</p> <p>Hírek a magyar forradalomban kompromittálódott egyházi személyekről és püspökökről.</p> <p>A fogarasi görögkatolikus püspök elítélése.</p> <p>Viale bécsi apostoli nuncius ezzel kapcsolatban Schwarzenberg miniszterelnökhöz írt tiltakozó jegyzékei.</p> <p>Joan Lemeny fogarasi görögkatolikus püspök lemondása és ennek elfogadása a Szent- atya részéről.</p> <p>Schwarzenberg bíboros áthelyezése a salzburgi egyházmegyéből a fogarasiba.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. Conf. Germanica</i>, 662.</p>
141	71–77	Levante 1848-1850	<p>A Hippolit Terlecki által javasolt intézkedések a levantei missziókkal és a szláv nemzettel kapcsolatban, amelyek érintik az osztrák monarchia ruténjait is.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 102, 151, 155, 164, 182.</i> <i>Francia 606.</i> <i>„Carte d’Austria”, Vol. 70. Pos. 10.</i></p>
142	78–79	Vienna 1849-1850	<p>Az 1849 júniusában Bécsben összegyűlt osztrák püspökök konferenciájáról.</p> <p>A konferencia jegyzőkönyvei.</p> <p>Lásd még: <i>„Storia delle Assemblee Episcopali di Würzburg, Vienna e Strigonia” (1848-1849-1850), vol. I.</i></p>
143	79	Austria, Svizzera, Toscana, Ungheria, Prussia, Russia, Hannover, Galizia 1849-1850	<p>Antonio Maria Valenziani, kanonok németországi küldetése abból a célból, hogy a fenti országokat illető különféle ügyekről a bécsi nunciussal és a müncheni internunciussal tárgyaljon.</p> <p>Lásd a vonatkozó jelzeteket (pozíciókat).</p> <p>A kanonoknak szóló utasítások és a hozzájuk tartozó mentesítés.</p> <p>A müncheni internuncius egyik jelentésében valakinek titkos megbízással Lengyelországba küldéséről beszél és arról, hogyan lehetne alkalmasabb eszközt találni a müncheni és a bécsi nunciatúrák levelezésének lebonyolítására.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
145	79	<i>Galizia</i> 1850 <i>LEOPOLI</i>	<p>Michal Lewicki, lembergi rutén püspök 1844. május 22-én kelt, két példányban írt levelében kéri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A római egyház ne terjessze ki a ruténokra XIV. Benedek „Etsi pastoralis” konstitúciójának érvényét. 2. A rutén püspököket a világi papság válassza. 3. A Szentszék erősítse meg a Lembergben és Przemyslben létesített káptalanokat. <p>Lásd még: <i>Pos. 117, 164.</i></p>
147	80	<i>Galizia 1850</i> <i>TARNOVIA</i>	<p>Wojtarowicz tarnóvi püspök lemondása és ennek szentszéki elfogadása.</p>
148	80	<i>Ungheria 1850</i> <i>GARAN</i> <i>VARADINO</i>	<p>Győrffy László káptalani vikáriusnak a Poenitentiaria, a Zsinati kongregáció és a Hitterjesztés kongregációja által adott fölhatalmazások.</p>
152	81	<i>Vienna</i> 1849–1851	<p>I. Ferenc József osztrák császár országainak 1849. március 4-én adott új alkotmánya.</p> <p>Az 1850. április 18-i császári rendelet az egyház szabadságáról és a vele járó miniszteriális jelentés.</p> <p>A vallásoktatásról szóló császári rendelet és a vele járó miniszteriális jelentés.</p> <p>Az 1851. december 30-i császári pátens, amely érvényteleníti az 1849. március 4-i alkotmányt, de fönntartja és védi az összes felekezetet és vallásos társaságot.</p>
152	81 (?)	1850–1851	<p>Az Esztergomban 1850 augusztusában megtartott magyar, szlavón, horvát, dalmát és erdélyi püspöki konferencia.</p> <p>Lásd még: „<i>Carte d’Austria</i>”, <i>Vol. I. Pos. 1.</i> „<i>Storia delle Assemblée Episcopali di Würzburg, Vienna e Strigonia</i>” — 1848–49–50, <i>Vol. I.</i></p>
153	81	<i>Vienna</i> 1850–1851	<p>Viale bécsi apostoli nunciust megbízzák, hogy a császárnál közbenjárjon a jezsuiták érdekében.</p> <p>Az erre adott válasz.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
154	81	<i>Galizia</i> <i>Ungheria</i> 1851 <i>LEOPOLDI,</i> <i>CRACOVIA</i>	<p>A Szentatya fáradozásai a görög rítusú szlávok ügyében.</p> <p>Az „Aurora Haliciensis” c. rosszindulatú leMBERGI újság.</p> <p>A magyarországi püspöki kinevezések sürgetése.</p> <p>A galíciai ruténekről szóló hírek. Ellenségesség a római katolikus és a görögkatolikus papság között.</p>
155	82–83	<i>Levante</i> 1851	<p>A Hitterjesztés Szent Kongregációjának levéltárából származó adatok, amelyek az osztrák uralom alá tartozó görög-szláv püspöki karokra és népekre vonatkoznak, amelyek a keleti katolikus egyházban önálló hierarchiával bíró keleti egyházhoz tartoznak.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 141, 151, 154, 182.</i></p>
159	83–84	<i>Croazia,</i> <i>Slavonia</i> 1850–1852 <i>ZAGRABIA</i>	<p>Az osztrák kormány kérése, hogy Horvátországban, amely jelenleg külön van választva Magyarországtól, önálló egyháztartományt létesítsenek, amely a zágrábi, a boszniai, a zenggi, a kőrösi, a belgrádi és a drávaszentdemeteri püspökségekből áll és amelyet érsekségi rangra emelnének, teljesen függetlenül Esztergomtól vagy Kalocsától.</p> <p>Az említett elválasztásra vonatkozó térképek.</p>
160	85	<i>Galizia</i> 1851–1852 <i>PREMISLIA</i>	<p>Az osztrák kormány panaszai Franciszek Xsawery Wierchleyski przemysli püspök ellen és az elmozdítására irányuló kérelem.</p> <p>Az ügygel kapcsolatos tárgyalások. A bécsi nunciussal folytatott levelezés. Pápai levél a püspökhöz.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 122, 129, 137.</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
164	86	<i>GALIZIA</i> 1852	<p>Viale bécsi apostoli nuncius Golukowski gróf galíciai császári kormányzó által javasolt galíciai utazásának terve. A gróf úgy értékeli, hogy ez hasznos lehet a görög és a római rítusú papság közötti békesség helyreállítása, nemkülönben a görögkatolikusok és a Szent-szék kapcsolatainak megerősítése szempontjából.</p> <p>A Szentatya felhatalmazza Vialét az említett utazásra, akit a megfelelő utasításokkal is ellátnak.</p>
165	86	<i>Ungheria</i> 1852	<p>A Hitterjesztéstől származó hírek, melyek szerint Magyarországon a vallás siralmas helyzetbe került, különösen a szerb vajdaságban és Temesvár környékén.</p> <p>Erről írnak a bécsi nunciusnak, hogy informálódják, hogy intézkedni lehessen.</p> <p>Az erre adott válasz.</p>
166	86	<i>Ungheria</i> 1852 <i>STRIGONIA</i>	<p>Szcitovszky esztergomi érsek, magyar prímás kérése, hogy a Szentatya rendeljen ki egy magyarországi megyéspüspököt egy házassági ügyben másodfokon hozott ítélet felülvizsgálatára.</p> <p>Az ügy áttétele a Zsinati Kongregációhoz.</p>
169	87	<i>VIENNA</i> 1852	<p>Viale bécsi apostoli nuncius beszámol a Si-bour párizsi érsekkel Bécsben az osztrák birodalom vallási ügyeinek állásáról folytatott megbeszéléséről.</p>
170	87	<i>VIENNA</i> 1852	<p>Az osztrák birodalom egyes egyházmegyéiben a vegyes házasságokkal kapcsolatos gyakorlat Viale bécsi apostoli nuncius által megküldött áttekintése.</p>
172	87	<i>Ungheria</i> 1852	<p>A magyar püspökök azt kívánják, hogy a Szentszék vonja vissza a XVI. Gergely által 1841-ben tett nyilatkozatot, amely érvényesnek ismeri el a Magyarországon „a tridenti forma nélkül” kötött házasságokat.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. Conf. Germanica, n. 701.</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
174	87	VIENNA 1851–1853	<p>A prágai és az esztergomi érseknek a szerzetes papság körében teendő apostoli vizitációra adott utasítás.</p> <p>Nota bene: <i>Az ezzel kapcsolatos iratok föltalálási helye: „Carte d’Austria”, Vol. 2, Pos. 1.</i></p>
178	88–89	Ungheria 1853 TRANSILVANIA	<p>A birodalom görögkatolikusaival kapcsolatos intézkedések és a görögkatolikus rítusú gyulafehérvári egyháztartomány létesítése Erdélyben.</p> <p>Lásd még: <i>Sess. n. 310. (1853. március 15.) „Carte d’Austria”, Vol. 6. Pos. 1.</i></p>
179	89	Ungheria 1853	<p>A Szent Hivatal válasza Viale bécsi apostoli nunciusnak a magyarországi egyes házasságok függőben lévő kérdésére és az esztergomi, a kalocsai és a zágrábi érsekkel ezzel kapcsolatban a Szentszékhez küldött följegyzésére vonatkozóan.</p>
182	90	SLAVONIA ORIENTE 1853–1854	<p>A Hippolit Terlecki apát által IX. Piusnak bemutatott, a görögkeletiek és a szlávok egyesülésének elősegítését célzó terv.</p> <p>Ferrari bíboros terve a Hitterjesztés Kongregációján belül egy, kifejezetten a szláv ügyekkel foglalkozó állandó kongregáció felállítására.</p> <p>Mate Topalovich apát 1854. február 2-i „Memorandum”-ának kivonata.</p> <p>Brunelli G. bíborosnak a Topalovich apáttal folytatott megbeszéléseit követő jelentése és az ezzel kapcsolatos tanácsai.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 141, 151, 154, 155.</i> <i>Francia, Pos. 606. nn. 7, 8.</i> <i>„Carte d’Austria”, Vol. 7. Pos. 1.</i></p>
183	90	VIENNA 1853–1854	<p>Arról a kormányrendeletéről, amellyel a birodalomban található papneveldeket a kulturális és közoktatási miniszter felügyelete és irányítása alá helyezik.</p> <p>Felvilágosítás kérése a bécsi apostoli nunciustól.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
184	90	<i>Galizia</i> 1854 <i>LEOPOLI</i>	Viale bíboros, bécsi apostoli nuncius úgy véli, hogy a Szentszéknek egyre inkább foglalkoznia kellene a görögkatolikusok uniójának megerősítésével kapcsolatos teendőkkel. Egyebek közt javasolja a leMBERGI rutén érsek, Michal Lewicki bíborossá való kinevezését.
185	90	<i>Galizia</i> (<i>dátum nélkül</i>)	Tomasz Chylarski püspök „Megjegyzések Noamowicz püspök védekezéséről” c. művel kapcsolatos iratok és a rutén rítusú Noamowicz püspöknek a latin rítusú Chylarski püspök ellen a saját hitének védelmében írt levelei.
188	90	<i>Ungheria</i> 1854	Stefan Djunkowsky püspök, apostoli misszionárius beszámolója a különféle magyarországi zavaros eseményekről. Viale bíborosnak, bécsi apostoli nunciushoz szóló értesítés és információk kérése ezekkel kapcsolatban.
189	91- 126	<i>VIENNA</i> 1851-1856	Az 1855. augusztus 18-án IX. Pius és I. Ferenc József osztrák császár között megkötött konkordátummal kapcsolatos tárgyalásokra vonatkozó iratok. A Viale bécsi apostoli nunciussal (1851 óta folyó) levelezés a konkordátum gondolatáról, a róla folytatandó tárgyalások módjáról stb. Az utóbbinak adott tárgyalási utasítások. A konkordátum cikkelyeinek tervezete. Rauscher bécsi érseknek a házasságkötések ügyében adott instrukció. A Rauscher érsek és Santucci bíboros között Rómában a tárgyalások folytatásáról tartott megbeszélések. A konkordátum aláírása, ratifikálása és közzététele. A Szentatya 1855. november 5-i körlevele a birodalom összes püspökéhez. A bécsben összegyűlt püspökök megbeszélései.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
190	127-128	1855	<p>Lorenzo Valenzi-nek az 1855-ben a Szent-szék és az osztrák birodalom között létrejött konkordátummal kapcsolatos fogalmazványai, melyeket testvére, Ferdinando Valenzi juttatott el IX. Piushoz.</p> <p><i>Figyelem! Az eredetiek a Konkordátum c. positióban találhatóak, nr. 189. alatt.</i></p>
191	128	VIENNA 1855	<p>A IX. Pius és I. Ferenc József osztrák császár által megkötött, a teljhátalmú megbízottak által augusztus 18-án Bécsben aláírt és 1855. szeptember 25-én ratifikált konkordátum.</p> <p>Latin és német nyelvű szövegváltozat a kapcsolódó dokumentumokkal.</p> <p>Lásd még: Pos. 189.</p>
192	128	1855	<p>Az 1855 augusztusában a Szent-szék és a császár által kötött konkordátum története (befejezetlen).</p> <p>Lásd még: Pos. 189.</p>
195	129	Ungheria 1855 AGRIA-EGER- ERLAU	<p>A pápai alapítványi és javadalmi hivataltól kérik annak az 1804. augusztus 10-én kelt bullának a másolatát, amely az egri egyházat érsekségi rangra emeli.</p>
196	129	Ungheria 1855 BUDA	<p>A budai Szt. Erzsébet konvent három apácaja pápai mentesítést kér a latin rítus alól, hogy a görögkatolikus rítusra térjenek át, a przemysli püspök joghatósága alá kerüljenek és az ő püspökségébe menjenek betegeket gyógyítani stb.</p> <p>Információkat kérnek (Rómából) az ügyről a bécsi nunciustól.</p>
198	129	Ungheria 1855 GRAN VARADINO	<p>Szaniszló Ferenc latin rítusú nagyváradai püspök elküldi a Szentatyának egyházmegyéje „sematizmusának” egyik példányát.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
206	130	VIENNA 1856	A kultusz- és oktatási miniszter 1856. május 21-i, a konkordátum 34. pontja értelmében kiadott, a nem katolikusok harangozására, temetőire és temetkezésére vonatkozó rendelete. Lásd még: <i>Pos. 189.</i>
207	131	VIENNA 1856	Az osztrák birodalom 1856. április 6. és június 17. között Bécsben összegyűlt püspökeinek konferenciájára vonatkozó dokumentumok. Lásd még: <i>Pos. 198, T. 7. nr. 1, 2.</i> „ <i>Carte d’Austria</i> ” Vol. I, Pos. 3.
208	131	TRANSILVANIA 1856	A piarista rendbe tartozó Francesco da S. Giuseppe atya világiasítási kérelme, amelyet az erdélyi püspök ajánlott és a bécsi pronuncius küldött meg (Rómába). A Szent Kongregáció válasza.
209	131	Ungheria, Galizia 1856 VESZPRIMIA, LEOPOLI	A császár által a konkordátum 22. cikkelye értelmében a veszprémi székesegyház első méltóságának székébe ajánlott Markl Ignác püspök javadalmazása. Gaetano Maramoross kinevezése a lembergi örmény rítusú székesegyház prépostjává. Az alapítványi és javadalmi hivatal (Dataria) kétségei az 1855. augusztus 18-i konkordátum 22. cikkelye által a Szentszéktől kinevezett méltóságok javadalmazásával kapcsolatban.
210	132	VIENNA 1856	Az 1856. október 8-i, a konkordátum 10. cikkelyének értelmében a házassági ügyekre vonatkozó új polgári törvényt tartalmazó császári pátens. Lásd még: <i>Pos. 189.</i> „ <i>Carte d’Austria</i> ” Vol. 3, Pos. 2, 4.
212	132	TRANSILVANIA 1855–1857	A vegyes házasságokkal kapcsolatban Erdélyben előfordult súlyos rendellenességek. Haynald Lajos erdélyi püspök előadja a vegyes házasságok celebrálására vonatkozó kétségeit. A következőkre kapott engedélyt: — a vegyes vallás akadályá alóli „ad quinquennium” (öt évre szóló) felmentés;

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
212	132	TRANSILVANIA 1855–1857	<p>— 80 esetben fölmentés a harmad- és negyedfokú vérrokonság és oldalági rokonság jelentette akadály, ezzel együtt a vegyes vallás akadályai alól;</p> <p>— instrukciók adása a pápai engedély nélkül kötött vegyes házasságokra és az e házasságokat érintő egyéb kérdésekre vonatkozóan. (lásd: „<i>Raccolta dei Rescritti anno 1856</i>);</p> <p>— néhány érvénytelenül kötött házasság kezdettől való érvényesítésére vonatkozó, 1857. április 5-én kelt válasz. (In: <i>Raccolta dei Rescritti anno 1857.</i>)</p>
213	133	VALACCHIA 1855–1857	<p>Az osztrák kormány elvárja, hogy Parsi, havasalföldi apostoli adminisztrátor ne ismerje el osztrák alattvalók házasságát a bukaresti osztrák konzul engedélye nélkül.</p> <p>A konzul annak az osztrák törvénynek érvényben tartását kívánja, amely nem engedi meg a vallás megváltoztatását bizonyos formák nélkül.</p> <p>A szentszéki osztrák követ feljegyzései valamint a Hitterjesztés Kongregációjának prefektusa és a bécsi apostoli nuncius közötti levelezés ebben a tárgyban.</p>
214	133	MONTE PANNONHALMA 1856–1857	<p>A pannonhalmi Szt. Márton kolostor apátja kéri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. hogy a misék celebrálásakor alkalmazhassa a misekánont, 2. hogy a neki alárendelt papok a mise kánoni részében az apát nevét, mint megyéspüspöküket említsék meg.
215	134	Ungheria 1856–1857 STRIGONIA	<p>Szcitovszky bíboros esztergomi érsek felhatalmazást kér, hogy másodfokú vérrokonság és rokonsági kapcsolat akadályai alól mentességet adhasson.</p> <p>Ezt az 1856. április 9-i válaszban engedélyezik neki 1857. november 11-től kezdődően.</p> <p>Lásd még: „<i>Raccolta dei Rescritti</i>”, az említett években.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
216	134	<i>Transilvania 1856–1857 FAGARAS e ALBA GIULIA</i>	<p>A fogarasi és gyulafehérvári érsek engedélyt kér valamennyi házassági akadály alóli fölmentésre, melyek alól a Szentszék fölmentést szokott adni.</p> <p>A kért engedélyek fajtájára vonatkozó magyarázatok.</p> <p>A vonatkozó válasz elküldése.</p> <p>Lásd még: „<i>Carte d’Austria</i>”, Vol. 6, Pos. 2.</p>
218	134	<i>VIENNA 1857 TRANSILVANIA</i>	<p>Rauscher bíboros, bécsi érsek levele az erdélyi püspökhöz, amelyben választ ad néhány nehéz kérdésre a vegyes házasságok érvényére vonatkozó határozattal és a „vis et metus” (erőszak és megfélemlítés) akadályával kapcsolatban, a házassági ügyekben az osztrák birodalomra vonatkozó instrukciók értelmében.</p> <p>Lásd még: Pos. 199.</p>
220	134	<i>TRANSILVANIA 1857 LUGOS</i>	<p>Gondoskodás a lugosi görögkatolikus székeskáptalan nagypréposti méltóságának betöltéséről, Teodoro Aron kanonok személyében</p> <p>Lásd még: Pos. 254.</p>
223	135	<i>Ungheria 1857 COLOCZA, BACILIA, GIAVARINO, SCANAD, GRANVARADINO</i>	<p>A főnti magyarországi megyéspüspököknek adott engedély a vegyes vallás és más házassági akadályok alóli mentesítésre.</p> <p>A győri püspöknek engedélyt adnak a plébániák főkegyúri jogának megpályázására is.</p>
224	135	<i>Ungheria 1857 GIAVARINO</i>	<p>A győri püspök engedélyt kér a Szentatyától a „pápóci Szent Megváltó prépostság” címet viselő javadalom fölosztására és arra, hogy Mohl Antal klerikust a 20 hónapos idő lejártá előtt pappá szentelhesse.</p> <p>Az erre vonatkozó válasz és bréve elküldése.</p>
225	136	<i>Ungheria 1857</i>	<p>Azon püspöki címek jegyzéke, amelyeket a császár, mint apostoli király tölt be kinevezéssel.</p>
226	136	<i>Ungheria 1857 GIAVARINO</i>	<p>Simor János győri püspök pásztorlevele egyházmegyéjének világi és szerzetes papságához.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
227	136	<i>Ungheria</i> 1857 GIAVARINO	Gondoskodás a győri káptalan megüresedett préposti székéről Deáky Zsigmond cesaropoli címzetes püspök személyében.
228	136	<i>Ungheria</i> 1857 STRIGONIA, TRENTO	A Dömötöri Németh Jánosnak az esztergomi káptalan megüresedett préposti tisztének betöltésére és Giovanni Franchetti kanonoknak a trentói káptalan dékáni tisztének betöltésére adott császári ajánlólevél bemutatása. A Datariának adott rendelkezés a pápai bullák elküldésére. Lásd még: Pos. 254.
229	136	<i>Ungheria</i> 1857 COLOCZA, BACHIA	A bács-kalocsai érsek kérelmének átküldése a Zsinati Kongregációhoz, melyben újabb három évre kéri a neki egyszer már megadott felhatalmazást a plébániai javadalmak pro-szinodális vizsgálóinak kiválasztására. Az erre adott válasz elküldése.
234	138	<i>Transilvania</i> 1857 ARMENOPOLI	A császár ajánlja Macedone Papp-ot a szamosújvári görögkatolikus székesegyház megüresedett préposti székébe. A püspök tanúságtétele a jelölt mellett. A Datariának adott rendelkezés a pápai bullák elküldése érdekében. Lásd még: Pos. 254.
235	138	<i>Ungheria</i> 1851–1858 STRIGONIA, CZANAD	Az esztergomi érsek 1851-ben és a csanádi püspök 1854-ben fölterjesztett kétségei a görögkeleti plébánosok áldásával a katolikusok és a görögkeletiek között megkötött házasságokkal kapcsolatban. Kérdezik, hogy az 1841. április 30-i, a vegyes házasságokról szóló utasítás érvénye kiterjed-e a görögkeletiekre. A bécsi apostoli nuncius későbbi híradásai a kérdéssel kapcsolatban. Lásd még: Pos. 178, 244. „Carte d’Austria”, Vol. 6, Pos. 2, ahol az innen hiányzó iratok is megtalálhatók.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
236	139-140	<i>Transilvania</i> 1856–1858 FAGARAS, ALBA GIULIA	<p>Vizsgálat a görögkeleti egyház tanításainak a fogarasi és a gyulafehérvári egyházmegyék püspökei által ismertetett különböző tételeiről.</p> <p>Lásd.: <i>Sess. n. 344. (1858. január 14, 17, 19.)</i> <i>Pos. 235, 238, 269.</i> „<i>Carte d’Austria</i>” Vol. 2, Pos. 4 és 5. ” ” ” 6. ” 2.</p>
238	141-142	<i>Ungheria</i> 1857–1858 GALIZIA, TRANSILVANIA	<p>A munkácsi egyházmegyéhez tartozó kisbércei (?) bazilita szerzetesek különféle felmentéseket kérnek, szót ejtenek a naptárról és a két rítus pártoskodásából eredő rendbontásról.</p> <p>A Szentatya által a birodalom valamennyi bazilita kolostora helyzetének megismerése céljából kiadott rendelkezés.</p> <p>A gyulafehérvári egyházmegye püspökei kérik, hogy újítsák föl a rend működését egyházmegyéjükben.</p> <p>Megjegyzendő, hogy e pozíció teljes anyagát egy 1862. július 19-i jeggyel átadták a Hitterjesztés Kongregációja titkárságának.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 236.</i></p>
240	142	VIENNA 1857–1858	<p>A kormány rendelkezései a konkordátum végrehajtása érdekében:</p> <p>A. Az apátok és apátnók választásáról szóló körlevél (1857. VIII. 11.),</p> <p>B. A VIII. cikkely értelmében az igazgatók, a hitoktatók és a tanítók magyarországi és a vele határos területeken történő kinevezéséről szóló rendelet (1857. X. 27.),</p> <p>C. Az öngyilkosok eltemetéséről kiadott körlevél (1857. X. 30.),</p> <p>D. A bécsi Kereskedelmi Akadémia tanárainak vallásáról szóló rendelet és leirat (1857. XII. 21. – 1858. I. 8.)</p>
241	143	ALBA GIULIA 1858 VIENNA	<p>A bécsi görögkatolikus papneveldével és a kizárólag a gyulafehérvári egyházmegye román fiataljai számára létesítendő új kollégium tervével kapcsolatos hírek.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
243	143	VIENNA 1858	Rauscher bíboros, bécsi érsek válasza egy, a közelgő tartományi zsinati gyűlések alkalmából neki címzett, a berlini <i>Die Zeit</i> című újság által kommentált botrányos apokrif emlékiratra.
244	143	TRANSILVANIA 1858	A egyes házasságok ügyének Lambruschini bíboros 1841. április 30-i utasításához való viszonya. Lásd még: Sess. n. 345 (1858. január 24.), Pos. 210. „ <i>Carte d’Austria</i> ”, Vol. 3, Pos. 1. „ „ „ 6, „ 2.
245	143	TRANSILVANIA 1858 FAGARAS, ALBA GIULIA	A fogarasi érsek kétségei Nicolae Rusdea világi papnak a görögkatolikus románok körében érvényes egyházi szabályoknak megfelelően potsagai plébánossá történt választásával kapcsolatban. Kéri továbbá egy plébános felmentését az emberölésért járó irregularitás alól.
246	143	TRANSILVANIA 1858 FAGARAS, ALBA GIULIA	De Luca bécsi apostoli nuncius elküldi a fogarasi érseknek a görögkatolikus papsághoz intézett körlevelét, amellyel tartományi zsinat tartását hirdeti meg. A Szentszék sugallatára zsinat megtartását alkalmasabb időkre halasztják.
247	144	TRANSILVANIA 1858 ARMENOPOLIS, LUGOS	A szamosújvári és a lugosi püspök anyagi helyzetéről való gondoskodás terve. Lásd még: Sess. n. 349. (1858. július 13.) „ „ „ 235, 269. „ <i>Carte d’Austria</i> ”, Vol. 8, Pos. 3.
249	144	Galizia 1858 TARNOVIA	A tarnóvi püspök kéri a Szentatyát, hogy káptalanjának első méltósága vagy a prépost püspöki szertartáskönyvet használhasson. A válaszként szolgáló bréve elküldése. Lásd még: Pos. 356. „ <i>Carte d’Austria</i> ”, Vol. 3, Pos. 3.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
251	144	<i>Galizia</i> 1858 <i>TARNOPOLI</i>	<p>A jezsuita atyák elleni vádak, melyek szerint olyan vallásos társaságot alapítottak, amelynek görögkatolikus növendékek is tagjai lettek volna.</p> <p>A tartományfőnök válasza, amelyek kizárják, hogy a vádaknak bármi alapja lenne.</p>
253	144	<i>Galizia</i> 1858 <i>LEOPOLI</i>	<p>Különbféle, jó és rossz hírek a megüresedett lemergi görögkatolikus érseki szék betöltésével kapcsolatban, azaz: Grzegorz Szaskiewicz (rossz), Ilnicki (jó), Szipiridion Litwinowicz (jó). Lásd még: <i>Pos. 287.</i></p>
253	144	<i>Galizia</i> 1858 <i>LEOPOLI</i>	<p>A lemergi főegyházmegyébe tartozó Grzegorz Lewicki kéri a Szentatyát, hogy a görögkatolikus rítusról a latinra térhessen át. A kérelmet átadták a Hitterjesztés Szent Kongregációjának.</p>
254	144	<i>EPERIES,</i> <i>SEGNA, ARME-</i> <i>NOPOLI, STRI-</i> <i>GONIA, LUGOS</i> 1858	<p>Az eperjesi, a zenggi, a szamosújvári, az esztergomi és a lugosi káptalanok első méltóságai által letett eskü és fogadalom formuláinak átadása a Datariának. Lásd még: <i>Pos. 219, 220, 228, 234.</i></p>
255	144	<i>Ungheria</i> 1858 <i>NITRA</i>	<p>A császár által beterveztett és a püspök által ajánlott Mészáros András kanonok beiktatása a nyitrai székeskáptalan praposti tisztébe.</p>
256	145	<i>Ungheria</i> 1858 <i>CASSOVIA</i>	<p>A kassai székeskáptalan megüresedett praposti tisztének betöltése Liptsey György kanonok személyében.</p>
257	145	<i>Ungheria</i> 1858 <i>SZATMAR</i>	<p>Haas Mihálynak a megüresedett szatmári püspöki székbe való kinevezésére tett császári előterjesztés. A Szentatya jóváhagyta.</p>
258	145	<i>Ungheria</i> 1858 <i>GRANVARADINO</i>	<p>A nagyváradi görögkatolikus püspök apostoli jóváhagyást kér, hogy a járandóságához tartozó négy városi ingatlant eladhassa.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
258	145	<i>Ungheria</i> 1858 GRANVARADINO	A Szent Kongregáció válaszával megkapja az engedélyt. Lásd még: „ <i>Carte d’Austria</i> ”, Vol. 5, Pos. 1.
259	145	<i>Ungheria</i> 1858 PEST	A pesti teológiai fakultás által Horváth Ferencnek adományozott jutalom a szakadárók katolikus egységhez való visszatérése érdekében kifejtett tevékenységéért.
260	145	<i>Ungheria</i> 1858 VESZPRIMA	A veszprémi püspök utólagos pápai jóváhagyást kér, hogy a császár átengedje a gazdag kapornaki Szt. Megváltó apátságot a jezsuita atyáknak, hogy a fiatalság neveléséről gondoskodjanak.
261	145	<i>Ungheria</i> 1858 SABARIA	A szombathelyi székeskáptalan préposti tisztjét Bitnicz Lajos kanonokra ruházzák, felmentve őt doktori címe alól.
262	145	<i>Ungheria</i> 1858 STRIGONIA, VACIA	Roskoványi váci püspöknek adott megbízás, hogy harmadfokon ítélkezzen Ludovico Svastics és Fiala Adelaide válásának, azaz házasságuk felbontásának ügyében.
266	146	VIENNA 1858	A hit elhagyásáról és a vallás megváltoztatásáról szóló törvénytervezetről, mellyel az osztrák kormány foglalkozik. Lásd még: <i>Sess. n. 351. (1858. december 19.)</i> , „ <i>Carte d’Austria</i> ”, Vol. I. Pos. 7.
267	146	<i>Galizia</i> 1854–1859	A görög, illetve a latin rítusú katolikusok közötti viszálykodásokról és azokról a súlyos károkról, amelyek a vallást érik amiatt, hogy az utóbbiak gyakran és önkényesen áttérnek az előbbieket keleti rítusára. Az ezzel kapcsolatban mindkét rítus püspökei által hozott határozatok, melyeket vizsgálatra és jóváhagyásra elküldtek a Szentszéknek. Ezt az állagot áthelyezték a Hitterjesztés Szent Kongregációjához. Lásd még: <i>Pos. 289.</i>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
268	147- 149	1856–1859	<p>Az osztrák kormány sürgeti a Szentszéket, adjon megfelelő felhatalmazásokat arra, hogy szabályozni lehessen a fellebbvitel fokozatait az egyházi bíróságok ítéletei esetében.</p> <p>Az 1856. november 28-i brévékkel a Szentatyia megadja a felhatalmazást a primás érseknek, hogy másodfokon ítélkezzenek a más érsekek és a pannonhalmi apát által első fokon elbírált ügyekben.</p> <p>Szó van a rutén és örmény rítusú lemergi érsekek, a fogarasi és gyulafehérvári görögkatolikus érsek valamint az udvari káplán ítéleteinek másodfokon való elbírálásáról. 1857 végén hasonló brévétet küldtek a harmadfokon ítélkező bírók meghatalmazására.</p> <p>Az esztergomi érsek panasza az általa igényelt primási privilégiumokkal kapcsolatban. Lásd még: <i>Pos. 361.</i></p>
269	150- 151	Transilvania 1858–1859 FAGARAS, ALBA GIULIA	<p>De Luca bécsi apostoli nunciának a keleti rítusú gyulafehérvári egyháztartományban tett apostoli látogatása.</p> <p>Lásd még: <i>Sess. n. 354. (1859. február 20, 27, március 9, 16, 23.);</i> <i>Pos. 236, 295;</i> <i>„Carte d’Austria”, Vol. 6, Pos. 2.; Vol. 7, Pos. 1. és 2; Vol. 8, Pos. 3.</i></p>
271	152	Transilvania 1858–1859 FAGARAS, ALBA GIULIA, GRANVARADI- NO, LUGOS, ARMENOPOLI	<p>A gyulafehérvári egyháztartomány érseke és püspökei engedélyt kérnek a Szentatyától a házassági akadályok alóli fölmentések megadására. Megadják nekik a Hitterjesztés III. Formulájában foglalt engedélyt, melynek 3. pontját megváltoztatták, valamint azt, hogy „ad quinquennium” (ötéves) felmentést adjanak latin rítusúaknál a másodfokú, keleti rítusúaknál a negyedfokú oldalági rokonság jelentette akadály alól.</p> <p>Lásd még: <i>„Carte d’Austria”, Vol. 8. Pos. 3.</i></p>
272	152	Transilvania 1859	<p>Haynald erdélyi püspök pápai trónállóvá történt kinevezése.</p> <p>A vonatkozó bréve elküldése.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
273	153	Ungheria 1859	Reisach bíboros megjegyzései az osztrák császárnak a magyar-, a horvátországi, a szlávóniai, a szerb vajdasági, a bánáti és a katonai határvidékek protestánsai érdekében kiadott 1859. szeptember 1-i pátensével kapcsolatban. Lásd még: „ <i>Carte d’Austria</i> ”, Vol. 4. Pos. 7 és 11.
277	153	Ungheria 1859	A kultuszminisztériumnak 1859. július 27-i kelettel a birodalom püspökeihez intézett, a szerzetesrendekben tett szerzetesi fogadalom idejével kapcsolatos, a Konkordátum XXVIII. cikkelyének értelmében kiadott körleveléről. Lásd még: Pos. 189, „ <i>Carte d’Austria</i> ”, Vol. 2. Pos. 2.
277	153	Ungheria 1859 STRIGONIA	De Luca bécsi apostoli nuncius küldi a bíboros államtitkárnak Csabala Mihály halotti bizonyítványát, aki felperes volt a felesége, Csabina Barbara elleni házassági perben. E per aktáinak latin változatáról a nunciushoz kellett gondoskodnia. Sürgeti, hogy a Riese-Stalburg és Szepesyfélé, több mint három éve az Inkvizíció Szent Kongregációjának átadott per tárgyalását minél gyorsabban kezdjék el. Lásd még: Pos. 286.
278	153	Galizia 1859 PREMISLIA	Figyelemmel a przemysli görögkeleti egyházmegye kedvezőtlen állapotára De Luca bécsi apostoli nuncius javasolja: a) vegyék rá Joachimowicz püspököt, hogy kérje Tomasz Polanski segédpüspökként maga mellé; b) hívjanak össze tartományi zsinatot; c) a lembergi nuncius legyen jelen a három lembergi érsek beiktatásának és palástja föladásának alkalmával. Javaslataira kedvező válasz születik. Lásd még: Pos. 289, 291.
283	155	Ungheria 1859 SZATMAR	A szatmári székeskáptalan préposti méltóságát Obermayer Andrásra ruházzák, eltekintve a doktori cím jelentette hiányosságtól.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
284	155	<i>Ungheria</i> 1859 <i>CINQUE CHIESE</i>	<p>A pécsi egyházmegye szlavóniai része leválasztásának és a boszniai-szerémségi egyházmegyéhez való csatolásának terve.</p> <p>Girk György pécsi püspök véleménye a tervről.</p>
286	155	<i>Ungheria</i> 1857–1860 <i>STRIGONIA</i>	<p>A Riese-Stalburg Antal és Szepesy Eugénia házasságának semmissé tételéről folyó perről, melyben első- és másodfokon az esztergomi érseki kúria ítélt, majd áttették a Legfőbb Inkvizícióhoz avégből, hogy a Szentszék magának fönntartva az ügyet lehetővé tegye a már meghozott ítélet felülvizsgálatát.</p> <p>A Legfelső Inkvizíció által hozott döntés.</p> <p>Az aktákat visszaadják az esztergomi érseknek azzal, hogy hajtsa végre a rendelkezéseket.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 277.</i></p>
287	155	<i>Galizia</i> 1858–1860 <i>LAOPOLI</i>	<p>Mivel Michal Lewicki bíboros érsek halála miatt megüresedett a lembergi görögkatolikus érseki szék, a káptalan „quod temporalia” (világi) adminisztrátort nevez ki és ideiglenesen megbízza Grzegorz Joachimowicz przemysli görögkatolikus püspököt a „quod spiritualia” (lelki) adminisztrátori teendők ellátásával.</p> <p>Utóbbi Szpiridion Litwinowicz canatai címzetes püspököt helynökévé nevezi ki. A Szentszék a bécsi apostoli nuncius 1858. július 1-én kelt rendeletével Litwinowiczra bízta az említett megüresedett szék kormányzását.</p> <p>Különbéféle értesülések és vizsgálódások az új lembergi görögkatolikus érsek és az apostoli adminisztrátor hatáskörével kapcsolatban.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 252.</i></p>
288	156	<i>Transilvania</i> 1859–1860 <i>LUGOS</i>	<p>Intézkedés a megüresedett lugosi görögkatolikus káptalan préposti székének betöltéséről Stefan Moldovan személyében, felmentve őt doktori fokozata alól.</p> <p>Hitvallásának és esküjének megküldött példánya.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
288	156	<i>Transilvania</i> 1859–1860 LUGOS	Abraham Mazin bánati görögkatolikus plébánossal kapcsolatos értesülések. Lásd még: <i>Pos. 220.</i>
291	156	<i>Galizia</i> 1860 PREMISLIA	Mivel Joachimowicz püspöknek a lembergi érsekségbe történt áthelyezésével megüresedett a przemysli görögkatolikus püspöki szék, a császár ide Tomasz Polanskit nevezi ki püspöknek; a Szentatya megerősíti, előzőleg fölmentve őt bazilita rendi szerzetesi fogadalma alól. Lásd még: <i>Pos. 278.</i>
292	156	<i>Ungheria</i> 1860 ROSNAVIA	Hollók Imre előléptetése a rozsnyói káptalan első méltóságának megüresedett székébe, fölmentve őt akadémikusi rangja alól.
293	157	<i>Ungheria</i> 1860 CSANAD	A csanádi püspöknek kijelölt Bonnaz Sándor felmentést kér a Szentatyától a teológiából vagy kánonjogból való doktorálás kötelezettsége és az „ex defectu natalium” (születési rendellenesség miatti) irregularitása alól. A vonatkozó válasz megküldése a Konzisztoriális Szent Kongregációnak.
295	157	<i>Transilvania</i> 1860 FAGARAS, ALBA GIULIA	Az erdélyi és a magyarországi románok érdekében teendő néhány intézkedésről, amelyekre De Luca bécsi apostoli nuncius a gyulafehérvári görögkatolikus egyháztartomány püspökeinek 1858-ban tartott gyűlése után tett javaslatot a kormánynak 1859. augusztus 9-én átadott memorandumban. Lásd még: <i>Pos. 269;</i> „ <i>Carte d’Austria</i> ”, <i>Vol. 8, Pos. 3, Parte 3, nn. 153. és 161.</i>
297	157	<i>Transilvania</i> 1860–1861 FAGARAS, ALBA GIULIA	A császári kormány által a következő pontokban előterjesztett kérdések: — a fogarasi káptalan kanonokjainak ki-nevezése, — a káptalan préposti javadalmának adománya-zása,

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
297	157	<i>Transilvania</i> 1860–1861 FAGARAS, ALBA GIULIA	— a nős kanonokok, — a tiszteletbeli kanonokok, — a püspökök választása. Lásd még: Pos. 314, „ <i>Carte d’Austria</i> ”, Vol. 7, Pos. 3; ” 8, 3.
298	157	<i>Transilvania</i> 1861 ALBA GIULIA, FAGARAS	Az unitus román püspökök tartományi és egyházmegyei zsinatainak celebrálásáról. Lásd még: „ <i>Carte d’Austria</i> ”, Vol. 8, Pos. 3, és 4, nn. 147, 149, 163, 167.
300	158	<i>Ungheria</i> 1861 CASSOVIA	Ecker Mihály felesége, Kosmos Mária házasság alóli föloldozást kér, mivel a férje elhagyta.
301	158	<i>Ungheria</i> 1861 STRIGONIA	Szcitovszky bíboros, esztergomi érsek különféle egyházi ügyekben ír a Szentatyának és javasolja az 1856. november 28-i, az egyházi ügyek tárgyalásakor a halasztás pillanatában tett föllebbezésekről szóló bréve néhány helyen történő módosítását. Lásd még: Pos. 267, 361.
303	158	<i>Galizia</i> 1861 LEOPOLI	De Luca bécsi apostoli nuncius beszámol arról, hogy az 1860. október 10-i legfelsőbb diploma után féltékenység és nemzeti ellentétek keletkeztek a rutén és a latin rítusúak között. Küldi a leMBERGI római katolikus érsek neki szóló válaszát ebben az ügyben. Lásd még: „ <i>Carte d’Austria</i> ”, Vol. 4, Pos. 8.
304	158	VIENNA 1861	IX. Pius levele I. Ferenc József I. osztrák császárhoz, melyben felhívja a figyelmet egy sor, az osztrák kormány által kiadott, a Konkordátum végrehajtására vonatkozó körlevélre, melyek nem felelnek meg az előbbi szellemének, valamint arra, hogy a kormány minden egyes nap jobban kedvez a protestánsoknak, a szakadároknak és a zsidóknak. Lásd még: „ <i>Carte d’Austria</i> ”, Vol. 4, Pos. 9, 10, 12.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
306	158	VIENNA 1862	<p>Az 1862. február 28-án Bécsben összegyűlt érsekek és püspökök által aláírt tiltakozás, amely a Konkordátum III., a sajtóról szóló cikkelyének megtartását követeli, melyet félt, hogy az új sajtótörvény tervezete módosítani fog.</p> <p>A jó és rossz lapok listája.</p>
310	159	Ungheria 1863 GRANVARADINO	<p>A Hitterjesztés Kongregációja által kért értesülések az elhunyt nagyváradi görögkatolikus püspöknek, Erdélyi Baláznak adott felhatalmazásokról.</p> <p>Lásd még: Pos. 216, 271.</p>
314	159	Transilvania 1863 FAGARAS	<p>A fogarasi görögkatolikus érseki káptalan első méltóságának betöltéséről a Szentszék és az osztrák kormány között született megállapodás.</p> <p>Lásd még: Pos. 297, „Carte d'Austria”, Vol. 7. Pos. 2, 8. 3.</p>
315	160	Transilvania 1863 ALBA GIULIA	<p>A gyulafehérvári görögkatolikus érseknek és az erdélyi görögkatolikus püspököknek pápai konstitúció útján adandó utasítás.</p> <p>Megjegyzések a konstitúcióról.</p> <p>Lásd még: „Carte d'Austria”, Vol. 6. Pos. 2.</p>
321	165- 167	1862–1864	<p>A vegyes házasságokról, a vegyes házasságból született gyermekek neveléséről és a más vallásra való áttérésről szóló törvény tervezete.</p> <p>Az ezen ügyek megtárgyalására az osztrák kormány által a Szentszékhez küldött Fessler nyssa-i címzetes püspök Rómába érkezése.</p> <p>Kéri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.) Az 1841. április 30-i, Magyarországra érvényes, a vegyes házasságokról szóló utasítás kiterjesztését az egész osztrák birodalomra. 2.) A vegyes házasságokból született gyermekek nevelésére vonatkozó hatályos törvény két lényeges helyen történő megváltoztatása. 3.) A reverzálisok érvényéről.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
321	165-167	1862–1864	<p>4.) Az 1849. január 30-i, a más vallásra való áttérésre vonatkozó rendelet újjal való fölváltása.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 96</i>, „Confederazione Germanica”, <i>Pos. 469</i>.</p>
322	167-168	Ungheria 1862–1864	<p>A Konkordátum 33. cikkelyének végrehajtásáról, amely a megélhetésében veszélyeztetett papság kárpótlásáról intézkedik amiatt, hogy az 1848-as forradalmi kormány eltörölte a tizedet, mely intézkedést azután, kompenzációt ígérve a törvényes kormány is megerősített.</p> <p>Hasonló probléma keletkezett a magyarországi szepesi egyházmegyében is.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 189</i>, „<i>Carte d’Austria</i>”, <i>Vól. 5. Pos. 4.</i></p>
323	169	Ungheria 1863–1864 MUNKATZ	<p>A munkácsi rutén unitus rítusú egyházmegyében uralkodó zavaros állapotokról és rossz szokásokról.</p> <p>A káptalan apostoli jóváhagyásával vagy megerősítésével kapcsolatos kétségek.</p> <p>A megüresedett préposti tisztségre ajánlott Basilio Hadzega általános helynököt a Szentatya elutasítja.</p> <p>Ezután az ugyanezre a méltóságra ajánlott Joan Zombory kanonok megerősítése megtörténik.</p>
324	169	Transilvania 1864	<p>Haynald Lajos erdélyi püspök a pappá szenteléshez szükséges kánoni idő kitöltése alóli fölmentést kér az egyházmegyéjébe tartozó, Boér János és Bakk András számára.</p>
328	170-173	Transilvania 1861–1865	<p>Egyházi és politikai hírek Magyarországról.</p> <p>Nézeteltérés Haynald Lajos erdélyi püspök és a porosz kormány között, amiért az előbbi állást foglalt Poroszország politikai ügyeiben.</p> <p>A kormány lemondását kívánja és azt, hogy ne vegyen részt az erdélyi zsinaton.</p> <p>Haynald lemondása, amit 1863 decemberében terjesztettek a Szentatya elé.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
328	170- 173	<i>Transilvania</i> 1861–1865	<p>A nevezett érdekében érkezett számos beadvány.</p> <p>Miután a Szentatya elfogadta lemondását, ünnepélyesen kihirdetik karthágói címzetes érsekké történt kinevezését.</p> <p>Fogarasy Mihály scutari címzetes püspök kinevezését Haynald utódjaként az erdélyi püspöki székbe, amit a császár javasolt, a Szentatya, ha nem szívesen is, de jóváhagyja.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 318, 349.</i></p>
331	174	<i>Ungheria</i> 1864–1865 <i>GRAN-STRIGONIA</i>	<p>Mariano Falconelli bécsi apostoli nuncius jelentése az esztergomi egyházmegye helyzetéről.</p> <p>Kivonat és a rá adott válasz.</p>
332	174	<i>Transilvania</i> 1864–1865	<p>Az 1864. november 26-i legfőbb határozattal jóváhagyott miniszteri rendelet, amely rögzíti, hogy a nem unitus görög egyházat „görögkeleti”-nek nevezzék.</p> <p>A nem unitus görög vallásúak számára a császár által Erdélyben alapított új érsekségről.</p>
333	174	<i>Ungheria</i> 1865 <i>GRANVA-RADINO</i> <i>FAGARAS</i>	<p>Barnabo bíboros, a Hitterjesztés Szent Kongregációjának prefektusa előadja, hogy a fogarasi érsek nem akarja elfogadni a nagyváradi püspök határozatát Augustin Papp gyulafehérvári görögkatolikus főesperes fölfüggesztéséről.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 268.</i></p>
336	174	<i>Ungheria</i> 1865	<p>Lonovics József amasiai érsek jelentése a vegyes házasságkötések magyarországi gyakorlatáról.</p>
339	175	<i>Ungheria</i> 1865 <i>ALBA REALE</i>	<p>Nyirák Ignácot, a székesfehérvári káptalan főesperesét a császár és a püspök az említett egyház üresen álló préposti székébe javasolja.</p>
341	175	<i>Ungheria</i> 1865 <i>STRIGONIA</i>	<p>Az esztergomi bíboros érsek arra buzdítja a papságot és a hívőket, hogy a jelenlegi nehéz körülmények között az úgynevezett „péterfilérekkel” anyagilag is támogassák a Szentatyát.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
342	175	<i>Ungheria</i> 1865 COLOCZA	Falconelli bécsi apostoli nunciusnak a kalocsai érseknél tett látogatása alkalmával szerzett értesülései a kalocsai főegyházmegyéről.
343	175	<i>Ungheria</i> 1865 VACIA	Falconelli legutóbbi magyarországi útja alkalmával a váci egyházmegyéről szerzett értesülései.
345	175	<i>Ungheria</i> 1866 ALBA REALE	A székesfehérvári káptalan általános helynökének Nyers István számára kiállított igazolása.
349	175	TRANSILVANIA 1867 ROMA	Haynald Lajos karthágói címzetes püspök előadja kétségeit az erdélyi püspöki járandóságok alapján élvezett évi díjazásával kapcsolatban. Lásd még: Pos. 328.
350	175	<i>Transilvania</i> 1867	Giuseppe Fabi sürgeti Haynald volt erdélyi püspököt, hogy szerezze meg a pápa kézírását egy pap barátja számára.
351	176	<i>Ungheria</i> 1867 VESZPRIMIA	Haynald Lajos néhány felmentést kér a veszprémi Szent Kereszt kápolna számára.
359	176	<i>Ungheria</i> 1867 AGRIA	Bartakovics Béla egri érsek karácsony alkalmával a Szentatyának küldött támogató és jókívánásokat tartalmazó sorai.
363	194	<i>Ungheria</i> 1868 MONTE PANNONHALMA	A Szent Hivatal esküdtje (assessor) által kért és neki átadott, a pannonhalmi Szent Márton „nullius” egyházmegyével kapcsolatos értesülések. Lásd még: Pos. 77, 101, 214.
367	194	<i>Ungheria</i> 1868 STRIGONIA	Magyarország primásának kérésére fölhatalmazák Roskoványi Ágoston nyitrai püspököt, hogy harmadfokon ítélkezzen Kutrucz Julianna és Lukovicz János házasságának érvénytelenítése ügyében. Lásd még: Pos. 361.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
368	194	<i>Ungheria</i> 1868 VACIA	Peitler Antal József kéri a Szentatyát, hogy adják meg neki a felhatalmazást az első és másodfokú rokonság jelentette házassági akadály alóli fölmentések megadására.
369	195	<i>VIENNA</i> 1867–1869	<p>A bírói hatalomról szóló 1867. december 21-i alaptörvényről, az 1868. május 25-i, a polgári házasságról szóló törvényről és általában a házasságkötést, a különböző felekezethez tartozó állampolgárok kapcsolatait szabályozó és az iskoláról szóló törvényekről.</p> <p>A házassági törvény 1868. július 1-én kiadott miniszteri végrehajtási rendelete, amely előírja a plébánosoknak, hogy a polgári házasságokat a valódi házasságok följegyzésére szolgáló könyvbe vezessék be.</p> <p>A plébániai anyakönyvekről szóló 1868. szeptember 25-i miniszteri körlevél.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 370, 418, 423.</i></p>
370	196	<i>VIENNA</i> 1868–1869	<p>Az 1868. május 25-i iskolatörvényről, amely az államnak adja az irányítást és a felügyeletet minden, az oktatást és a nevelést illető kérdésben, az egyháznak éppenhogy csak a tisztán vallási oktatás feletti gondoskodást, irányítást és felügyeletet hagyva meg.</p> <p>A törvény értelmében iskolatanácsokat alapítanak, amelyekbe meghívják az egyháziakat is.</p> <p>A linzi püspök kétségeinek ad hangot, hogy vajon megengedett-e az egyháziaknak az említett tanácsokban való részvétel.</p> <p>Megvizsgálva a kérdést (Lásd: Sess. n. 390. 1868. augusztus 16.) úgy határoztak, hogy megkérdézik az osztrák püspököket. A vélemények eltérésére tekintettel az ő ítéletükre hallgatnak a döntés meghozatalakor.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 369.</i></p>
372	196	<i>UNGHERIA</i> 1868–1869 ROMA	A magyar püspökök magyarázatokat és felhatalmazásokat kérnek a Magyar Királyságban megkötött vegyes házasságokkal kapcsolatban.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
379	197	<i>Transilvania</i> 1869 MAIER (?)	Gregorio Hangea sürgeti házassági akadály alóli fölmentését, amit már az elmúlt évben kérelmezett a szamosújvári püspök révén.
382	197	<i>Ungheria</i> 1869 CINQUE CHIESE	A bécsi apostoli nuncius közli Kovács Zsigmond pécsi püspök fölszentelésének híret és küldi az általa letett eskü szövegét.
389	198	<i>Ungheria</i> 1870 STRIGONIA	Pápai brévével meghosszabbítják az esztergomi érsek fölhatalmazását, hogy harmadfokon ítélkezzen a fogarasi és a gyulafehérvári görögkatolikus érsekek által másodfokon, a fogarasi egyházi bíróság által elsőfokon valamint a nagyváradi görögkatolikus püspök által másodfokon vizsgált és eldöntött házassági és egyházi ügyekben. Lásd még: <i>Pos. 268, 361.</i>
394	199	<i>Galizia</i> 1870 LEOPOLI PREMISLIA	Sembratowicz lemergi rutén-katolikus érsek néhány engedélyt igényel a przemysli üresen álló püspökség számára, melynek ő az adminisztrátora. Határozatot sürget a Dzieduszycki gróf kegyurasága alatt álló radwance-i plébániai javadalom adományozásának ügyében. Lásd még: <i>Pos. 387, 399.</i>
395	199	<i>Ungheria</i> 1870–1871 CASSOVIA	Perger János kassai püspök engedélyt kér az elsővel kevert másodfokú rokonság és vérségi kötelék jelentette házassági akadály alóli fölmentések megadására.
398	199	<i>Ungheria</i> 1871 STRIGONIA	Simor János esztergomi érsek, Magyarország primása pásztorlevele, amely felsorolja, magyarázza és bírálja a római pápa csalhatatlanságához kapcsolódó katolikus hagyomány dokumentumait.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
399	200-202	<i>Galizia</i> 1861–1872	<p>A galíciai püspökök és néhány világi patrónus között keletkezett nézeteltérés a különös-képp e tartományban uralkodó, a világi kegyuraság alatt álló plébániai javadalmak adományozásával kapcsolatos gyakorlat törvényességét illetően.</p> <p>Különbféle világi kegyurak Szentatyához intézett kérelmei a bécsi apostoli nuncius jelentéseinek kíséretében.</p> <p>A leMBERGI latin rítusú érsek eligazítást kér az 1866. június 22-i, a világi kegyuraságra vonatkozó legfelső határozattal kapcsolatban.</p> <p>A Szentszék és a Szentszéki osztrák követ 1872-es jegyzékváltása az említett nézeteltérések megszüntetése érdekében.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 405.</i></p>
400	203	<i>VIENNA</i> 1869–1872	<p>Az 1867. december 21-én szentesített birodalmi alaptörvény értelmében az egyetemi és a középiskolai tanárok által teendő eskü szövegéről.</p> <p>Az ezzel kapcsolatban Schrader Kelemen jezsuita atya, a bécsi egyetem tanára által be-terjesztett kérelem.</p> <p>A kérdés megvizsgálása és a határozat.</p> <p>1871-ben, a jezsuita rend generálisának és a linzi püspöknek adott miniszteri nyilatkozat után a bécsi apostoli nuncius révén igyekeznek elérni, hogy az osztrák kormány tegyen hivatalos nyilatkozatot, amely megnyugtatója a katolikusok lelkiismeretét az említett esküvel kapcsolatban.</p> <p>Lásd még: <i>Sess. n. 394 (1869. július 22.)</i></p>
403	203	<i>Ungheria</i> 1872 <i>STRIGONIA</i>	<p>Durguth József esztergomi helynök körlevele, amelyben ünnepélyes „Te Deum” tartását rendeli el, hálából Simor érsek fölgógyulása alkalmából.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
408	204	<i>Galizia</i> 1872 <i>LEOPOLI</i>	A Lembergbe menekült Stanislaw Wanecki a Szentatya elé tárja az orosz kormánytól, majd Osztrák-Galíciában az egyházi hatóságoktól elszenvedett üldöztetését.
411	204	<i>Transilvania</i> 1873 <i>FAGARAS,</i> <i>ALBA GIULIA</i>	Elküldik a Hitterjesztés Szent Kongregációjának a román püspökök kinevezésére vonatkozóan kért híreket és válaszolnak arra a kérdésre, hogy az osztrák birodalom görögkatolikus püspökei is kötelezve vannak-e az „ad limina” látogatásokra. Lásd még: <i>Pos. 269.</i>
413	205	<i>Ungheria</i> 1874 <i>CINQUE CHIESE</i>	A pécsi egyházmegye papságának 1874-es listája.
418	207	<i>Ungheria</i> 1874 <i>BUDAPEST</i>	Jegyzőkönyv a Budapesten összegyűlt magyar püspökök konferenciájáról, amelyen megvizsgálták az új iskolatörvény miniszteri tervezetét és az arról szóló bizottsági jelentést. Lásd még: <i>Pos. 369.</i>
424	207- 209	<i>VIENNA</i> 1874	A kormány által a parlamentnek bemutatott felekezeti törvényekről, azaz: 1.) A katolikus egyház külső jogi kapcsolatait szabályozó törvény, 2.) Törvény, amely a katolikus vallás ápolásához szükséges költségek fedezése céljából rendezi a vallásalap jövedelmeihez való hozzájárulás kérdését, 3.) Az egyházi társadalom külső jogi kapcsolatairól szóló törvény, 4.) A vallási társulatok törvényes elismeréséről szóló törvény. A Szentatya és a püspökök tiltakozása ellenére a császár 1874 májusában szentesíti az első három törvényt. Ludovico Jacobini, az új apostoli nuncius Bécsbe érkezik és átadja megbízólevelét a császárnak. Lásd még: <i>Pos. 430, 438.</i>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
426	210	<i>Ungheria</i> 1874 MUNKÁCS	A munkácsi görög-rutén egyházmegye káptalani helynöke, Antonio Gopey kanonok előadja kétségeit azzal kapcsolatban, hogy az elhunyt püspök halálával érvényét veszítettnek kell-e tekinteni a neki adott fakultást az egyházi ügyek harmadfokon történő elbírálására.
429	210	<i>Ungheria</i> 1873–1875 CINQUE CHIESE	A Girk Lajos, a pécsi székesegyház kanonokja és főesperese valamint Kovács Zsigmond pécsi püspök között támadt vita.
430	210	1874–1875 VIENNA	Ludovico Jacobini bécsi apostoli nuncius utasítást kér egy, a birodalmi helytartók által a kongrua értékének meghatározása tárgyában valamennyi püspökhöz intézett körlevéllel kapcsolatban, amely szabaddá tenné az 1874. május 7-i második felekezeti törvénnyel bevezetett vallásalap-hozzájárulás értékét, amelyet valamennyi egyházi javadalomra kivetettek. A Poenitentiaria határozata. A kultuszminisztérium 1875. március 25-i rendelete a fenti törvény végrehajtására. A püspökök ezzel kapcsolatos megjegyzései. A kolostorok apátjainak tiltakozása a kormánytól a rájuk kivetett adók abszurditása miatt. Lásd még: Pos. 424.
432	211	<i>Ungheria</i> 1875 STRIGONIA	Simor János esztergomi érsek utasítása a IX. Pius által a „Gravibus ecclesiae” c. bullában 1874. december 24-én kihirdetett jubileumi búcsú megtartásáról.
433	211	<i>Galizia</i> 1875 LEOPOLI PREMISLIA	Maurycy Dzieduszycki gróf levele Jan Siemiński apáthoz a lembergi és a przemysli görögkatolikus egyházmegye vallási ügyeiről és az általa javasolt intézkedésekről. Lásd még: Pos. R. e Pol. n. 352.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
343	211	<i>Dalmazia</i> 1875 <i>SENGA,</i> <i>MODRUSA</i> <i>VESZPRIMIA</i>	<p>Soic zenggi püspök és modrusi apostoli adminisztrátor lemondásának elfogadása.</p> <p>A zenggi és a modrusi káptalani helynökök megválasztása Gaetano Bedini illetve Vincenzo Merzljak személyében.</p> <p>A számukra és a veszprémi egyházmegye káptalani helynökének adott, öt évre szóló fakultások.</p> <p>A zenggi káptalani helynöknek adott felhatalmazás arra, hogy a helyi szeminárium egyik kispapja számára egyéves mulasztása beteltével elbocsátólevelet adjon ki.</p>
392	198	<i>VIENNA</i> 1870	<p>Az 1855-ben megkötött konkordátum felmondásáról szóló osztrák kormányhatározatra való tekintettel meghozott intézkedések.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 362,</i> <i>Sess. n. 395. (1870. szeptember 11.)</i></p>
438	212	<i>VIENNA</i> 1875–1876	<p>Az 1874-ben a Képviselőház elé terjesztett negyedik felekezeti törvény a vallási kongregációk helyzetéről, amelynek a vitája nem zárult le.</p> <p>A tervezet módosított szövege. A bizottság által végzett újabb változtatások.</p> <p>A Szenátusban 1876. január 17-én megvitták és néhány módosítással szótöbbséggel elfogadták.</p> <p>Szó volt a házassági törvénytervezetről és Kutschker bécsi érsekké történt kinevezéséről.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 424, 447.</i></p>
447	213	<i>VIENNA</i> 1874–1877	<p>Az Általános Polgári Törvénykönyv házassági jogról szóló különféle rendelkezéseinek módosítására vonatkozó törvénytervezetről és Dr. Waeber ezzel kapcsolatos jelentése.</p> <p>Új felekezeti törvények veszélye.</p> <p>A Szenátus elutasítja az említett házassági törvényt.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 428, 437, 438.</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
448	213	1877 LEOPOLI, NITRA	Ludovico Jacobini, bécsi apostoli nuncius küldi a lemergi (latin rítusú) és a nyitrai papság listáját.
452	214	Transilvania 1877 FAGARAS, ALBA GIULIA	A Hitterjesztés Szent Kongregációjának a keleti rítus ügyeivel foglalkozó titkársága másolatot kér az „Ecclesiam Christi, VI. Kalend., Decembris 1853” bulláról, amellyel a fogarasyulafehérvári egyháztartományt alapították. Lásd még: „Carte d’Austria”, Vol. 6. Pos. 1.; Pos. 178.
453	214	VIENNA 1877	A Bécsben 1877 áprilisában üléselő osztrák püspöki konferencia határozatai az egyházfejelem különböző kérdéseiben.
456	214	Transilvania 1877 ARMENOPOLI	Megküldik a Hitterjesztés Szent Kongregációjának egy bizonyos, a szamosújvári egyházmegyébe való, görög-román rítusú Atanasio Gyiran kérelmét, amelyben felmentést kér az alól az irregularitás alól, hogy szakadár püspök szentelte pappá.
463	216	Ungheria 1877 RAAB	A győri püspök a boroszlói püspök sürgetésére felhatalmazást kér arra, hogy a porosz kormány által rendházuk elhagyására kényszerített ratibori orsolyarendi nővéreket a győri és a mosonmagyaróvári orsolyarendi kolostorokba befogadhassa.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	

Alábbiakban azoknak az 1850 és 1870 közötti magyarországi iratoknak a mutatóját közöljük, amelyek a „Carte d’Austria” nyolc kötetében találhatóak. Ezeket a maguk idejében bekötött köteteket régi rendjük szerint őrzik.

I. kötet — 1850–1865

1		1850–1851	A magyar, szlavón, horvát, dalmát és erdélyi püspökök 1850-ben tartott esztergomi konferenciája. Lásd még: <i>Pos. 189.</i>
2		1852	A császár által a Szentszéki jóváhagyás előtt eszközölt püspöki kinevezések kihirdetéséről és e kinevezésekről szóló értesítések szövegéről.
3		1856–1858	Az 1856 júniusi bécsi püspöki konferencia iratai. Lásd még: <i>Pos. 189, 205, 207.</i>
4		1857–1859	Az ausztriai tartományi zsinat. Lásd még: <i>Pos. 270.</i>
5		1858	A bécsi egyházra vonatkozó különféle hírek.
7		1857–1859	A vallás megváltoztatásáról szóló törvényről. Lásd még: <i>Pos. 266.</i>
11		1860	A régi és a konkordátum utáni osztrák házassági törvény eltérései. Lásd még: <i>Pos. 199.</i>
13		1865	Az osztrák birodalom püspökeinek válasza a Szentszéknek a konkordátum végrehajtásával kapcsolatban hozzájuk intézett kérdésekre. Lásd még: <i>Pos. 357.</i>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	

II. kötet — 1851–1863

1		1851–1859	Az osztrák birodalom szerzetes papságának apostoli vizitációi. Lásd még: <i>Pos. 276.</i>
3		1856–1858	A Szentatya rendelkezése arról, hogy az osztrák birodalom valamennyi keleti rítusú püspöke küldje el az egyházmegyéjéről szóló jelentést a Hitterjesztés Kongregációjának. Intézkedések arra nézve, hogy az említett püspököket jelentésük elkészítéséhez szükséges útmutatással lássák el. Egy, a keleti nyelvekben és szokásokban jártas személynek a bécsi nunciatúrán való alkalmazásának terve. Lásd még: <i>Pos. 249.</i>
4		1856–1863	Az új (görögkeleti) fogarasi és gyulafehérvári egyháztartomány dogmatikai és egyházfegyelmi kérdései. Lásd még: <i>Pos. 236.</i>
5		1857	A Szentszék kifogásai a bécsi kultuszminiszternek a fogarasi görögkatolikus érseknek, illetve Rauscher; bíborosnak házassági utasítására vonatkozóan adott válaszával kapcsolatban. Lásd még: <i>Pos. 236.</i>
6		1856–1859	Az osztrák konkordátum végrehajtásának módjáról. Lásd még: <i>Pos. 189, 237, 240.</i>

III. kötet — 1856–1861

1		1856–1860	Az erdélyi vegyes házasságok. Lásd még: <i>Pos. 244.</i>
2		1856–1861	A birodalom püspöki törvényszékei által házassági perekben elkövetett szabálytalanságok és az ezzel kapcsolatban teendő intézkedések. Lásd még: <i>Pos. 199, 210.</i>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
4		1856–1858	Az 1856. október 8-án kibocsátott, házasságról szóló császári törvény és a vele kapcsolatos kétségek. Lásd még: <i>Pos. 210.</i>
6		1859–1861	Az erdélyi püspöknek az unitáriusok, azaz a szociniánusok megkeresztelésére vonatkozó kérelme.

IV. kötet — 1850–1865

7		1859	A magyar, horvát, szlavón, szerb vajdasági, bánati és határőrvidéki protestánsok számára kiadott 1859. szeptember 1-i császári pátens. Lásd még: <i>Pos. 273.</i>
8		1859–1860	Vallási ügyekre és kérdésekre vonatkozó hírek, valamint a birodalom politikai újjászervezését célzó rendeletek. Lásd még: <i>Pos. 303.</i>
9		1860–1863	A konkordátum elleni erőfeszítésekkel kapcsolatos diplomáciai utasítások. Lásd még: <i>Pos. 304.</i>
12		1861–1863	A tiroli protestánsok. Lásd: <i>Pos. 304.</i>

V. kötet — 1856–1870

4		1858	A magyar, horvát és szlavón püspököknek a papneveldek javára létesített hárommillió forintos alapítványa. Lásd még: <i>Pos. 322.</i>
7		1861–1862	Az osztrák birodalom egyházi javai feletti világi kegyúri jogról. Lásd még: <i>Pos. 189.</i>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	

VI. kötet. — 1851–1863

1			Az erdélyi fogarason és gyulafehérváron létesítendő egyháztartományról folytatott tárgyalások. Lásd még: <i>Pos. 178.</i>
2		1854–1863	Az osztrák-magyar birodalom keleti egyházának különböző dogmatikai és egyházfegyelmi tételei. Lásd még: <i>Pos. 216, 235, 236, 244, 269, 315.</i>

VII. kötet — 1851–1860

2		1858–1860	A román püspökök által teendő jelentésekről és más, elsősorban a nős, de kanonokká válni szándékozó papokkal kapcsolatos egyházi kérdésekről. Lásd még: <i>Pos. 269, 297, 314.</i>
---	--	-----------	---

VIII. kötet — 1858–1862

3		1858–1862	Egy különleges megbízatású pápai követnek a havasalföldi románoknál tett missziója. Lásd még: <i>Pos. 247, 269, 271, 297, 298, 314.</i>
---	--	-----------	--

Osztrák ügyekről szólnak még az alábbi kötetek:

Vol. I.: Germania, Austria, Ungheria. Storia delle Assemblee Episcopali di Würzburg, Vienna e Strigonia, 1848–1850. (Németország, Ausztria, Magyarország. A würzburgi, bécsi és esztergomi püspöki gyűlések története.)

Vol. II.: Austria. Storia del Concordato. 1855. (Ausztria. A konkordátum története.)

Megjegyzés

Az Ausztriára vonatkozó többi irat az alábbi jelzetek alatt található:

Regno Lombardo-Veneto (Osztrák uralom alatti területek Itáliában)
(1815–1866)

Germania (Osztrák uralom alatti területek Németországban) (1815–1866).

A számozott posztó-k után az Ausztriát érintő, 1850 és 1870 közötti más iratok átirása található, amelyek egyesítve és nyolc kötetbe kötve a „Carte d’Austria” jelzet alatt helyezkednek el.

The first part of the report is devoted to a description of the general situation in the country. It is followed by a detailed account of the work done during the year. The report concludes with a summary of the results and a list of references.

Fondo Austria

**Második rész
1878–1903**

Florida Audubon

March 1978

1978-1979

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
468	225	<i>Ungheria 1878</i> <i>MADEFALUAN</i>	Olti Mózes levele
469	225	<i>Austria</i> <i>1878</i> <i>ROMA</i>	A Szent Officium kéri az osztrák birodalomban hatályban lévő, nemzetközinek nevezett polgári törvényt, amely tiltja az egyik vallásról másokra történő előzetes bejelentés nélküli áttérést.
471	225	<i>Ungheria 1878</i> <i>ERLAU</i>	Zompl Viktor panasza az egri püspök ellen, amiért nem kapott pénzt oltárra.
472	225	<i>Ungheria</i> <i>1878</i> <i>STRIGONIA</i>	A Szent Officium esküdte kérdezi, hogy a Rendkívüli Egyházi Ügyek Szent Kongregációjának szervezete megadta-e az esztergomi bíboros érseknek az engedélyt arra, hogy halmozott felmentést adjon a vegyes házasságok esetében a másod-, harmad- és negyedfokú vérségi kötelék akadályá alól. A negatív válasz.
484	226	<i>Austria</i> <i>1879</i> <i>VIENNA</i>	Az 1879 áprilisában Bécsben összegyűlt osztrák püspököknek Ferenc József császárhoz intézett jelentése a papnövendékek hiányáról és e hiány okairól.
485	226	<i>Austria</i> <i>1879</i> <i>VIENNA</i>	L. Jacobini bécsi pronuncius jelentése a liberalizmus ausztriai, ezen belül különösen az Urak Házában végbement térhódításáról és Kutschker bíboros bécsi érsek ezzel kapcsolatos magatartásáról. Franz Joseph Rudigier linzi püspök ezzel kapcsolatban az utóbbihoz írt figyelmeztető levele.
487	228	<i>Austria</i> <i>1879–1880</i> <i>VIENNA</i>	Vita a teológiai akadémikusi fokozat adományozásáról, tekintettel arra, hogy az egyetem rektora, akinek elnöklésével ez történik, nem katolikus. Lásd még: <i>Archivio Segreto di Stato, n. 41118, anno 1880.</i>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
489	228	<i>Stiria (?)</i> 1880 <i>SECOVIA</i> <i>GARANVARADINO</i>	<p>Julius Johann Zwergewr püspök engedélyt kér arra, hogy a latin rítusú Nogall Jánost, a nagyváradi megyéspüspök megbízott segéd-püspökét, akinek pergamoni címzetes püspökségét ünnepélyesen kihirdették, két püspök helyett két püspöksüveget viselő főpap segédkezésével püspökké szentelhesse.</p> <p>Lásd még: <i>Segeteria di Stato</i>, n. 39376.</p>
490	229	<i>Bulgaria</i> 1880	<p>A Hitterjesztés Szent Kongregációjának a keleti rítus ügyeivel foglalkozó osztályának összegzéssel együtt írt jelentése a szláv népeknek, különösen a bolgároknak a katolikus egyházhoz való csatlakozásának elősegítése érdekében teendő intézkedésekről.</p> <p>(1880 áprilisa).</p>
494	230	<i>Ungheria</i> 1880 <i>GARANVARADINO</i>	<p>Lipovnicz István megköszöni a Szentatyának, XIII. Leónak a székesegyháza föl-szentelésének centenáriuma alkalmából küldött apostoli áldást és elbeszéli egyházmegyéje történetét.</p>
496	230	<i>Ungheria</i> 1880 <i>COLOCZA</i>	<p>Haynald Lajos kalocsai érseknek a bíboros államtitkárhoz a csanádi suffraganeus egyházmegyéhez tartozó Tolly Emil nevű pap fondorkodásai ügyében intézett levele, amelyek sok kellemetlenséget okoztak Bonnaz Sándor püspöknek.</p>
497	230	<i>Austria</i> 1880 <i>VIENNA</i>	<p>Az Államtitkárság és a Hitterjesztés Kongregációja utasítása Serafino Vannutelli, a bécsi cs. és kir. udvar mellé kinevezett új apostoli nuncius számára.</p> <p>A felhatalmazásokat illetően lásd: „<i>Raccolta dei Rescritti</i>”, 1880 december.</p>
498	230	<i>Galizia</i> 1880 <i>LEOPOLI</i>	<p>Sembratowicz József leMBERGI rutén érseknek a II. József császár emlékére rendezett centenáriumi ünnepegeken tanúsított viselkedéséről.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
500	231	<i>Austria</i> 1880–1881 <i>TRANSILVANIA</i>	<p>Tekintettel Fogarasy Mihály erdélyi püspök bizonytalan egészségi állapotára és magas életkorára javasolják, hogy segédpüspök helyett koadjutort nevezzenek ki mellé tisztének jövőbeni megöröklésére. A bécsi apostoli nuncius és Haynald bíboros kalocsai érsek ezzel kapcsolatos véleménye.</p> <p>Mivel kissé javult egészségi állapota, Fogarasy segédpüspököt kíván maga mellé Tibinsky Mihály személyében. Haynald bíboros ellenben Lönhart Ferencet javasolja koadjutorként és a püspökség jövőbeni örököséként.</p> <p>Mivel a kormány nehézségeket támasztott a jövőbeni örököséként megbízandó koadjutor kinevezésével kapcsolatban, az a döntés születik, hogy segédpüspököt neveznek ki Lönhart Ferenc személyében.</p> <p>Ugyancsak őt kinevezik a gratianopoli püspökké.</p>
501	232	<i>Croazia, dátum nélkül,</i> <i>DJAKOVAR</i>	<p>A Georgius Strossmayer boszniai vagy diakovári és szerémi püspök által az osztrák kormánynak benyújtott jelentés vizsgálata.</p>
502	232	<i>Croazia</i> 1881 <i>DJAKOVAR</i>	<p>Georgius Strossmayer boszniai és szerémi püspök levele a Szentatyához, XIII. Leóhoz a európai szláv, különösen a délszláv népekről és a szláv nyelvnek a liturgiában való használatáról stb.</p> <p>A római Congregazione e Capitolo del Pio Istituto di S. Girolamo degli Illirici-ről szóló jelentés. A Szent Kongregáció 1880. május 7-i válaszában néhány helyen történő módosítását kéri.</p> <p>Lásd: Pos. 503.</p>
503	232	<i>Croazia</i> 1881 <i>DJAKOVAR</i>	<p>Georgius Strossmayer boszniai és szerémi püspök pásztorlevele a Szentatyához, XIII. Leó 1880. szeptember 30-i, „Grande munus” kezdetű enciklikájával kapcsolatban.</p> <p>Lásd még: Pos. 502.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
506	233- 236	<i>Bosnia</i> 1879–1881 <i>ed Erzegovina</i>	<p>Az egyházi hierarchia helyreállításáról Boszniában és Hercegovinában.</p> <p>A Szentatya, XIII. Leó emlékirata a szláv népek jövőjéről, amelyet Howard bíboros 1880 augusztusában adott át a császárnak.</p> <p>A Hitterjesztés valamint a Rendkívüli Egyházi Ügyek Kongregációja két együttes általános ülést tartott, az egyiket 1879. június 23-án, a másikat 1880. szeptember 13-án.</p> <p>Lásd még: <i>Sess. 468.</i></p> <p>A Szentszék és az osztrák kormány között az egyházi hierarchia Boszniában és Hercegovinában történő helyreállításáról kötött, 1881. június 8-án aláírt egyezmény.</p> <p>A Szentatya, XIII. Leó 1881. július 5-i, „Ex hac augusta” kezdetű apostoli levele, amely megalapítja a boszniai és hercegovinai katolikus hierarchiát. A végrehajtással Serafino Vannutelli bécsi apostoli nunciust bízzák meg.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 519, 523, 597.</i></p>
509	237	<i>Austria</i> 1877–1882 <i>VIENNA</i>	<p>Ludovico Jacobini bécsi apostoli nuncius javasolja, hogy ideiglenesen hosszabítsák meg az osztrák és a magyar püspököknek tíz évre adott engedélyt az egyházi perek másod- és harmadfokon történő elbírálására. A fölhatalmazást „donec aliter provideatur” (míg más intézkedést nem hoznak) meghosszabítják.</p> <p>1879-ben engedélyezik Jacobininek, hogy az egri püspök helyett tíz esetben a győrire bízsa a Kalocsához tartozó perekben való ítélezést.</p> <p>A következő nunciushoz, Vannutellinek megadják ugyanezt az engedélyt.</p> <p>Az utóbbi jelentése az egyházi bíróságok illetékességéről és a primási méltóságról.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 268, 361, 528, 532.</i></p>
510	238	<i>Ungheria</i> 1881–1882 <i>COLOCZA</i> <i>GIAVARINO</i>	<p>A bécsi apostoli nuncius által közölt, Magyarországra vonatkozó vallási hírek.</p> <p>Egy olyan egyházmegye alapításának terve, ahol a magyar lenne a liturgia nyelve.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
510	238	<i>Ungheria</i> 1881–1882 COLOCZA GIAVARINO	<p>Jelentések az észak-magyarországi szlávok-ról.</p> <p>Haynald Lajos bíboros kalocsai érsek hasonló tárgyú levele a bíboros államtitkárhoz.</p> <p>Zalka János győri püspök levele a helyi nyelvek, jelesen a szláv liturgiai használatának elfogadásáról.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 529.</i></p>
514	238	<i>Ungheria</i> 1882	<p>H. Ritter képviselő jelentése a Pénzügyi és Államadóssági Bizottság előtt a Kulturális és Oktatási Minisztérium pénzügyi mérlegéről, 1882. január 26.</p> <p>Lásd még: <i>Archivio della Segreteria di Stato, n. 47949.</i></p>
515	238	<i>Ungheria</i> 1882	<p>Tervezet a gimnáziumokról és a szakiskolákról.</p> <p>Lásd még: <i>Archivio della Segreteria di Stato, n. 48830.</i></p>
520	239	<i>Croazia</i> 1882 DJAKOVAR	<p>Serafino Vannutelli bécsi apostoli nuncius hírt ad arról, hogy Strossmayer boszniai és szerémi püspök meghívta új székesegyházának ünnepélyes fölszentelési szertartására, de a meghívást Trefort kultuszminister ellentétes véleményének ismeretében nem fogadta el.</p> <p>Ugyanezen okból nem engedélyezik Strossmayernek, hogy a székesegyház fölszentelésekor tartandó misét szláv nyelven celebrálja.</p> <p>A nuncius beszámol a diakovári székesegyház fölszenteléséről és arról, hogyan celebrálta az énekes misét szláv nyelven a Strossmayer által meghívott zenggi püspök, Pasilovic.</p>
528	244	<i>Ungheria</i> 1883 COLOCZA RAAB	<p>Meghosszabítják (hat esetre) a győri püspöknek adott fakultást, hogy a Kalocsán első fokon elbírált házassági perekben másod- és harmadfokon ítélkezzen.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 509, 532.</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
529	245	<i>Croazia, Dalmazia 1882–1883 ZAGRABIA DJAKOVAR SEBENICO</i>	<p>Zágráb városa kéri a Szentatyát, hogy július 5-én, Szent Cirill és Metód ünnepén a város négy plébániáján a szentmisét ószláv nyelven celebrálhassák. Mihalovic bíboros, zágrábi érsek nemtetszéssel tekint a kérelemre.</p> <p>Strossmayer diakovári püspök körlevélben engedélyezi egyházmegyéje papságának, hogy az említett ünnepen ószláv nyelven celebrálják a szertartást. Paar szentszéki osztrák követ helyteleníti ezt a döntést.</p> <p>A Szentszék azt a választ adja a zágrábi polgármesternek, hogy pillanatnyilag nem teljesítheti a kérést. Ugyanezt válaszolják Strossmayernek és a sebenicói egyházgondnokságnak is, akik szintén ezt kérelmezték.</p> <p>Megbízják a bécsi apostoli nunciust, kérje ki a püspökök véleményét az osztrák kormány által láthatóan nemtetszéssel fogadott szláv liturgiai kérdés különféle részleteiről.</p> <p>Biztató hírek Strossmayer, a zágrábi polgármester és a sebenicói egyházgondnokság eljárásáról, akik engedelmeskedtek a Szentszék tagadó válaszána a Szent Cirill és Metód ünnepén szláv nyelven celebrálni kívánt szentmisék kérdésében.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 502, 503, 510.</i></p>
530	246	<i>Ungheria 1881–1883</i>	<p>A keresztények és zsidók polgári házasságáról Magyarországon 1881-ben előterjesztett törvénytervezet.</p> <p>Lásd még: <i>Archivio della Segreteria di Stato, n. 44116.</i></p> <p>A Parlament két házában az említett tervezetről 1883-ban folytatott vita.</p> <p>A Szentatya császárhoz intézett jegyzéke.</p> <p>Simor és Haynald bíborosok és Samassa egri érsek a kérdéssel kapcsolatos fejtegetései.</p> <p>December 11-én a Felsőház 109 szavazattal 103 ellenében elutasítja a tervezetet.</p> <p>Lásd még: <i>Archivio della Segreteria di Stato, n. 55581, rub. 247.</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
532	246	<i>Croazia</i> 1883–1884 <i>BOSNIA e SIRMIO</i>	<p>A bécsi apostoli nuncius megküldi a Georgius Strossmayer boszniai és szerémi püspök hozzá intézett, az egyházmegyéjében folyó házassági perek felebbvitelével kapcsolatos illetékességi kérdésekre vonatkozó levelének másolatát.</p> <p>Ezzel kapcsolatban levelet írnak Josipihalovic zágrábi érseknek.</p> <p>Az általa és a kalocsai érsek valamint a pécsi püspök által írt, erre a kérdésre vonatkozó válasz.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 509, 528.</i></p>
544	248	<i>Galizia</i> 1885 <i>LEOPOLI</i>	<p>Megküldik a Hitterjesztés Szent Kongregációjának Isakowicz lembergi örmény érsek egy levelének másolatát, amely a lelkipásztorkodással egybekötött javadalmak megpályázásának az Osztrák–Magyar Monarchiában követett módjáról szól és értesüléseket kérnek a Rendkívüli Egyházi Ügyek Szent Kongregációja titkárától ezzel kapcsolatban.</p> <p>A vonatkozó válasz.</p>
545	248	<i>Austria</i> 1885 <i>VIENNA</i>	<p>A bécsi apostoli nuncius referál a Krisztus Rendjének Lovagjai közé 1873-ban fölvetett Batthyány József grófról, aki 1879-ben lemondott erről a kitüntetésről, miután egy protestáns szektához adta a nevét.</p> <p>Most megbánva tettét kéri, hogy ismét vegyék föl az említett Krisztus Rendbe.</p>
546	248	<i>Transilvania</i> 1885	<p>A bécsi apostoli nuncius közli, hogy Lönhart Ferenc erdélyi püspök javasolja, hogy Marosvásárhelyen létesítsenek egy rendházat a leányok polgári és vallásos nevelése céljára, mivel azonban nincs ház, ahol el lehetne azt helyezni, azt kívánja, hogy a konventuális ferencesek engedjék át erre a célra a városban található házukat és templomukat.</p> <p>Haynald bíboros élénken támogatja a kérést.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
551	249	<i>Boemia</i> 1886 <i>Stiria</i>	<p>Serafino Vannutelli bécsi apostoli nuncius tájékoztatja a bíboros államtitkárt a szláv és a német elem, azaz a csehek és a németek csehországi és stájerországi (?) villongásairól és ezeknek az egyházi rendben tapasztalható következményeiről és intézkedést kér az ókatolikus szekta térhódításának megfékezésére.</p>
553	250	<i>Transilvania</i> 1886	<p>Az Államtitkárságnak az osztrák-magyar kormányzathoz intézett emlékeztetője az erdélyi görögkatolikus egyház érdekében, amely súlyos válságot él át a helyi plébános papság szegénysége és a törvények által bevezetett újítások miatt.</p> <p>Lásd még: Pos. 558.</p>
557	251	<i>Serbia</i> 1887	<p>A Szerbiával kötendő konkordátumról folytatott tárgyalások újrakezdése Luigi Galimberti, az új bécsi apostoli nuncius útján.</p> <p>Ugyancsak ő beszámol Ausztria Szerbia iránti gyanakvásáról. Nem hisz a konkordátum közeli megkötésében. Azt mondja, hogy Ausztriának a szláv nyelvű liturgia szerbiai bevezetése miatti ellenszenvét ezernyi kétség táplálja.</p> <p>Figyelemmel a Szerbiában uralkodó irányzatokra, a tárgyalások elhúzását ítélik hasznosnak.</p> <p>Lásd még: Pos. 556, 633.</p>
558	252- 253	<i>Transilvania</i> 1885-1887 <i>MUNKÁCZ</i>	<p>A Hitterjesztés Szent Kongregációjának keleti ügyekkel foglalkozó osztálya átküld a Rendkívüli Egyházi Ügyek Szent Kongregációjának egy terjedelmes levéltári tételt, amely az osztrák-magyar követnek az erdélyi görög-román püspökség és a munkácsi görög-rutén püspök úgynevezett szeparatista hajlandóságai miatti panaszaival kapcsolatos.</p> <p>A tétel tartalmazza a nagykövet feljegyzését, a bécsi apostoli nuncius jelentéseit és az érintett püspökök adatokkal alátámasztott válaszáat.</p> <p>Lásd még: Pos. 553.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
561	254	<i>Croazia</i> 1887 DJAKOVAR	Georgius Strossmayer boszniai és szerémi püspök levele a bécsi apostoli nunciushoz, amelyben beszámol egy, a vallás- és közoktatási minisztert, Trefort Ágostont illető közügyről és annak materialista nézeteiről.
564	254	<i>Montenegro</i> 1887 ANTIVARI	<p>Az 1886-ban a Szentszék és a montenegrói herceg között kötött megegyezést követően ez utóbbi kinyilvánítja azt az óhaját, hogy hercegségében a latin rítusú katolikus istentiszteleteket a glagolitának mondott ószláv nyelven tartásák. Ugyanezt kérelmezi Simon Milinovic antivari érsek.</p> <p>Miután az ügy vizsgálatát átadták a Szer-tartások Kongregációjának, az 1887. március 31-i dekrétummal engedélyezik az ószláv nyelv valamint a cirill betűk liturgiai használatát.</p> <p>A herceg értesítése az engedélyről és utasítás az antivari érseknek arról, hogy az új liturgikus könyveket vesse alá a Szentszék ítéletének.</p> <p>Lásd még: Pos. 552, 569.</p>
566	254	<i>Austria</i> 1887 Ungheria	<p>Az új püspökök császár előtt letett esküjének formulái.</p> <p>Lásd még: Pos. 1296, „Germania”.</p>
567	254	<i>Ungheria</i> 1887–1888 STRIGONIA	<p>Simor János bíboros, esztergomi érsek engedélyt kér, hogy rendes per nélkül, plébániájuk elvételével járhatson el a „turpiter et scandalose viventes” (gyalázatosan és botránnyosan élő) plébánosok ellen.</p> <p>A vonatkozó válasz.</p>
569	256- 257	<i>Montenegro</i> 1887–1888	<p>Luigi Galimberti, az új bécsi apostoli nuncius beszámol a pronuncius, Kálnoky gróf és Ferenc József császár általi fogadtatásáról.</p> <p>Kitérés a montenegrói ügyre és a szláv nyelv liturgiai használatának engedélyezésére.</p> <p>A Kálnoky gróffal ugyanerről a témában folytatott megbeszélések.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
569	256-257	<i>Montenegro</i> 1887-1888	<p>Az osztrák-magyar követ által a Szentszéknek átadott emlékirat az egykor a zárai egyházmegyének a szláv liturgia terén tett engedmények egyre nagyobb méreteket öltő elterjedéséről Horvátországban, Szlavóniában és Dalmáciában.</p> <p>Újságcikkek.</p> <p>A szláv nyelv liturgiai használatának Montenegró részére történt engedélyezése után a bécsi apostoli nuncius körlevelet küld szét a birodalom, Dalmácia, Horvátország és Szlavónia püspökeinek, hogy az említett engedmény elterjedésének gátat vessen. A püspökök válaszai.</p> <p>Pietro Doimo Maupas zárai érsek beszámol arról, hogy Calogerá spalatói püspök tartózkodóan fogadta a hozzá eljuttatott körlevelet.</p> <p>Strossmayer diakovári püspök javasolja, hogy a spalatói egyházmegyét főegyházmegyei rangra emeljék.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 564, 570, 610.</i></p>
573	258	<i>Ungheria</i> 1888 STRIGONIA	<p>Simor János bíboros, esztergomi érsek egy, a Szentatyához, XIII. Leóhoz intézett kérelemben intézkedést kér, hogy Magyarországon garantálják az egyházat illető javakat.</p> <p>Steinhuber tanácsos véleménye.</p> <p>Az 1888. április 30-i, 639. sz. ülés megvizsgálja az ügyet és 1888. május 3-i dátummal közlik a határozatokat Simor bíborossal és a bécsi apostoli nunciussal. Utóbbi válasza.</p>
577	259	<i>Ungheria</i> 1888 SABARIA	<p>A szombathelyi székeskáptalannak a bécsi apostoli nuncius által megküldött kérelme, amely az abban az egyházmegyében uralkodó régi szokás szerinti misemondásra adott engedély meghosszabbítására irányul.</p> <p>Átküldik a Zsinati Szent Kongregációnak.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
589	263	<i>Ungheria</i> 1890 <i>SABARIA</i>	A szombathelyi püspök értesüléseket kér a Szentszéknél elért könnyítésekről, amelyek megengedik az ételek ízesítését az önmegtartóztatás és a böjt napjaiban.
594	264	<i>Croazia</i> 1890	A vallás helyzetéről Horvátországban. Strossmayer boszniai és szerémi püspök levelei a bíboros államtitkárhoz. Luigi Galimberti bécsi apostoli nuncius által közölt hírek, amelyek az oktatás és az egyházi javadalmak adományozása terén Horvátországban előfordult kellemetlenségekről szólnak. A császárral Belopotowski udvari vikáriusnak való jelöléséről folytatott megbeszélés.
596	264	<i>Ungheria</i> 1890 <i>WARASDIN</i>	A Strossmayer és a horvát bán, Khuen-Héderváry gróf között néhány plébánia ellátásának kérdésében keletkezett vita. A Mihalovic bíboros zágrábi érsek elnöklével tartandó horvát püspöki gyűlés terve.
601	267	<i>Austria</i> 1891 <i>VIENNA</i>	Átküldik a Zsinati Szent Kongregációnak a varasdi (Magyarország) polgárok egy, a plébánosválasztással kapcsolatos kérvényét.
603	267	<i>Austria</i> 1891 <i>VIENNA</i>	Luigi Galimberti bécsi apostoli nuncius jelzi, hogy megkapta a Szentatya, XIII. Leó 1891. március 3-i, „in ipso supremi”, az osztrák püspöki karhoz intézett levelét és közli, hogy szétosztotta azt a főpapok körében. Majd továbbítja a püspökök Szentatjának szóló válaszát, melyben köszönetet mondanak és hírül adják, hogy konferenciájukat a következő ősszel tartják meg.
607	268- 269	<i>VIENNA</i> 1891	Luigi Galimberti bécsi apostoli nuncius (bizalmas) jelentése a gazdasági veszteségekről, melyeket a Szentszék pénzügyei elszenvedtek. Javasolja, hogy buzdítsák az osztrák és a magyar püspöki kart, hogy a Szentszék jelenlegi szűkös viszonyain péterfillérekkel enyhítsenek.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
608	270	VIENNA 1891	A bécsi apostoli nunciatúra jelentése az ausztriai és a magyarországi egyháztartományokról és kimondottan az odatartozó egyházmegyékről.
609	271	VIENNA 1891	A bécsi apostoli nunciatúra 1891. évi jelentése az Osztrák–Magyar Monarchia papneveldeiről.
611	274- 277	Ungheria 1890–1891	<p>Nézeteltérés a vegyes házasságból született újszülöttek megkeresztelése körül, amely a magyar kultuszminiszter, Csáky gróf 1890. február 26-i körlevelének következménye, amely előírja a püspököknek, hogy a nem katolikus vallású személyeket is részesíteniük kell a keresztségben.</p> <p>Galimberti bécsi apostoli nuncius, Hornig veszprémi püspök, Simor János bíboros, esztergomi érsek és Samassa egri érsek ezzel kapcsolatos levelei.</p> <p>Az ügy megvizsgálása a 674., 1890. június 21-i ülésen.</p> <p>A Szentatya, XIII. Leó levele a császárhoz, Simor bíboroshoz és a nunciushoz.</p> <p>A vonatkozó válaszok.</p> <p>Lásd még: <i>Sess. n. 677. (1890. augusztus 23);</i> " 678. (13–IX–1890); " 683. (11–I–1891); " 685. (5–III–1891); " 687. (12–IV–1891);</p> <p>Pos. 612.</p>
612	278- 279	Ungheria 1891–1892	<p>Vaszary választott esztergomi érsek és magyar prímás Szentszékhez intézett kérdései a következő ügyekben:</p> <p>I — A vegyes házasságok;</p> <p>II — általános helynökség létesítése Budapesten;</p> <p>III — A katolikus autonómia, amelyeket a Rómába e tárgyban instrukciókat kérni küldött Handek Ágoston atya adott át.</p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 696. (1892. január 14.)</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
612	278- 279	<i>Ungheria</i> 1891–1892	<p>A Vaszarynak és a bécsi apostoli nunciushoz adott válaszok.</p> <p>Vaszary újabb javaslatai a vegyes házasságok kérdésére vonatkozóan.</p> <p>Lásd: Sess. n. 701. (1892. április 16.); " " 707. (1892. június 30.)</p> <p>A vallások egyenlősége is szóba került.</p> <p>Lásd: Sess. n. 708. (1892. július 30.)</p> <p>A határozatok.</p> <p>Lásd: Pos. 611, 619, 634, 635.</p>
618	281	<i>Ungheria</i> 1892 <i>S. MARTINO AL MONTE PANNONIA</i>	<p>Miután Fehér Hippolitot a generális káptalan a pannonhalmi Szent Márton főapátság új apátjának megválasztotta, megérkezett a császár folyamodványa a pápai megerősítésért.</p> <p>A Konzisztoriális Szent Kongregáció elrendeli a vonatkozó rendelet kiküldését.</p>
619	281	<i>Croazia</i> 1892 <i>DJAKOVAR</i>	<p>Strossmayer boszniai és szerémi püspök három, a bíboros államtitkárhoz 1892. április 22-i, május 16-i és 23-i dátummal az Osztrák–Magyar Monarchia vallási ügyeiről írt levele.</p> <p>Különösen a Magyarországon a vegyes házasságok körüli vitáról, a keresztelőkről vezetett polgári anyakönyvekről esik szó bennük, valamint a megüresedett zágrábi érseki szék Stipan Vuceti kanonok személyével történő betöltéséről, mellyel úgy tűnik, nem ért egyet és Josip Stadler támogatja.</p> <p>A válasz.</p> <p>Lásd még: Pos. 612, 631.</p>
623	282	<i>Ungheria</i> 1892 <i>NEOSOLIO</i>	<p>Bende Imre besztercebányai püspök a bécsi apostoli nunciushoz írt levelében cáfolja az ellene a „Germánia” és a „Magyar Állam” c. lapokban fölhozott vádakat.</p> <p>Lásd még: Pos. 634.</p>
631	283	<i>Croazia</i> 1891–1893 <i>ZAGRABIA</i>	<p>A Mihalovic bíboros 1891 februári halála miatt megüresedett zágrábi érseki szék betöltéséről.</p> <p>Beszámoló a tárgyalások Adalbert Mayer javaslatáig tartó szakaszáról.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
631	283	<i>Croazia</i> 1891–1893 ZAGRABIA	<p>Nehézség a megfelelő személy kiválasztásában, mert a kormány magyart szeretne, a horvátok pedig horvátot.</p> <p>Az 1893. december 11-i, 726. sz. ülésen megvizsgálják a három éve üresen álló érseki székkal kapcsolatosan meghozandó intézkedéseket.</p> <p>A bécsi apostoli nunciussal 1893. december 15-i dátummal közölt határozat.</p> <p>N. B.: Valamennyi ezzel kapcsolatos dokumentum megtalálható az Államtitkárság levéltárában, kivéve néhány, a tárgyat érintő idecsatolt iratot.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 619, 673.</i></p>
634	285	<i>Ungheria</i> 1892–1893	<p>A magyar parlament két házának az új miniszterelnök, Wekerle által beterjesztett politikai és egyházi programról, melynek nyilvánvaló szándéka, hogy bevezesse a vallásszabadságot, a polgári anyakönyvezést és a kötelező polgári házasságot.</p> <p>Lásd: <i>Sessione n. 713 bis (1892. november 28.)</i></p> <p>Az esztergomi érsek ezzel kapcsolatos, a bécsi apostoli nuncius tájékoztatására is írt levelei.</p> <p>A vonatkozó válasz.</p> <p>Pápai levél Vaszary esztergomi érsekhez az egyházat Magyarországon fenyegető új veszélyekről.</p> <p>A nunciusnak szóló jelentések és a válaszok.</p> <p>A most már bíborossá kinevezett érsek, Vaszary 1893. február 11-i új javaslata.</p> <p>Lásd: <i>Sessione n. 715 (1893. február 23.)</i></p> <p>A bíboros válasza és a nuncius értesítése erről.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 612, 635.</i></p>
635	286	<i>Ungheria 1893</i> BUDAPEST	<p>A Budapesten összeült magyar püspöki kar 1893. március 3-án aláírt jelentése a Magyar Királyság vallási helyzetéről.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
635	286	<i>Ungheria 1893</i> BUDAPEST	<p>Steinhuber rendi tanácsos ugyanezzel kapcsolatos kívánságai, amelyek négy pontot érintenek:</p> <p>I. A szabad vallásgyakorlás; II. A zsidó vallás törvényes elismerése; III. A polgári anyakönyvezés bevezetése; IV. A polgári házasság.</p> <p>Lásd: <i>Sessione n. 720. (1893. augusztus 10.)</i></p> <p>A Vaszary Kolosnak, esztergomi bíboros-érseknek, Magyarország hercegprímásának szóló, 1893. augusztus 18-án kelt válasz.</p> <p>A Szentatya, XIII. Leó „Constanti Hungarorum” kezdetű, 1893. szeptember 2-án a magyar püspökök számára kiadott enciklikája.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 612, 634, 640, 679.</i></p>
636	287	<i>Ungheria 1893</i> SZATMÁR	<p>A magyarországi szatmári egyházmegye sematizmusa, amely tartalmazza VII. Pius az egyházmegyét 1804-ben megalapító bulláját.</p>
637	288	(helymegjelölés nélkül) 1893	<p>1. Püspökök beszámolója, amelyben fölszólalnak a szláv nyelv mise- és szertartáskönyvekben való használata ellen (nyomatvány).</p> <p>2. Kritikai megjegyzések a Parchich kánonok által délszláv nyelvre átültetett Római Rituálé fordításával kapcsolatban, amely a „Rimski Ritual” címet viseli (Tipografia di Propaganda, 1893.)</p> <p>3. Újabb hibák fölfedezése Parchich kánonoknak a Propaganda kiadásában 1893-ban megjelent liturgikus fordításaiban.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 610.</i></p>
640	288	<i>Ungheria 1893</i>	<p>Zichy Ferdinánd gróf levelei Magyarország legújabb vallási problémáiról.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 634, 635.</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
644	288	<i>Dalmazia</i> 1893 <i>LUSSIMPICCOLO</i>	<p>Lussimpiccolo város Rampolla bíboros államtitkárhoz intézett beadványa, amely beszámol azokról a politikai zavargásokról, amelyeket Quarnero, Veglia, Cherso és Lussino szigetének lakói körében és egész Istria tartományban „gyalázatos horvát agitátorok és szégyenletesen viselkedő katolikus papok” is keltek, akik be kívánják vezetni az egyházi használatba a szláv nyelvet és a liturgiába a glagolita írást, eltörölve a latint stb. Új püspök kinevezését kérik Vegliára.</p>
645	288	<i>VIENNA</i> 1893	<p>A bécsi apostoli nunciatura területi illetőségéhez tartozó keleti rítusú hívekre vonatkozó értesülések, amelyeket az új nuncius, Antonio Agliardi részére való elküldésük céljából emeltek ki a Hitterjesztés Kongregációja keleti ügyekkel foglalkozó osztályának levéltárából.</p> <p>A jelenlegi magyarországi egyházpolitikai kérdések és a velük kapcsolatos határozatok ugyancsak Agliardinak elküldött történeti összegzése.</p>
646	288	<i>Transilvania</i> 1893 <i>FAGARAS ED</i> <i>ALBA GIULIA</i>	<p>Agliardi bécsi apostoli nuncius engedélyt kér, hogy bírót jelölhessen ki egy, a fogarasi és a gyulafehérvári örmény rítusú egyházi törvényszékek által első- és másodfokon már elbírált házassági ügyben való, harmadfokon történő ítékezésre.</p> <p>Kéri a Hitterjesztés Szent Kongregációját (keleti rítusok ügyosztálya), hogy adja meg a nunciusnak a kért engedélyt.</p>
649	289	<i>Ungheria</i> 1893 <i>ROSNAVIA</i>	<p>Agliardi bécsi apostoli nuncius megküldi a magyar bíboros primás egy, Tindira József fülkepüspöki pappal kapcsolatos beadványát, aki az ellene botrányos és szabályokba ütköző életmódja miatt hozott három ítélet után új folyamodványt nyújtott be.</p> <p>A Zsinati Szent Kongregáció Kongresszusának véleménye.</p> <p>Az apostoli nunciusnak adott vonatkozó válasz.---</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
652	289	<i>Ungheria</i> 1893 BUDAPEST	Antonio Agliardi bécsi apostoli nuncius utasítást kér a jövő februárban Budapesten tartandó katolikus kongresszuson való részvételére vonatkozóan. Lásd még: <i>Pos. 635.</i>
664	299	<i>Slesia austriaca</i> 1894 BRESLAVIA	Giovanni de Montes megküldi Kopp bíboros bresloui hercegérsek 1894 nagybőjtjére kiadott két pásztorlevelét. Az egyikben, amelyben a hozzá tartozó porosz királyságbeli hívőkhoz fordult, említést tett a polgári házasságról. Megküldi a „Vaterland” egyik cikkét is, amelyből kitűnik, hogy az említett pásztorlevél összhangban áll az Egyház tanításaival és teljesen megegyezik a Schlauch bíboros által a magyar kormánynál a polgári házasságról szóló törvénytervezet ellen benyújtott panaszában kifejtett nézetekkel. Lásd még: <i>Pos. 679.</i>
668	300	<i>Ungheria</i> 1894 STRIGONIA	Vaszary bíboros, Magyarország prímása a következőket kéri: 1. Felmentést az Istenes Szent János Rendjébe tartozó Hollady Miksa részére az ünnepélyes fogadalomtétel alól; 2. Absztinencia alóli felmentést a Péter-Pál előtti bőjtre; 3. A klauzura ideiglenes fölfüggesztését néhány apáca részére. Az első két kérelmet a Szent Hivatalnak, a harmadikat a Szent Kongregációnak adják át.
669	300	<i>Ungheria</i> 1894 VACIA	A ferencrendi Kaszab Sándor József házasságkötés miatt az egyházi rendből való elbocsátását kéri. A Szentatya, miután információkat kért Schuster Konstantin váci püspöktől, nem ítéli helyénvalónak a kérés teljesítését.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
676	300	<i>Ungheria</i> 1894 <i>STRIGONIA,</i> <i>GARAN</i> <i>VARADINO</i>	<p>Agliardi bécsi apostoli nunciusnak a Schlauch bíborosnak, nagyváradai püspöknek a Főrendi Házban juttatott hely körüli incidensről adott tájékoztatását követően írnak Vaszary esztergomi érseknek és magyar prímásnak és Schlauch bíborosnak, hogy az érsek és a püspökök előtt a bíborosokat illeti az elsőbbség.</p>
678	300	<i>Croazia</i> 1894 <i>ZAGRABIA</i>	<p>Kérdést intéznek Georgius Posilovic zágrábi érsekhez, hogyan gyakorolják Horvátországban a királyi kegyúri jogot az egyházi javadalmak fölött.</p> <p>Strossmayer boszniai és szerémi püspök közli az érsekének e kérdésben adott válaszát.</p>
679	301-302	<i>Ungheria</i> 1894	<p>Vaszary Kolos bíboros esztergomi érsek és Magyarország prímása megküldi a polgári házasságról szóló magyarországi törvény tervezetének latin fordítását és utasításokat kér a kérdéssel kapcsolatban.</p> <p>1894. február 6-án Graniello és Mazzella bíborosok, valamint Steinhuber tanácskozást tartottak és ezt követően válaszoltak az érseknek és a bécsi apostoli nunciusnak.</p> <p>1894. április 8-án zajlott le a második megbeszélés, arról, hogy milyen választ adjanak a bíboros prímásnak, aki a kötelező polgári házasságot előnyben részesítené a fakultatívval szemben. Neki 1894. április 21-i dátummal válaszoltak.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 635, 664, 680, 729.</i></p>
680	303-305	<i>Ungheria</i> 1894	<p>Agliardi bécsi apostoli nuncius híreket közöl a Főrendi Házban 1894. június 21-én elfogadott, a polgári házasságról szóló törvényről.</p> <p>Lásd: <i>Sessione n. 733. (1894. július 5.)</i></p> <p>Ezzel kapcsolatos utasítás a nunciusnak és levél a prímásnak (1894. július 14. és 17.)</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
680	303-305	Ungheria 1894	<p>A vonatkozó válaszok, valamint Zichy Ferdinánd gróf, Szemcz Emil, a „Magyar Állam” c. katolikus lap szerkesztője és Schlauch bíboros, nagyváradi püspök levelei.</p> <p>Az említett személyeknek adandó válaszról és az egyéb meghozandó intézkedésekről lásd: <i>Sess. n. 737. (1894. szeptember 10.)</i></p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 738. (1894. szeptember 17.)</i> és a kérdéssel kapcsolatos határozatokat. A Vaszary bíborosnak szóló 1894. szeptember 21-i levél.</p> <p>Ugyancsak levél Albert főherceghez és a rá adott válasz.</p> <p>A Szentatya levele Mária Terézia főhercegnőhöz és a rá adott válasz, a nunciussal folytatott levelezés.</p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 739. (1894. november 19.)</i> és az állandó Püspöki Bizottság felállításáról hozott határozatokat.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 679, 686, 729.</i></p>
684	305	Istria 1890–1895 PARENZO e POLA	<p>Gian Battista Flapp, parenzói és polai püspök megküldi a Rítusok Szent Kongregációjának a szláv nyelvű Rituálé használatát tiltó előírásról kért tájékoztatást.</p> <p>Másolatát átadják az Államtitkárságnak, mert talán hasznát veszik a montenegrói szláv liturgia ügyében.</p> <p>A püspök által 1893-ban és 1895-ben előadott egyéb kétségek.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 610.</i></p>
686	308	Ungheria 1894–1895	<p>Az új magyarországi házassági törvények 1894. december 10-én történt apostoli király általi szentesítése következtében kibocsátandó szentszéki nyilatkozatról.</p> <p>Az említett törvények uralkodói szentesítése ellen tiltakozó püspöki pásztorlevelek.</p> <p>A Szent István Társulat levele, amelyben egy bizonyos összeget ajánlanak fel péterfillérek gyanánt.</p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 742. (1895. január 14.)</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
686	308	<i>Ungheria</i> 1894–1895	Egy tiltakozó beszéd megírásának irányelvei és egy, Vaszary bíborosnak szóló levél vázlata. A Szentatya, XIII. Leó 1895. március 18-án a Konzisztórium előtt mondott beszéde. Lásd még: <i>Pos. 680, 687.</i>
687	308	<i>Ungheria</i> 1894–1895 <i>CASSOVIA</i>	Bubics Zsigmond kassai püspök pásztorlevele a polgári házasságról. Antonio Agliardi bécsi apostoli nuncius ezzel kapcsolatos jelentései és Zichy Ferdinánd gróf levelei Steiner Fülöp székesfehérvári püspökhöz. Lásd: <i>Pos. 686, 717.</i>
688	309-310	<i>Austria</i> 1894–1895.	I. Az Ausztriában Liechtenstein Lajos herceg vezetésével alakuló keresztényszociális pártról. A Szentszéknek 1894 márciusában bemutatott pártprogram és annak megvizsgálása. II. Az osztrák püspöki karnak az időszerű szociális kérdésekről szóló kollektív pásztorlevelének terve. Lásd: <i>Sess. n. 747. (1895. március 14.)</i> és " " <i>748. (1895. március 24.)</i> A meghozott határozatokat továbbítják Agliardi bécsi apostoli nunciusnak. A vonatkozó válasz. N. B.: E tétel eredeti iratai Az Államtitkárság levéltárában található.
695	311	<i>Ungheria</i> 1895 <i>SABARIA</i>	A szombathelyi székeskáptalannak a Szentélyben történő asszisztencia különleges módjával kapcsolatos, már többször elnyert engedély újabb öt évre szóló meghosszabbítására irányuló, a bécsi apostoli nunciatura által továbbított kérelme, amelyet átadtak a Zsinati Szent Kongregációnak.
699	311	<i>Ungheria</i> 1895 <i>ALBA REALE</i>	A Magyar Katolikus Frakció — a „Néppárt” Központi Bizottságának vezetői, Zichy Ferdinánd és Esterházy Miklós apostoli áldást kérnek „Fejérmegyei Napló” c. lapukra. Pápai levél Zichy grófnak.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
700	312	<i>Austria</i> 1895 VIENNA	Antonio Agliardi bécsi apostoli nuncius küldi a Achille Locatelli nunciusi titkár által készített jelentést az Ausztriában érvényes egyházi törvényekről. A válasz.
701	312	<i>Polonia austriaca</i> 1895 CRACOVIA	A lengyelek között a régi Lengyel Királyság gondolatának fölélesztésére terjesztett fénykép. Lásd még: <i>Russia</i>
704	312	<i>Austria</i> 1895 VIENNA	Az Ausztria–Magyarországon a szerzetesek adóiról Pfeifer Egyed benedekrendi szerzetes, Riegher úr és a domonkosok generális prokurátora által közölt értesülések. Lásd még: <i>Pos. 424, 430.</i>
705	312	<i>Croazia</i> 1895 ZAGRABIA	A Szlavóniába kivándorolt olaszok nyelvüket ismerő papot kérnek, aki odaadón ellátja lelki gondozásukat. Megküldik a bécsi nunciának.
715	313	<i>Ungheria</i> 1895 SCEPUSIO	A pekelniki Jan Zondlyak folyamodványa a rá 1885-ben kirótt fölfüggesztés megszüntetése érdekében és azért, hogy hordozható oltárt tarthasson. Átküldve a Zsinati Szent Kongregációnak. Ugyanő újabb kérvénye.
717	314	<i>Ungheria</i> 1895	Vaszary bíboros, Magyarország prímása küldi az apostoli király által 1894. december 10-én szentesített kötelező polgári házasságkötésről és a hozzá tartozó, a hivatalos közlönyben december 18-án közzétett, az állami anyakönyvvezetésről szóló törvény átalala latinra fordított másolatát. Küldi továbbá annak a kollektív püspöki pásztorlevélnek a tervezetét, amelyben gyakorlati útmutatást adnak a papságnak az említett törvények végrehajtása esetére. Sessione n. 755. (1895. június 24.) Azt a választ adják a bíboros prímásnak, hogy a Szent Hivatalnak „az iskolai tanítóknak Magyarországon a polgári anyakönyvvezetés-

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
717	314	<i>Ungheria</i> 1895	<p>ben való toleráns együttműködésről" szóló választát a Szentszék újabb rendelkezéséig nem szabad figyelembe venni. Választ adnak neki a kollektív pásztorlevél tervére vonatkozóan is.</p> <p>A bécsi apostoli nuncius, Schlauch bíboros nagyváradi püspök és Steiner székesfehérvári püspök ugyanebben a tárgyban írt levelei.</p> <p>A Szent Hivatalnak a polgári anyakönyvekről szóló újabb határozatai.</p> <p>A bíboros prímás megküldi az 1895. szeptemberében közzétett kollektív pásztorlevél másolatát.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 687.</i></p>
718	315	<i>Croazia</i> 1895 <i>SEGNA e</i> <i>MADRUSA</i>	<p>A zenggi egyházmegyébe való fiumei plébános, Gaetano Bedini által küldött, a glagolita ábécének a liturgiában való használatára vonatkozó iratok.</p> <p>Georgius Posilovic zenggi püspöknek, az ósláv (glagolita) liturgiát előíró körleveléről és más döntéseiről.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 613, 779.</i></p>
719	315	<i>Ungheria</i> 1895–1896	<p>Vaszary bíboros, Magyarország prímása megküldi a plébános papság kongruájának emelését célzó terveiről szóló emlékeztetőt.</p> <p>Felsorolja azokat az okokat, amelyeket az állam a kongrua meghatározásába történő beleszólásának igazolására felhoz.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 720, 736, 773.</i></p> <p>Zichy Ferdinánd gróf beszámol a bíboros államtitkárnak arról, hogy a kongruáról szóló programját Steiner és Hornig püspökök elé terjesztette.</p> <p>Lásd: <i>Sessione n. 767. (1896. február 6.)</i></p> <p>Az ezzel kapcsolatban a prímásnak és Zichy grófnak 1896. február 12-én adott instrukciók.</p>
720	316	<i>Ungheria</i> 1895–1896	<p>A magyar katolikus egyház autonómiájának újra előtérbe került kérdése.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
720	316	<i>Ungheria</i> 1895–1896	<p>A Budapesten 1871. márciusában tartott Katolikus Kongresszus által megszavazott autonómiatervezet.</p> <p>Az erdélyi autonómia születéséről és megszervezéséről szóló hírek.</p> <p>Lásd: <i>Sessione n. 764. (1895. december 19.)</i></p> <p>Ismertetik Vaszary bíborossal, Magyarország prímásával a Szentszék ezzel kapcsolatos szándékait.</p> <p>Zichy gróf levele és a rá adott válasz.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 719, 773.</i></p>
722	318	<i>Ungheria</i> 1895–1896	<p>Vaszary bíboros, Magyarország prímása 1895. november 30-án a bíboros államtitkárhoz írt levelében sajnálkozását fejezi ki a Szent Kongregációnak 1895. november 8-i, a magyarországi megyéspüspökhöz írt, a bíboros prímás és a püspöki kar egyházpolitikai tevékenységéről szóló körlevele miatt és kéri, hogy vonják vissza vagy módosítsák annak első pontját.</p> <p>Lásd: <i>Sessione n. 765. (1896. január 16.)</i>, amelyen megvizsgálták ugyanennek a Szent Kongregációnak egy, a megyéspüspököknek szóló „De cleri disciplina” (A papság fegyelméről) c. körlevelének vázlatát.</p> <p>Elrendelik, hogy a Szent Kongregáció tegyen megfelelő nyilatkozatot a bíboros prímásnak az említett, 1895. november 8-i körlevél első cikkelyére vonatkozóan.</p> <p>Lásd: <i>Sessione n. 769. (1896. március 2.)</i>, melynek következtében az 1896. március 10-i levélben megadják az említett nyilatkozatot.</p> <p>A Szent Kongregáció 1896. május 28-i utasítása a magyar megyéspüspökök számára.</p> <p>Lásd: <i>Pos. 680.</i></p>
727	319	<i>Ungheria</i> 1896 MUNKÁCZ	<p>Julius Firczak munkácsi rutén püspök kéri, hogy mentse fel a káptalan előtt évente teendő hitvallás kötelezettsége alól.</p> <p>Az ügygel kapcsolatban információkat kérnek a Datariától.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
729	319	<i>Ungheria</i> 1896	Agliardi bécsi apostoli nuncius jelentése az állandó Püspöki Bizottság Vaszary bíboros, magyar prímás által 1894. november 29-i kelettel már ismertetett illetékességi köréről. A válasz. Lásd még: <i>Pos. 680, 722.</i>
730	319	<i>Ungheria</i> 1896 VACIA	Agliardi bécsi apostoli nuncius jelenti, hogy Schuster váci püspök a magyarországi millenniumi ünnepek alkalmából valamennyi felekezethez tartozó betegek ellátására kórházat alapított.
731	319	<i>Ungheria</i> 1896	Vaszary bíboros, magyar prímás kérésére engedélyezik, hogy Magyarországon a liturgiában, a liturgiai törvényeket kivéve, megemlíthessék a királyt.
735	320	<i>Ungheria</i> ALBA GIULIA	A papok politikai kongresszusokhoz való viszonyulásáról. Victor Mihályi gyulafehérvári püspök kérései a Szentszékhez annak következtében, hogy a magyar oktatási és kultuszminisztérium panaszt emelt hét, a fogarasi és gyulafehérvári görög-román érsekséghez tartozó papnak a Budapesten 1895 augusztusában tartott nemzetiségi kongresszuson való részvétele miatt. Lásd: <i>Sessione n. 773. (1896. július 2.)</i> A Mihályinak szóló válasz.
736	320	<i>Ungheria</i> 1896 PEST	Taliani bécsi apostoli nuncius megküldi két magyar plébános kérelmét arról, hogy a kormány kérésének megfelelően lemondhassanak plébániájuk jövedelméről a szegény plébánosok javára. Lásd még: <i>Sessione n. 775. (b). (1896. augusztus 20.)</i> Távirati válasz. Lásd <i>Talianinak.</i> Lásd még: <i>Pos. 719.</i>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
740	320	<i>Ungheria</i> 1896 NEOSOLIO	Jan Kudlicska plébános folyamodványa, akit a magyar kormány rendeletére megfosztottak a motysckens-i plébániájától. Átküldve a Zsinati Szent Kongregációnak, ezt követő többi levelei a Szentatyának.
743	322	<i>Transilvania</i> 1896 ARMENOPOLI	A szamosújvári román káptalan esperesének és prépostjának kinevezése a püspök, Joan Szabó által ajánlott Joan Papin főesperes személyében.
746	322	<i>Ungheria</i> 1881–1897 COLOCZA	Tomcsányi János különféle kelettel egy bíboroshoz írt több levele személyes ügyekről, amelyek Haynald bíboros kalocsai érsek vele szemben tanúsított viselkedésével kapcsolatosak.
747	322	<i>Croazia</i> 1894–1897	Főméltóság kinevezése. A zágrábi érseknek, suffraganeusainak és a boszniai püspöknek az érvénytelen házasságok törvényesítésére adott ad triennium (három éves) felhatalmazás (1894). A magyar püspöki kar főméltóságok betöltésére irányuló kérelme. Lásd: Sess. n. 787. (1897. március 18.) N. B. Az „ <i>Ungheria e Croazia n. 208. A. U.</i> ” tételt 1909. augusztus 25-én áthelyezték az Államtitkárság levéltárába.
749	323	<i>Ungheria</i> 1895–1897 BUDAPEST	A bíboros prímás által Budapesten a főiskolán tanítónői diplomát megszerezni akaró lányok felkészítésére alapított „Preparandia”, azaz katolikus tanítóképző. A kormány a rendtartás néhány pontjának a megváltoztatását kívánja. A nunciussal, a prímással és más személyiségekkel erről folytatott levelezés. Lásd: Sess. n. 768. (1896. február 17.) A Vaszary bíborosnak 1896. február 28-án írt levél és az 1897. január 7-én arra adott válasz. Lásd: Sess. n. 787. (b). (1897. március 18.) A határozat. 1897. március 27-i kelettel levél a prímásnak.

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
750	324- 325	<i>Austria</i> 1896–1897 <i>TRANSILVANIA</i>	<p>A püspökség majdani öröklésével adott segédpüspöki kinevezések kérdéséről, melynek joga kizárólag a Szentszéket illeti. Ennek ellenére az osztrák-magyar kormányzat több ízben is igyekezett ebbe beavatkozni.</p> <p>A Majláth Gusztáv Károlynak Lönhart Ferenc erdélyi püspök mellé a püspökség majdani öröklésével történő segédpüspöki kinevezésénél a császári megerősítő levélben talált hibák miatt előállott nézeteltérés.</p> <p>Az osztrák-magyar követ jegyzéke az említett kinevezésekkel kapcsolatban más alkalmakkor követett gyakorlatról.</p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 792. (1897. május 5.)</i></p> <p>A követnek 1897. május 13-án adott válasz és a bécsi apostoli nuncius értesítése.</p> <p>N. B. <i>Ide tartozik még</i> Taliani bécsi apostoli nuncius számos, az 1896. októberétől 1897. májusáig terjedő időszakból származó jelentése is. Szintén ebben a tételben található a bécsi nunciusok jelentései 1851–1853-ból, 1860-ból és 1862-ből.</p>
751	325	<i>Ungheria</i> 1896–1897 <i>MUNKÁ CZ</i>	<p>Julius Firczak munkácsi görögkatolikus püspök levele Rampolla bíboros államtitkárhoz egyházmegyéje papjainak helyzetéről, akik Amerikába mennek és kéri, hogy érdeklődjön róluk a Hitterjesztés Szent Kongregációjánál.</p> <p>Válasz — a Hitterjesztés Szent Kongregációjának 1897. május 1-i rendelete.</p>
754	329	<i>Ungheria</i> 1897 <i>CINQUE CHIESE</i>	<p>Samassa egri érsek véleménye Fraknoi pécsi püspöki székbe történő jelöléséről: botrány lenne, ha elfogadnák.</p> <p>Lásd: <i>a bécsi apostoli nuncius 251/955 számú jelentését a 772. tételben (pos.)</i></p>
763	331	<i>Serbia Ungheria</i> 1897	<p>A bécsi apostoli nuncius hírt ad a magyarországi szerb egyház autonómiáját megszervezni kívánó kongresszus összehívásának előkészületeiről.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
766	331	<i>Ungheria</i> 1897 STRIGONIA	<p>Vaszary bíboros esztergomi érsek és magyar prímás néhány kétségre kér választ a polgári házasságokból született gyermekek keresztelési anyakönyvekbe történő, plébánosok általi bejegyzésével kapcsolatban.</p> <p>Vizsgálatra átküldik a Szent Hivatalnak.</p> <p>Az ezzel kapcsolatban a prímásnak írt válasz.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 717, 741.</i></p>
767	331	<i>Ungheria 1897</i> AGRIA, SZATHMAR	<p>A Samassa egri érsek és Meszlényi szatmári püspök között néhány plébánia kegyuraságának kérdésében keletkezett nézeteltérés.</p> <p>A bécsi apostoli nuncius által küldött ezzel kapcsolatos dokumentumokat átküldik a Zsinati Szent Kongregációnak.</p>
772	332	<i>Ungheria</i> 1897 STRIGONIA	<p>Taliani bécs apostoli nuncius megküldi Boldizsár esztergomi általános helynöknek a Magyarországon csak a polgári hatóságok előtt kötött vegyes házasságok érvényességével kapcsolatos kérelmét.</p> <p>Átadják a Szent Hivatal Szent Kongregációjának.</p> <p>A Szent Hivatal Vaszary bíborosnak, esztergomi érseknek a nuncius révén megküldött válasza.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 717.</i></p>
773	332	<i>Ungheria</i> 1897	<p>A plébánosok kongruájára és az egyház autonómiájára vonatkozó, a magyar püspöki konferencia által megtárgyalt kérdések. A bécsi apostoli nunciustól információkat kérnek erre vonatkozóan.</p> <p>Azt válaszolja, hogy az említett kérdések tanulmányozására két bizottságot állítottak fel és hogy a császár- király saját kezű írásával új kongresszus választását rendelte el a magyar katolikus egyház autonómiájának megszervezése céljából.</p> <p>A bíboros prímásnak az új kongresszus megválasztása ügyében kiadott pásztorlevele.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
773	332	<i>Ungheria</i> 1897	Lásd: <i>Sess. n. 799. (1897. július 15.)</i> A határozatokat közlik a bíboros prímással és a bécs apostoli nunciussal. Lásd még: <i>Pos. 719, 720, 774, 775, 781, 830.</i>
774	332	<i>Ungheria</i> 1897 <i>TRANSILVANIA</i>	A fogarasi és gyulafehérvári román görögkatolikus papok elutasítják a magyar egyházi autonómia megszervezése céljából Budapesten tartandó kongresszuson való részvételt. Erről Taliáni bécsi apostoli nuncius ad hírt és Demetriu Radu lugosi püspöknek átad egy emlékeztetőt annak az ülésnek a jegyzőkönyvével együtt, amelyen ezt a kérdést megvitatták. Felhívja a román görögkatolikus püspöki kar figyelmét a kongresszuson való részvétel visszautasításából származó káros következményekre. Majláth erdélyi püspök, egyházmegyéjének az autonómia megtárgyalására összehívott hívei nevében apostoli áldást kér. A válasz. Lásd még: <i>Pos. 773, 775, 808, 830.</i>
775	333	<i>Ungheria</i> 1897	A magyar egyház autonómiáról tartott kongresszusáról. Esterházy gróf levele és a rá adott válasz. Vaszary bíboros magyar prímás feljegyzése az autonómiáról. Steiner székesfehérvári püspök észrevételei. Az autonómia Zichy Ferdinánd által összeállított tervezete. Hornig veszprémi püspök ezzel kapcsolatos véleménye. Taliáni bécsi apostoli nuncius jelentései. Lásd: <i>Sess. n. 806. (1897. szeptember 30.)</i> Közlik a Szentszék elhatározását a bíboros prímással és az apostoli nunciussal. Lásd még: <i>Pos. 773, 774, 781, 830.</i>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
779	335-341	<i>Dalmazia, Istria, Croaziaág 1896–1898 SPALATO, PARENZO, VEGLIA, ZÁRA</i>	<p>A szláv nyelvnek a latin liturgiában történő használatáról.</p> <p>Figyelemmel a különböző egyházmegyékben a Szertartások Szent Kongregációjának 1892-es határozatára sürgősen szükséges ezzel kapcsolatban egy irányadó szempont felállítása. Georgius Schober fogadalma (1897). Lásd: <i>Sess. n. 821. (1898. június 16.)</i> " " " 829. (1898. augusztus 4.)</p> <p>A Szertartások Szent Kongregációjának 1898. augusztus 5-i, a zárai, goriziai és zágrábi egyháztartományok számára kiadott, az ószláv nyelv szent liturgiában való használatáról kiadott utasítása. Lásd: <i>Pos. 613, 658, 718, 805, 806, 807, 836.</i></p>
781	343	<i>Ungheria 1897–1898 BUDAPEST</i>	<p>Vaszary bíboros és Taliani bécsi apostoli nuncius a magyar püspökök 1897. szeptember 28-án Budapesten az egyház autonómiájáról tartott konferenciájáról.</p> <p>Az egyházi autonómia tervezetének vázlata. Az autonómiáról Budapesten tartott kongresszus 1897. november 11-i megnyitása. A püspöki karnak a Szentatyához, XIII. Leóhoz intézett feljegyzése. Lásd még: <i>Sess. n. 814. (1898. március 10.)</i> A bíboros primásnak szóló válasz. A Szent- atya elégedettségét nyilvánítja a kifejtett erőfeszítések miatt és felhívja a bíboros primást, hogy újabb autonómiáról szóló tervezetet nyújtson be szentszéki vizsgálatra. Lásd még: <i>Pos. 775, 830.</i></p>
782	344	<i>Ungheria 1897–1898 NEOSOLIO</i>	<p>Jan Kudlicska, a besztercebányai egyházmegye egyik plébánosa két ízben intézett beadványt a Szentszékhez a saját püspöke ellen, mert elvették tőle plébániáját, nyugdíját és számúzték az egyházmegyéből is. Az említett beadványokat átadták a Zsinati Szent Kongregációnak.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
787	344	<i>Ungheria</i> 1898 COLOCZA	A Szentatya nevében köszönetet mondanak Dörner István lipótújvári plébánosnak az küldött száz frankos összegért és tudatják vele, hogy a Szentatya személyesen adta meg neki a kért apostoli áldást.
792	345	<i>Croazia</i> 1898 DJAKOVAR	Az osztrák-magyar követ panaszt emel, mert Engelbert Vorsaknak, a szerémi székes-egyház kanonokjának a zenopoli püspöki címmel „in pontificalibus” helynökké történt kinevezéséhez nem kérték ki a kormány előzetes beleegyezését. A bíboros államtitkár magyarázatot adó levele és Taliani bécsi apostoli nuncius értesítése az ügyről.
797	345	<i>Austria</i> 1898	Az osztrák püspöki kar kollektív pásztorlevele a hívekhez I. FerencJózsef császár uralkodásának 1898. november 1-én ünnepelt ötvenéves jubileuma alkalmából.
798	345	<i>Croazia</i> 1898 SIRMIO	A szerémi egyházmegyéhez tartozó jankovcei plébánia néhány híve által aláírt folyamodvány, melyben amiatt panaszkodnak, hogy az említett, 600 magyar és csak 300 horvát lakossal bíró faluban a plébános kizárólag horvátul tartja beszédeit. Megküldik a bécsi apostoli nunciusnak. Az utóbbi válasza: küldi Strossmayer levelet a csatolt dokumentumokkal. Lásd: <i>Sess. n. 850. (a). (1899. május 25.), Pos. 818, 831, 897.</i>
800	346-350	<i>Ungheria</i> 1896–1899 BUDAPEST	Egy magyar görögkatolikus püspökség létesítésére vonatkozó kérelemről. A görögkatolikus rítusú szentmise magyar nyelven való celebrálásáról a budapesti egyetemi kápolnában. Az 1896. augusztus 20-án tartott 775. (a). ülésen (sessione) megvizsgálják a megyéspüspököktől ezzel kapcsolatosan kért információkat. Úgy határoznak, hogy a Szent Hivatal adjon ki egy, a magyar nyelv liturgiában való használá-

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
800	346- 350	<i>Ungheria</i> 1896–1899 BUDAPEST	<p>tát elítélő rendeletet, a Hitterjesztés Szent Kongregációját bízva meg a végrehajtással.</p> <p>A magyar bíboros prímás kéri a Hitterjesztés Szent Kongregációja által 1896. szeptember másodikán továbbított rendelet felfüggesztését.</p> <p>A kérdést az 1897. március 18-i, 787. számú ülésen újra megvizsgálják. Úgy döntenek, hogy nem vonják vissza az említett rendeletet. Ezt közlik a megyéspüspökökkel.</p> <p>Mivel 1898. márciusában újabb kormányjegyzéket kaptak a magyar nyelvű görög liturgia tárgyában, az 1898. június 23-i ülésen megvizsgálják, milyen intézkedéseket lenne helyénvaló tenni az ügyben. Kikérik Nilles jezsuita atya véleményét. A püspököknek a Hitterjesztés Szent Kongregációja számára írt válasza.</p> <p>A kérdést az 1899. január 26-i, 848. számú ülésen újra megvizsgálják. A Hitterjesztés Szent Kongregációjának és a bécsi apostoli nunciusnak szóló jelentések. A püspökök válasza.</p> <p>Rutének zarándoklatai Rómába.</p>
802	353	<i>Ungheria</i> 1897–1899 SZANTOVA	<p>A kalocsai érsekséghez tartozó Szántován a magyarok és a horvátok között keletkezett vita arról, hogy a szertartások nyelve a magyar legyen-e vagy a horvát.</p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 850. (a). (1897. július 15.)</i></p> <p>Értesülés arról, hogy sok szántovai szláv áttért a szakadárokhöz.</p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 850. (a). (1899. május 25.)</i> <i>Pos. 818.</i></p>
804	353	<i>Ungheria</i> 1898–1899 KOC SOLA	<p>A kocsolai (Magyarország) német katolikus lakosok a Szentszékhez fordulnak, panaszkodván, hogy a hitoktatáson nem veszik figyelembe a nyelvüket, pedig a népesség többségét alkotják.</p> <p>Írnak Taliani bécsi apostoli nunciusnak, hogy szerezzen értesüléseket a megyéspüspöknél, van e a panaszoknak alapja.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
804	353	<i>Ungheria</i> 1898–1899 KOC SOLA	A válasz, a Hetyeg Sámuel pécsi püspöktől kapott információkkal. Lásd: Sess. 850. (a), (1899. május 25.) Pos. 818.
808	365	<i>Ungheria</i> 1898–1899 TRANSILVANIA	A magyarországi görögkeleti román püspökök ellenzik a katolikus egyház autonómiáját. Demetriu Radu lugosi püspök levele (1898. december 26.) Mihályi beadványa a bíboros államtitkárnak (1899 június). A nagyváradi görög rítusú egyházmegyébe való Agostino Lauran tanulmánya a katolikus egyház magyarországi autonómiájáról (1899. november). Lásd még: Pos. 774, 830.
810	365	<i>Ungheria</i> 1899 STRIGONIA	Vaszary Kolos bíboros, esztergomi érsek, magyar prímás megküldi XIII. Leó pápának a magyar vallási ügyek helyzetéről szóló jelentését. Kéri, hogy „pro hac vice” (viszonzásul ezért?) mentsék föl személyes „ad limina” látogatása alól. Beleegyező válasz.
811	365	<i>Ungheria</i> 1899 STRIGONIA	Arany Ferdinánd, az esztergomi egyházmegye egyik papja a bíboros államtitkárnak ír az esztergomi kúrián tárgyalt ügyéről. Azt a választ kapja, hogy a Zsinati Szent Kongregációhoz kell fordulnia.
818	365	CINQUE CHIESE, SIRMIO, COLOCZA, TRIESTE, TRENTO 1899	A prédikáció nyelve a kevert lakosságú országokban. A vallásoktatás és a szent prédikáció szabályozásával kapcsolatban meghozandó intézkedések, tekintettel az Apostoli Székhez legújában benyújtott alábbi öt folyamodványra: I. Kocsola, pécsi egyházmegye (Magyarország), lásd: Pos. 804; II. Jankovce, szerémi egyházmegye (Horvátország), lásd: Pos. 798;

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
818	365	CINQUE CHIESE, SIRMIO, COLOCZA, TRIESTE, TRENTO 1899	<p>III. Szántova, kalocsai egyházmegye (Magyarország), lásd: <i>Pos. 802</i>;</p> <p>IV. Trieszt és Capodistria, (Istria), lásd: <i>Pos. 805</i>;</p> <p>V. Vadena, trentói egyházmegye (Tirol), lásd: <i>Pos. 812</i>.</p> <p>Lásd még: <i>Sess. n. 850. (a), (1899. május 25.)</i></p>
824	366	Transilvania 1899 SZAMOS UJIVÁR	<p>A szamosújvári görög-román rítusú egyházmegyébe tartozó Sisiesci (?) plébánosa: Basilio Lucacin és Szabó püspök között a Lucacin által a saját egyházához szervezett zarándoklatok miatt keletkezett vita. Ez a vita később Lucacin és a kormány vitájává fajult.</p> <p>Az ezzel kapcsolatban Taliani bécsi apostoli nuncius által közölt hírek.</p>
828	366	Ungheria (dátum nélkül) SLOVACCHIA	<p>Eduard Krajnjak pozsonyi professzor jelentése a magyarországi szlovákoknak az iskola, de az egyház segítségével is zajló magyarosítási akció következtében kialakult helyzetéről.</p> <p>A „Katolické Noviny” c. szlovák katolikus lap cikke.</p>
829	367	Austria, Baviera 1898–1890 VIENNA, MONACO	<p>A radikális Wolf és Schönerer kamarai képviselők — akik a Rómától való elszakadásra vagy a protestantizmusra illetve az ókatolicizmusra való áttérésre ösztönzik a kormánnyal elégedetlenkedőket — tevékenysége nyomán az osztrák birodalomban létrejött „Los von Rom” szeparatista mozgalomról.</p> <p>Ez a mozgalom az „Odin” nevű pángermán mozgalom révén áttért Bajországra is.</p> <p>A bécsi és a müncheni apostoli nunciusok ezzel kapcsolatos jelentései.</p> <p>Az 1899. május 25-i, 850. számú ülésen megvizsgálják az ausztriai és bajországi rómaellenes agitációval szemben meghozandó intézkedéseket.</p> <p>Információkat kérnek a bresloui, a salzburgi, a bécsi és a prágai bíborosoktól.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
829	367	<i>Austria, Baviera</i> 1898–1890 VIENNA, MONACO	<p>A vonatkozó válaszok tanulmányozása az 1899. augusztus 24-i, 859. számú ülésen.</p> <p>A bécsi apostoli nuncius révén tudatják a püspökökkel, hogy a Szentszék teljes mértékben elégedett az általuk kifejtett tevékenységgel.</p> <p>1900. januárjában az apostoli nuncius hírről adja, hogy a „Los von Rom” két vezetője, Wolf és Schönerer elhagyták a katolikus egyházat; az előbbi protestáns (kálvinista?) a másik luteránus hitre tért át.</p> <p>Lásd még: a 886. utáni számozatlan tétel (<i>positio</i>) és Pos. 910.</p>
830	368- 369	<i>Ungheria</i> 1898–1900	<p>Az autonómiáról tartott kongresszus munkájáról.</p> <p>Az alapokmány egy albizottság által készített és Vaszary bíboros magyar prímás által a Szentszéknek megküldött vázlatának vizsgálata.</p> <p>A vázlaton végzett javítások.</p> <p>Lásd: Sess. n. 838. (1898. december 22.)</p> <p>A bíboros prímásnak 1899. január 11-i dátummal elküldött válasz.</p> <p>Taliani bécsi apostoli nunciusnak az egyházi autonómia ügyével kapcsolatos jelentései.</p> <p>Lásd még: Pos. 773, 781, 808, 893.</p>
831	369	<i>Croazia</i> 1899–1900 SIRMIO e DJAKOVAR	<p>Taliani bécsi apostoli nuncius megküldi a diakovári egyházmegyei Sott község plébániájához tartozó magyar hívők egy kérelmét, amelyben jobb elbánást kérnek a magyar nyelv liturgiában való használata ügyében, illetve az általa ezzel kapcsolatban megkérdezett Strossmayer egy levelét.</p> <p>Elleneznek bármilyen engedményt.</p> <p>A nunciusnak írt válasz. Ez utóbbi megküldi Strossmayer egy újabb levelét és a sotti hívők újabb panaszát.</p> <p>Lásd: Sess. n. 850. (a). (1899. május 25.); Pos. 798, 818, 879.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
837	380-381	<i>Dalmazia, Istria</i> 1900 <i>VEGLIA,</i> <i>PARENZO e</i> <i>POLA,</i> <i>TRIESTE</i>	<p>Franjo Volaricnak, a vegliai székesegyház káptalanja dékánjának a szláv nyelv vegliai, parenzói, polai és trieszti egyházmegyékben történő liturgiai használatával kapcsolatos kérévénye.</p> <p>Történelmi adatok — az ügy jelenlegi állása — a Szerartások Szent Kongregációjának 1898. augusztus 5-i rendelete nyomán keletkezett ellentétek.</p> <p>Ide csatolták azoknak a templomoknak a jegyzékét és nyilatkozatait, amelyek az ószláv nyelv liturgiai használatának kiváltságával rendelkeznek.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 807, 836, 838.</i></p>
840	390	<i>Ungheria</i> 1900 <i>SCEPUSIO,</i> <i>ROSNAVIA</i>	<p>Beadvány Szmrecsányi Pál szepesi és Ivankovics rozsnyói püspökök ellen, akik egyházmegyéjük szlávjainak elmagyarosítására törekednek.</p>
846	390	<i>Ungheria</i> 1900 <i>STRIGONIA</i>	<p>A Rendkívüli Egyházi Ügyek Kongregációja levéltárának Francesco Spolverini helyettes datarius által kért jegyzéke az esztergomi bíboros érsekeknek különféle időpontokban házassági diszpenzációkra adott felhatalmazásokról.</p>
856	391	<i>Ungheria</i> 1900 <i>NEOSOLIO</i>	<p>Rimely Károly besztercebányai püspök kéri a Szentatyát, XIII. Leót, hogy Lányi József teológiai professzort, az egyházmegyei szeminárium gyóntatóját vegye föl a létszámfölötti pápai titkos kamarások sorába. „Pro gratia” (kegy és nem jog szerinti elbírálás).</p>
859	391	<i>Ungheria</i> 1900 <i>GIAVARINO</i>	<p>Szigeski Mihály pap a Szentatyához fordul püspöke ellenében, aki megfosztotta őt a megélhetés minden alapjától.</p> <p>A folyamodványt átadják a Zsinati Szent Kongregációnak.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 862.</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
862	391	<i>Ungheria</i> 1900 GIAVARINO	<p>A győri egyházmegyébe való Szigeski Mihály pap, aki egykor közreműködött a bulgáriai misszióban és jelenleg Rómában tartózkodik, előadja a bíboros államtitkárnak a bukaresti érsekkel támadt nézeteltérését valamint helyzetét és azt, hogy segítségre szorul.</p> <p>Értesítik erről a Hitterjesztés Szent Kongregációját.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 859.</i></p>
864	391 <i>bis</i>	<i>Istria</i> 1901 TRIESTE	<p>Sterk trieszti püspök és Don Jurizza roianói plébános ügye, akit a püspök a papi teendőkétől való eltúttással sújtott, amiért nem engedelmeskedett annak a rendelkezésnek, hogy a „Tantum ergo”-t szláv nyelven énekelje. Taliáni bécsi apostoli nuncius és más személyek által közölt hírek, újságcikkek.</p> <p>Kéri Sterk püspököt adjon pontos információkat az ügyről. A püspök bocsánatot kér, amiért betegsége miatt nem válaszolt azonnal.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 863, 881, 899.</i></p>
865	391 <i>bis</i>	<i>Ungheria</i> 1901 COLOCZA	<p>Fonyó Pál óbecsei plébános beadvánnyal fordul a Szentatyához saját püspöke ellen, mert az megfosztotta őt plébániai javadalmától.</p> <p>Átküldik a Zsinati Szent Kongregációhoz, amelyre az ügy tartozik.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 908.</i></p>
868	391 <i>bis</i>	<i>Ungheria</i> 1901 S. MARTINO AL MONTE PANNONIA	<p>A pannonhalmi Szent Márton apátság főapátja felhatalmazást kér József főherceg és Klotild főhercegnő két, nem az ő illetékességébe tartozó lányának bérmlására.</p> <p>„Pro gratia”.</p>
873	391 <i>bis</i>	<i>Canada e Stati Uniti</i> 1901	<p>Az osztrák-magyar kormányzat javaslata a Kanadába és az Egyesült Államokba kivándorolt galíciai és magyarországi katolikus rutének lelki gondozására.</p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 922. (1901. augusztus 19.)</i></p> <p>N. B. <i>A kézzel írott tétel hiányzik.</i></p> <p>Lásd még: <i>Stati Ecclesiastici, Pos. 1185; America.</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
879	392	<i>Croazia</i> 1901 <i>SIRMIO e</i> <i>DJAKOVAR</i>	<p>Híradás arról, hogy a szerémi egyházmegye egyik falujában a hívők szinte tömegesen tértek át a protestantizmusra, mert püspökük megtagadta tőlük a magyar nyelvű prédikációt és éneklést.</p> <p>Az ezzel kapcsolatban kihallgatott Mayer azt mondja, hogy ezek a hírek túlzók.</p> <p>Hasonló értesüléseket közölt Pálffy Lajos gróf is.</p> <p>A Nikincs községbe való hívek beadványa Strossmayer ellen, amiért az megtiltotta a magyar nyelven tartott prédikálást, minek következtében sokakat közülük annak a veszélynek tett ki, hogy a hitét elhagyja.</p> <p>Az ezzel kapcsolatban Strossmayernek írt levél és a rá adott, lényegét tekintve a bécsi apostoli nuncius által továbbított válasz.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 798, 831.</i></p>
882	394- 395	<i>Ungheria</i> 1900–1902 <i>MUNKÁ CZ,</i> <i>EPERIES</i>	<p>A munkácsi és az eperjesi egyházmegyékben a magyar nyelv liturgiába történt bevezetése miatt támadt mozgolódásokról.</p> <p>A munkácsi püspök és Taliani bécsi apostoli nuncius által ezzel kapcsolatban küldött értesülések.</p> <p>Az 1900-ban Rómában járt magyar görögkeleti küldöttség a Szentatyának, XIII. Leónak átadott „Memorandum”-a.</p> <p>Epaminonda Lucacin román pap feljegyzése, amely információkkal szolgál a rutének között létrejött magyar mozgalomról, amellyel szemben foglal állást.</p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 952. (1902. április 10.)</i></p> <p>A nunciussal és a Hitterjesztés titkárával közlik a határozatokat, mégpedig azt, hogy „egyelőre nem helyénvaló válaszolni sem Firczaknak, sem a Szentatyának átadott két „Memorandum”-ra.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 800.</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
893	399-400	<i>Ungheria</i> 1902 BUDAPEST	<p>A magyar egyházi autonómia alapokmánytervezetének megvitatására 1902. január 9-én Budapesten tartott országos kongresszusról.</p> <p>A Taliani bécsi apostoli nuncius, Zichy Ferdinánd és Vaszary bíboros prímás által közölt értesülések. Utóbbi megküldi a kongresszuson elfogadott alapokmány másolatát.</p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 966. (1902. július 31.); Pos. 830.</i></p>
894	400	<i>Austria</i> 1902 VIENNA	<p>A Szent Hivatal Szent Kongregációja javasolja, hogy diplomáciai úton tegyék meg a szükséges lépéseket az osztrák kormánynál, hogy állítsák vissza és ismerjék el az ottani polgári törvény azon rendelkezéseit, amelyek az osztrák katolikusok zsidókkal kötött házassága esetén a felekezeti különbözőségből adódó akadály alóli felmentési kérelmek elbírálását szabályozzák.</p> <p>Az ez ügyben talianj bécsi apostoli nunciusal folytatott megbeszélések.</p>
895	400	<i>Austria</i> 1902 VIENNA	<p>Taliani bécsi apostoli nuncius hírt ad a püspöki konferenciákon a plébánosoknak a egyes házasságokkal szemben tanúsítandó passzív részvételéről létrejött megegyezésről.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 883.</i></p>
897	401	<i>Dalmazia</i> 1902 VEGLIA	<p>Ossero, Cherso és Lusinpiccó lakossága által a Szentszékhez benyújtott pro és kontra kérelmek, följegyzések, tiltakozások a latin illetve a szláv nyelv liturgiában való használata tárgyában.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 898, 918.</i></p>
898	401	<i>Dalmazia</i> 1902 VEGLIA	<p>A Neresine helységben abból támadt konfliktus, hogy a szláv káplán visszautasította, hogy a szent családot ábrázoló szobrokat Gaetano Bracco, az oltár és a szobrok adományozójának kívánsága szerint latinul áldja meg.</p> <p>Taliani bécsi apostoli nuncius által közölt hírek. A Szertartások Szent Kongregációjának Mahnic vegliai püspökkel közölt határozatai.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
898	401	<i>Dalmazia</i> 1902 <i>VEGLIA</i>	<p>A liturgiai rendelkezések értelmében Mahnic püspök a Szentatyához, XIII. Leóhoz folyamodik Taliani és a Szertartások Szent Kongregációjának titkára ellen.</p> <p>Schobernek, a Szertartások Szent Kongregációjának tanácsosának az említett főpapnak adandó válasszal kapcsolatos kívánsága.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 881, 897, 918.</i></p>
899	402	<i>Istria</i> 1902 <i>TRIESTE</i>	<p>A ricmanjei és roianói szlavofil izgatásról, melynek az a célja, hogy az ottani lakosokat a latin rítusról és a trieszti megyéspüspök joghatósága alól görög–latin rítusra és a kőrösi püspök joghatósága alá átvigye.</p> <p>Bogliunz falu lakosai bemutatják a politikai hatóságoknak a görög–rutén rítusra való áttéréssel bemutatott nyilatkozata.</p> <p>A Francesco Petronio, a trieszti egyházmegye káptalani helynöke által közölt hírek. Kérdezi, hogy eltávolítsa-e az említett izgatás fő értelmi szerzőjének tartott ricmanjei káplánt, Antun Pozart.</p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 952. II. (1902. április 10.)</i></p> <p>A Hitterjesztés Kongregációjával, a bécsi apostoli nunciussal és a trieszti káptalani helynökkel közölt határozatok.</p> <p>Antun Pozar jelentése Missia bíborosnak, goriziai érseknek.</p> <p>A grazi egyetem horvát ifjúságának tiltakozása.</p> <p>A ricmanjei egyház szétszakadásának veszélye. A trieszti káptalani helynök és a bécsi apostoli nuncius által közölt értesülések.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 863, 864, 881, 921.</i></p>
904	403	<i>Ungheria</i> 1902 <i>BUDAPEST</i>	<p>Vaszary bíboros magyar prímás plébánia létesítését kéri a Budapesten lakó görögkatolikusok számára.</p> <p>Az eperjesi és a munkácsi püspökök ezzel kapcsolatos véleménye.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
904	403	<i>Ungheria</i> 1902 BUDAPEST	<p>Miután a Hitterjesztés Szent Kongregációja megvizsgálta az ügyet, azt válaszolják, hogy az említett plébánia fölállítása a magyar prímásra tartozik.</p>
905	403	<i>Ungheria</i> 1902 BUDAPEST	<p>Buday Adelárd, Szent Ferenc harmadrendjének tagja második apostoli áldást kér a Szentatyától, XIII. Leótól a maga és a pápai jubileum alkalmából magyar, német és szláv nyelven kiadandó „Páduai Szent Antal Lapja” c. kiadvány közreadásában részt vevő munkatársai számára.</p> <p>A Szentatya úgy rendelkezik, hogy apostoli áldásának kegyét a hitszónokkal Vaszary bíboros magyar prímás közölje, feltéve, ha közismert bölcsességével ezt kívánatosnak tartja.</p>
906	403	<i>Germania</i> <i>Austria</i> 1902 MONACO VIENNA	<p>Sebastiano Nicotra, a Szentszék müncheni helyettes ügyvivője beszámol Krausnak, a freiburgi egyetem tanárának haláláról és az általa Cavourról írt könyv megjelenéséről.</p> <p>Beszél Albert Ehrhard bécsi egyetemi tanár „<i>A katolicizmus és a huszadik század</i>” c., Keppler rottemburgi püspök által dicsért könyvéről is.</p> <p>A bambergi Müllernek az 1902. június 7-i rendelettel Indexre tett „Der Reformkatholizismus” c. könyvéről és az ugyancsak Müller által Schell és Koch professzorok közreműködésével megjelentetett „Renaissance” c. folyóiratról.</p> <p>Taliani bécsi apostoli nuncius szintén ír Albert Ehrhard könyvéről.</p> <p>Steinhuber bíboros véleménye az említett könyvről.</p> <p>Keppler nyilvános beszéde, amelyben kifejti az okokat, amelyek miatt jóváhagyta a fent említett könyv kinyomtatását.</p> <p>A strassburgi püspök javaslatáról, mely szerint bízzák Ehrhard professzorra a helyi teológiai kar egyháztörténeti tanszékét.</p> <p>Lásd még: Pos. 907.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
907	404	<i>Germania</i> <i>Austria</i> 1902 MONACO VIENNA	<p>Giuseppe Macchi müncheni apostoli nunciusszámol a néhány pap, köztük Bümüller, Schnitzler, Knapfler, Popp, Thalhofer, Schell, Mercklé, Rudkolphi, Koch és Müller által indított új „Katolikus-Progresszista” pártól.</p> <p>Steinhuber bíboros Schell professzor előadásaival kapcsolatos véleménye.</p> <p>Keppler rottemburgi püspök megküldi egy, a papjai előtt az igazi és a hamis reformról, az ál-reformátorok ellen mondott beszédét. A bíboros államtitkár levelében a Szent-anya nevében dicséretben részesül az említett beszédért. Keppler engedélyt kér, hogy a fenti levelet sajtó útján közzétegye.</p> <p>Gruscha bíboros bécsi érsek beadványa, amelyben előadja, milyen károkat okoz a német és az osztrák egyháznak a magát a „katolicizmus reformátorai”-nak nevező iskola. Beszél Ehrhard professzor könyvéről is.</p> <p>Végül kéri, hogy a Szentszék bocsásson ki valamilyen iratot, amely megállítja az újreformátorok térnyerését.</p> <p>Keppler a bíboros államtitkárhoz írt levelében tanácsolja Gruscha bíboros kérésének teljesítését.</p> <p>Hompesch grófnő „memorandum”-a a reformista mozgalmakról.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 906.</i></p>
908	404	<i>Ungheria</i> 1902–1903 COLOCZA	<p>A kalocsai egyházmegyébe való Fonyó Pál óbecsei plébános különböző beadványai az öt megbüntetett Császka György érsek ellen.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 865.</i></p>
909	405	<i>Dalmazia</i> 1902–1903 SPALATO	<p>A szláv nyelv használata a latin liturgiában.</p> <p>Filip Franjo Nakic a vonatkozó dokumentumokat csatolva megküldi az egyházmegyében a szláv nyelv liturgiai használata érdekében kifejtett egyre növekvő agitációról szóló „bizalmas előadását”.</p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
909	405	<i>Dalmazia</i> 1902–1903 SPALATO	<p>A Szentatyának, XIII. Leónak a spalatói tartományi kongresszus és a dalmáciai horvát közösségek nevében átadott emlékirat.</p> <p>Az említett dokumentumokat átadták a Szerartások Szent Kongregációjának, amelyre vizsgálatuk tartozik, hogy meg lehessen tenni az ügygel kapcsolatos előterjesztést.</p> <p>A Szerartások Szent Kongregációjának vonatkozó előterjesztése.</p> <p>Lásd: <i>Sess. n. 1013. (1903. szeptember 3.); Pos. 881; Stati Ecclesiastici, Pos. 1251.</i></p>
912	406	<i>Ungheria</i> 1903	<p>A Magyar Királyságban a király által kinevezett néhány apáttal kapcsolatos kételyekre vonatkozó válasz.</p>
914	406	<i>Ungheria</i> 1903 AGRIA	<p>Vaszary bíboros magyar prímás kéri a Szentatyát, XIII. Leót, hogy Széchényi Miklós győri püspököt bízzák meg az egri főegyházmegye két házassági ügyében történő harmadfokú ítélkezéssel.</p> <p>A kérelmet átadják a Zsinati Szent Kongregációnak.</p>
917	406	<i>Ungheria</i> 1903 STRIGONIA	<p>Boltisár József esztergomi általános helynök kéri annak a válasznak a másolatát, amelyet 1897. augusztus 20-i dátummal a csak a polgári hatóságok jelenlétében kötött vegyes házasságokkal kapcsolatos kétségére kapott és amelyet egy 1897. augusztus 31-i levélben közöltek Vaszary bíborossal.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 772.</i></p>
919	406	<i>Istria</i> 1903 PARENZO	<p>Campitelli isztriai tartományi kapitány Isztria lakosságának azon vágyáról ír, hogy térjen vissza a glagolita nyelv bevezetése nyomán felborult békekesség.</p> <p>Egy 100 koronás postai utalványt küld a Szentatya szükségleteire.</p> <p>Lásd még: <i>Pos. 881.</i></p>

Új rendezés			TÁRGY
Pos.	Fasc.	Hely és időpont	
920	406	<i>Dalmazia</i> 1903 <i>SEBENICO</i>	<p>A város előljárói négy városi testület képviselőivel együtt engedélyt kérnek a Szentatyától, hogy Szent Cirill és Metód ünnepén ószláv nyelven énekelt misét tarthassanak a székesegyházban.</p> <p>A Szertartások Szent Kongregációja véleményének meghallgatása után közlik a sebenicói püspökkel a kért kegy megadását.</p>
922	408	<i>Boemia</i> 1903 <i>PRAGA</i>	<p>Leone Skrbensky bíboros, prágai érsek a prágai és az olomützi egyháztartomány 1903. február 4-én Prágában összegyűlt püspökeivel együtt előadja a Szentatyának, XIII. Leónak, hogy Csehországban és Morvaországban a protestánsok befolyása nő és csatlolnak egy, a hitelhagyásokról és a megtérésekről szóló statisztikát az 1898–1902 közötti öt éves időszakot illetően.</p>

Megjegyzés

Az itt összegyűjtött osztrák–magyar tárgyú levéltári tételek között található néhány olyan, amelyik érinti BULGÁRIÁT, MONTENEGRÓT, SZERBIÁT és TÖRÖKORSZÁGOT.

A kutatás megkönnyítésére megadjuk a megfelelő tételszámokat és évköröket.

BULGÁRIA	MONTENEGRÓ	SZERBIA	TÖRÖKORSZÁG
n. 490. 1880	n. 552. 1886	n. 556. 1881-87	n. 508. 1881
n. 559. 1887	n. 564. 1887	n. 557. 1887	n. 512. 1882
n. 641. 1893	n. 569. 1887-88	n. 633. 1892-93	n. 517. 1882
n. 643. 1893	n. 578. 1887-89	n. 685. 1893-95	n. 571. 1887-?
n. 721. 1895-96	n. 586. 1889-90	n. 725. 1896	n. 606. 1891
n. 742. 1896	n. 610. 1888-92	n. 753. 1896-97	n. 622. 1892
n. 755. 1897	n. 738. 1896	n. 762. 1897	n. 655. 1892-9?
n. 780. 1897		n. 763. 1897	n. 713. 1895
		n. 786. 1898	n. 771. 1897
		n. 803. 1898-99	n. 776. 1897
		n. 820. 1899	sz. nélk. 1898
		n. 871. 1901	n. 815. 1900
			n. 819. 1899
			n. 826. 1899
			n. 853. 1900

Névmutató

A

Acton, John Emerich 21
Adelaide, Fiala 42
Agliardi, Antonio 82, 83, 84, 86,
87, 90
Albert főherceg 85
Altieri, Ludovico 23, 24
Anhalt-coetheni hercegnő 23
Arany Ferdinánd 98
Aristace, Azaria 22
Aron, Teodoro 37

B

Bakk András 49
Barnabo bíboros 50
Bartakovics Béla 51
Batthyány József 73
Bedini, Gaetano 57, 88
Belopotowski vikárius 77
Bende Imre 79
XIV. Benedek pápa 29
Bitnicz Lajos 42
Boér János 49
Boldizsár helynök 93
Boltisár József 109
Bonnaz Sándor 46, 68
Bracco, Gaetano 105
Brunelli bíboros 32
Bubics Zsigmond 86
Buday Abelárd 106

C

Calogerá spalatói püspök 76
Campitelli kapitány 109
Caprano bíboros 20

Caterini bíboros 9
Cavour, Camillo Benso 106
Chylarski, Tomasz 33
Csabala Mihály 44
Csabina Barbara 44
Csáky gróf 78
Császkza György 108
Csockerljan, Joan 23

D

Deáky Zsigmond 38
Dereser, Tadeo Antonio 20, 21
Djunkowsky, Stefan 33
Dömötöri Németh János 38
Dörner István 96
Durguth József 54
Dzieduszycki, Maurycy 53, 56

E

Ecker Mihály 47
Ehrhard, Albert 106, 107
Erdélyi Balázs 48
Esterházy Miklós 86, 94

F

Fagarassy Mihály 50
Fabi, Giuseppe 51
Falconelli, Mariano 50, 51
Fehér Hippolit 79
I. Ferenc 11, 19, 22, 23
I. Ferenc József 29, 33, 34, 47, 67,
75, 96
Ferrari bíboros 32
Fessler, Joseph 48
Firczak, Julius 90, 92, 104

Flapp, Gian Battista 85
Fogarasy Mihály 50, 69
Fonyó Pál 102, 108
Fraknói, pécsi püspök 92
Franchetti, Giovanni 38
Frezza, Luigi 21, 22

G

Galimberti, Luigi 74, 75, 77, 78
XVI. Gergely pápa 21, 22, 24, 31
Girk Lajos 45, 56
Giuseppe, Francesco da S. 35
Golukowski gróf 31
Gopey, Antonio 56
Graniello bíboros 84
Gruscha bíboros 107, 108
Gyiran, Atanasio 58
Györffy György 15
Györffy László 29

H

Haas Mihály 41
Hadzega, Basilio 49
Handek Ágoston 78
Hangea, Gregorio 53
Haynald Lajos 11, 14, 15, 35, 43,
49-51, 68, 69, 71-73, 91
Hám János 22, 28
Hetyeg Sámuel 98
Hollady Miksa 83
Hollók Imre 46
Hompesch grófnő 108
Hornig veszprémi püspök 78, 88,
94
Horváth Ferenc 42
Howard bíboros 70

I

Isakowicz érsek 73
István főherceg 26
Ivankovics püspök 101

J

Jacobini, Ludovico 55, 56, 58, 67,
70
II. János Pál pápa 7
Joachimowicz, Grzegorz 44-46
József főherceg 103
József nádor 26, 68
Jurizza, Don 102

K

Kajdacs Mihály Antal 19
Kaszab Sándor József 83
Kálnoky gróf 75
Keppler, Paul Wilhelm 106, 107,
108
Khuen-Héderváry gróf 77
Klotild főhercegnő 103
Kopácsy József 27
Kopp, Georg 83
Kosmos Mária 47
Kovács Zsigmond 53, 56
Kovrios, Nicolae 21
Krajnjak, Eduard 99
Kraus, F. X. 106
Kudlicska, Jan 91, 96
Kutrucz Julianna 51
Kutschker bíboros 57, 67

L

Lambruschini, Luigi 19, 23, 40
Lauran, Agostino 98
Lányi József 102
Lemeny, Joan 28
X. Leó pápa 22
XII. Leó pápa 20
XIII. Leó pápa 68, 69, 70, 76-78,
81, 86, 95, 98, 102, 104-106,
108, 109
Lewicki, Michal 29, 33, 45
Lewicki, Grzegorz 41

Liechtenstein Lajos 86
Lipovnicz István 68
Liptsey György 41
Litwinowicz, Szpiridon 41, 45
Locatelli, Achille 87
Lonovics József 24, 50
Lönhart Ferenc 69, 73, 92
Luca, de, nuncius 9, 40, 43, 44, 46,
47
Lucacin, Basilio 99
Lucacin, Epaminonda 104
Lukovicz János 51
Lützwow gróf 25

M

Macchi, Giuseppe 107
Macolondra, Andrea 26
Mahnic püspök 105
Majláth Gusztáv Károly 92, 94
Malinowski püspök 24
Maramoross, Gaetano 35
Markl Ignác 35
Martina, Giacomo 14, 15
Maupas, Pietro Doimo 76
Mayer, Adalbert 79, 103
Mazin, Abraham 46
Mazzella, Camillo 84
Mária Terézia főhercegnő 85
Merzljak, Vincenzo 57
Meszlényi szatmári püspök 93
Metternich, Klemens L. W. 22, 25
Mészáros András 41
Mihalovic, Josip 72, 73, 77, 79
Mihályi, Viktor 90, 98
Milinovic, Simon 75
Missia bíboros 106
Mohl Antal 37
Moldovan, Stefan 45
Montes, Giovanni de 83

N

Nakic, Filip Franjo 108
Nicotra, Sebastiano 106
Nilles, Nikolaus 97
Noamowicz püspök 33
Nogall János 68
Nyers István 51
Nyirák Ignác 50

O

Obermayer András 44
Olga, orosz hercegnő 26
Olti Mózes 67
Ostini, Pietro 21, 23

P

Paar követ 72
Papin, Joan 91
Papp, Augustin 50
Papp, Macedone 38
Parchich kanonok 81
Paroni püspök 21
Pasilovic püspök 71
Pálffy Lajos 103
Peitler Antal József 52
Perger János 53
Petronio, Francesco 105
Pfeifer Egyed 87
Pitassio, Armando 15
VII. Pius pápa 7, 19, 81
IX. Pius pápa 9, 11, 14, 15, 32-34,
47, 56
Polanski, Tomasz 44, 46
Posilovic, Georgius 84, 88
Pozar, Antun 105, 106
Püspöki Nagy Péter 15

R

Radu, Demetriu 94, 98
Rampolla, Mariano 82, 92

Rauscher, Joseph Othmar 33, 37,
40, 60
Rátkos Péter 15
Reisach, Karl August 44
Riese-Stalburg Antal 44, 45
Rimely Károly 102
Ritter, H. 71
Roskoványi Ágoston 42, 51
Rudigier, Franz Joseph 67
Rudnay Sándor 20
Rusdea, Nicolae 40

S

Samassa József 72, 78, 92, 93
Santucci bíboros 33
Schlauch, Lorenz 83, 84, 85, 88
Schober, Georgius 95, 105
Schrader Kelemen 54
Schuster Konstantin 83, 90
Schwarzenberg, Friedrich 28
Sembratowicz, Josef 53, 68
Sibour érsek 31
Siemienski, Jan 56
Simony András 19
Simor János 37, 53, 54, 56, 72, 75,
76, 78
Skrbensky, Leone 109
Snagov, Dumitriu 14, 15
Soic püspök 57
Spinola, Ugo 21
Spolverini, Francesco 101
Stadler, Josip 79
Steiner Fülöp 86, 88, 94
Steinhuber, Andreas 76, 81, 84,
107
Sterk püspök 102
Strossmayer, Georgius 69, 71-73,
75-77, 79, 84, 96, 101, 103
Svastics, Ludovico 42
Szabó, Joan 91, 99
Szaniszló Ferenc 34

Szaskiewicz, Grzegorz 41
Szcitovszky János 15, 27, 28, 31, 36,
47
Szemnecz Emil 85
Szepesy Ignác 20, 21
Szepesy Eugénia 44, 45
Széchényi Miklós 108
Szigeski Mihály 102
Szmrecsányi Pál 101

T

Taliani nuncius 90-96, 98-105, 107
Terlecki, Hippolit 28, 32
Tibinsky Mihály 69
Tindira József 82
Tolly Emil 68
Tomcsányi János 91
Tomko, Jozef 15
Topalovich, Mate 32
Trefort Ágoston 71, 75

V

Valenzi, Lorenzo 34
Valenzi, Ferdinando 34
Valenziani, Antonio Maria 28
Vannutelli, Serafino 68, 70, 71, 74
Vaszary Kolos 78-81, 83-90, 92-95,
98, 100, 104, 106, 108, 109
Viale nuncius 28, 29, 31-33
Volaric, Franjo 101
Vorsak, Engelbert 96
Vuceti, Stipan 79
Vulcan, Samuel 23
Vurum József 21

W

Waeber 57
Wagner bíboros 23
Wanecki, Stanislaw 55
Wekerle Sándor 10, 80

Wierzchlejski, Franciszek Xsawery
30

Wojtarowicz püspök 29

Z

Zalka János 71

Zichy Ferdinánd 81, 85, 86, 88, 89,
94, 104

Zombory, Joan 49

Zompl Viktor 67

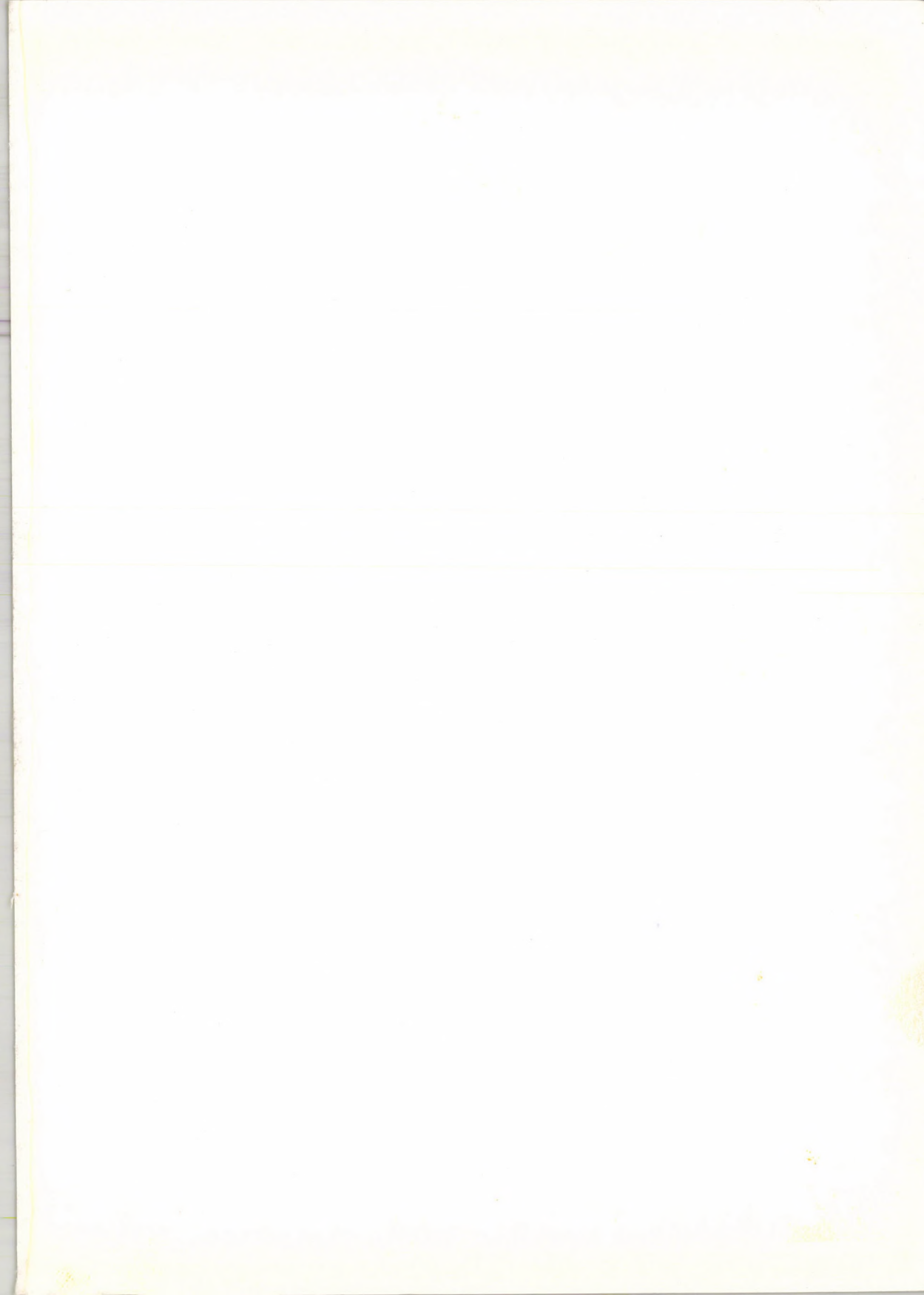
Zondlyak, Jan 87

Zwergewr, Julius Johann 68

W. H. ...
...
...
...
...

W. H. ...
...
...
...

A Vatikáni Államtitkárság Rendkívüli Egyházi Ügyek Szent Kongregációja történeti levéltára kevéssé ismeretes a kutatók előtt, bár ez, mint a Vatikán „külügyminisztériumi” levéltára, a világ összes országára, így Magyarországra, illetve a szomszédos országok magyarságára vonatkozóan is felbecsülhetetlen értékű forrásokat őriz. Az inventárium nemcsak az egyháztörténet kutatóinak nyújt felbecsülhetetlen értékű segítséget, hanem mindazoknak, akik az 1803–1903 közötti időszak magyar történelmét kutatják, és vizsgálódásaikba szentszéki források bevonását is tervezik. A kötetet Eördögh István szerkesztette, aki 1984–1994 között a Propaganda Fide levéltárnak volt munkatársa Rómában.